

1. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI STANDARD

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁT VAGY ÁTVILÁGÍTÁSÁT, VAGY EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSOKRA SZÓLÓ VAGY KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOKAT VÉGREHAJTÓ TÁRSASÁGOK SZÁMÁRA

(Hatályos 2022. december 15-től)¹

TARTALOMJEGYZÉK

	Bekezdés
Bevezetés	
A jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatóköre.....	1–5
A társaság minőségirányítási rendszere.....	6–11
A jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatálya.....	12
Hatálybalépés napja	13
Cél	14–15
Fogalmak	16
Követelmények	
A releváns követelmények alkalmazása és az azoknak való megfelelés .	17–18
Minőségirányítási rendszer.....	19–22
A társaság kockázatfelmérési folyamata	23–27
Irányítás és vezetőség.....	28
Releváns etikai követelmények.....	29
Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása.....	30
Megbízás végrehajtása	31
Erőforrások.....	32

¹ A jelen ISQM 1. témaszámú nemzetközi minőségirányítási standard magyar nyelvű fordítása **az ISQM 1 Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements ISBN: 978-1-60815-459-3, Sep 14, 2021** angol nyelvű IFAC kiadvány alapján 2022. novemberben készült, és mint a 2007. évi LXXV. tv. 4.§ (5) b) szerint megalkotott és jóváhagyott magyar nemzeti minőségirányítási standard **2024. január 1-jén lép hatályba**, azaz jelen nemzeti minőségirányítási standardnak megfelelő minőségirányítási rendszerekre vonatkozóan követelmény, hogy azok kialakítása és bevezetése 2024. január 1-jéig megtörténjen.

Információk és kommunikáció	33
Meghatározott válaszok.....	34
Figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat.....	35–47
Hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások	48–52
A minőségirányítási rendszer értékelése	53–56
Dokumentálás	57–60
Alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok	
A jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatóköre.....	A1–A2
A társaság minőségirányítási rendszere.....	A3–A5
A jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatálya.....	A6–A9
Fogalmak	A10–A28
A releváns követelmények alkalmazása és az azoknak való megfelelés .	A29
Minőségirányítási rendszer.....	A30–A38
A társaság kockázatelemzési folyamata	A39–A54
Irányítás és vezetőség.....	A55–A61
Releváns etikai követelmények.....	A62–A66
Ügyfelek és konkrét megbízások elfogadása és megtartása	A67–A74
Megbízás végrehajtása	A75–A85
Erőforrások.....	A86–A108
Információk és kommunikáció	A109–A115
Meghatározott válaszok.....	A116–A137
Figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat.....	A138–A174
Hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások	A175–A186
A minőségirányítási rendszer értékelése	A187–A201
Dokumentálás	A202–A206

Az 1. témaszámú, „Minőségirányítás a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatát vagy átvilágítását, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó társaságok számára” című

nemzetközi minőségirányítási standard az *Előszó a nemzetközi minőségirányítási, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványokhoz* című dokumentummal együtt értelmezendő.

Az IAASB tevékenységét támogató struktúrákat és folyamatokat a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége® (IFAC®) segíti elő.

A IAASB és az IFAC nem vállal felelősséget a bármely olyan személynek okozott veszteségért, aki a jelen kiadványban lévő anyagra támaszkodva jár el vagy mellőzi az eljárást, függetlenül attól, hogy az adott veszteséget gondatlanság vagy más okozza-e.

A nemzetközi könyvvizsgálati standardok, a Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatásokra Szóló Megbízásokra Vonatkozó Nemzetközi Standardok, az Átvilágítási Megbízásokra Vonatkozó Nemzetközi Standardok, a Kapcsolódó Szolgáltatásokra Vonatkozó Nemzetközi Standardok, a Nemzetközi Minőségellenőrzési Standardok, a Nemzetközi Könyvvizsgálati Gyakorlati Megjegyzések, a Nyilvános tervezetek, Konzultációs Iratok és más IAASB-kiadványok kiadója és szerzői jogainak birtokosa az IFAC.

Copyright © 2020. december IFAC. Minden jog fenntartva. A jelen kiadvány letölthető személyes és nem kereskedelmi használatra (vagyis szakmai hivatkozás vagy kutatás) a következő oldalról: www.iaasb.org. A jelen dokumentum fordítása, sokszorosítása, tárolása, átadása vagy más hasonló felhasználása csak írásbeli engedéllyel lehetséges.

Az 'International Auditing and Assurance Standards Board', 'International Standards on Auditing', 'International Standards on Assurance Engagements', 'International Standards on Review Engagements', 'International Standards on Related Services', 'International Standards on Quality Control', 'International Auditing Practice Notes', 'IAASB', 'ISA', 'ISAE', 'ISRE', 'ISRS', 'ISQC', 'IAPN' és IAASB logó az IFAC védjegyei vagy az IFAC bejegyzett védjegyei és szolgáltatási védjegyei az Amerikai Egyesült Államokban és más országokban.

Copyrighttal, védjeggyel és engedélyekkel kapcsolatos információk a [permissions](#) alatt található, vagy azokért vegye fel a kapcsolatot a permissions@ifac.org címmel.

Az International Federation of Accountants (IFAC) által 2021. szeptemberében angol nyelven kiadott, az International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) jelen *ISQM 1. témaszámú „Minőségirányítás a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatát vagy átvilágítását, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó társaságok számára”* című standardjét a Magyar Könyvvizsgálói Kamara fordította magyarra 2022. novemberében és annak reprodukálása az IFAC engedélyével történt. Az *ISQM 1. témaszámú „Minőségirányítás a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatát vagy átvilágítását, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó társaságok számára”* standard fordításának folyamatát az IFAC áttekintette és a fordítás *„A Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége publikációinak fordítására vonatkozó politika”* című irányelvének megfelelően történt. Az *ISQM 1. témaszámú „Minőségirányítás a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatát vagy átvilágítását, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó társaságok számára”* standard jóváhagyott szövege az IFAC által angol nyelven kiadott szöveg. Az IFAC nem vállal felelősséget a fordítás pontosságáért és teljességéért, valamint az olyan lépésekért, amelyekre annak eredményeképpen kerülhet sor.

Az *ISQM 1. témaszámú „Minőségirányítás a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatát vagy átvilágítását, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó társaságok számára”* standard angol nyelvű szövege © 2021 International Federation of Accountants (IFAC). Minden jog fenntartva.

Az *ISQM 1. témaszámú „Minőségirányítás a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatát vagy átvilágítását, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó társaságok számára”* standard magyar nyelvű szövege © 2022 International Federation of Accountants (IFAC). Minden jog fenntartva.

Eredeti cím: *ISQM 1 Quality Management for Firms that Perform Audits or Reviews of Financial Statements, or Other Assurance or Related Services Engagements* ISBN: 978-1-60815-459-3

A jelen dokumentum sokszorosítására, tárolására, átadására vagy más hasonló felhasználására vonatkozó engedély a következő címen kérhető: Permissions@ifac.org

Bevezetés

A jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatóköre

1. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard egy társaság azzal kapcsolatos felelősségeivel foglalkozik, hogy minőségirányítási rendszert alakítson ki, vezessen be és működtessen pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vagy átvilágítására, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokra vonatkozóan.
2. A megbízások minőségének áttekintései részei a társaság minőségirányítási rendszerének, és:
 - (a) A jelen nemzetközi minőségirányítási standard foglalkozik a társaság azon megbízásokat kezelő politikák vagy eljárások kialakításával kapcsolatos felelősségével, amelyek esetében követelmény, hogy azokra vonatkozzanak a megbízás minőségének áttekintései.
 - (b) A 2. témaszámú nemzetközi minőségirányítási standard² foglalkozik a megbízás minőségének áttekintését végző személy kijelölésével és alkalmasságával, valamint a megbízás minősége áttekintésének végrehajtásával és dokumentálásával.
3. A Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok Testület (IAASB) egyéb kiadványai:
 - (a) Azon az előfeltételezésen alapulnak, hogy a társaságra vonatkoznak a nemzetközi minőségirányítási standardok, vagy olyan nemzeti követelmények, amelyek legalább ilyen magas követelményeket támasztanak;³ valamint
 - (b) Követelményeket tartalmaznak a megbízásért felelős partnerek és a megbízásért felelős munkacsoport egyéb tagjai számára a minőségirányításra vonatkozóan a megbízás szintjén. A 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard például a könyvvizsgálónak pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozóan fennálló, megbízási szintű minőségirányítással kapcsolatos konkrét felelősségeivel, valamint a megbízásért felelős partner kapcsolódó felelősségeivel foglalkozik. (Hiv.: A1. bekezdés)
4. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard a releváns etikai követelményekkel együtt értelmezendő. Jogszabály, szabályozás vagy releváns etikai követelmények megállapíthatnak a minőség társaság általi irányítására vonatkozó felelősségeket a

² 2. témaszámú, „*Megebízás minőségének áttekintései*” című nemzetközi minőségirányítási standard

³ Lásd például 220. témaszámú, „*Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozó minőségirányítás*” című (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard 3. bekezdés

jelen nemzetközi minőségirányítási standardban leírtakon túlmenően.(Hiv.: A2. bekezdés)

5. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard vonatkozik pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatait vagy átvilágításait, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó minden társaságra (vagyis, ha a társaság ezek közül a megbízások közül bármelyiket végzi, a jelen nemzetközi minőségirányítási standard alkalmazandó, és a jelen nemzetközi minőségirányítási standard követelményeivel összhangban létrehozott minőségirányítási rendszer lehetővé teszi minden ilyen megbízás társaság általi következetes végrehajtását).

A társaság minőségirányítási rendszere

6. Egy minőségirányítási rendszer folyamatosan és ismétlődő módon működik, és reagál a társaság, valamint annak megbízásai jellegének és körülményeinek változásaira. Emellett működése nem lineáris. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard alkalmazásában azonban egy minőségirányítási rendszer a következő nyolc komponenssel foglalkozik: (Hiv.: A3. bekezdés)
 - (a) A társaság kockázatfelmérési folyamata;
 - (b) Irányítás és vezetőség;
 - (c) Releváns etikai követelmények;
 - (d) Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása;
 - (e) Megbízás végrehajtása;
 - (f) Erőforrások;
 - (g) Információk és kommunikáció; és
 - (h) A figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat.
7. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard kockázatalapú megközelítés alkalmazását írja elő a társaság számára a minőségirányítási rendszer komponenseinek összekapcsolt és összehangolt módon való kialakítása, bevezetése és működtetése során úgy, hogy a társaság proaktívan kezelje a társaság által végrehajtott megbízások minőségét. (Hiv.: A4. bekezdés)
8. A kockázatalapú megközelítést az alábbiakon keresztül foglalják magukban a jelen nemzetközi minőségirányítási standard követelményei:
 - (a) Minőségcélok kialakítása. A társaság által kialakított minőségcélok a minőségirányítási rendszer komponenseire vonatkozó, a társaság által elérendő célokból állnak. A társaság számára követelmény a jelen nemzetközi minőségirányítási standard által meghatározott minőségcéloknak, valamint a minőségirányítási rendszer céljainak

eléréséhez a társaság által szükségesnek ítélt bármilyen további minőségcélokra a kialakítása.

- (b) A minőségcélok elérése szempontjából fennálló kockázatok azonosítása és felmérése (ezekre a jelen standard minőségi kockázatokként hivatkozik). A társaság számára követelmény a minőségi kockázatok azonosítása és felmérése, hogy alapot nyújtsanak a válaszok kialakításához és bevezetéséhez.
- (c) Válaszok kialakítása és bevezetése a minőségi kockázatok kezelése céljából. A társaság minőségi kockázatok kezelését szolgáló válaszainak jellege, ütemezése és terjedelme a minőségi kockázatokra adott felmérés okain alapulnak és azokra válaszolnak.

9. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard előírja, hogy az(ok) a személy(ek), aki(k) a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal van(nak) felruházva, legalább évente, a társaság nevében értékelje (értékeljék) a minőségirányítási rendszert és vonjon (vonjanak) le következtetést arról, hogy a minőségirányítási rendszer kellő bizonyosságot nyújt-e a társaságnak arra vonatkozóan, hogy a rendszernek a 14. bekezdés (a) és (b) pontokban kinyilvánított céljait eléri. (Hiv.: A5. bekezdés)

Méretre szabhatóság

10. Egy kockázatalapú megközelítés alkalmazása során a társaság számára követelmény, hogy figyelembe vegye:

- (a) a társaság jellegét és körülményeit; és
- (b) a társaság által végrehajtott megbízások jellegét és körülményeit.

Ennek megfelelően a társaság minőségirányítási rendszerének kialakítása, különösen a rendszer összetettsége és formalitása, változó lesz. Például egy olyan társaságnak, amely sokféle gazdálkodó egység számára hajt végre különböző típusú megbízásokat, beleértve tőzsdén jegyzett társaságok pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát is, valószínűleg összetettebb és formalizáltabb minőségirányítási rendszerre és alátámasztó dokumentációra lesz szüksége, mint egy olyan társaságnak, amely csak pénzügyi kimutatások átvilágításait vagy összeállításra vonatkozó megbízásokat hajt végre.

Hálózatok és szolgáltatók

11. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard foglalkozik a társaság felelősségeivel, amikor a társaság:

- (a) egy hálózatba tartozik, és a társaság megfelel a hálózati követelményeknek, vagy hálózati szolgáltatásokat vesz igénybe a minőségirányítási rendszerben vagy a megbízások végrehajtása során; vagy
- (b) egy szolgáltatótól származó erőforrásokat használ a minőségirányítási

rendszerben vagy a megbízások végrehajtása során.

A társaság akkor is felelős a minőségirányítási rendszeréért, ha megfelel a hálózati követelményeknek, vagy hálózati szolgáltatásokat vesz igénybe, vagy egy szolgáltatótól származó erőforrásokat használ.

A jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatálya

12. A 14. bekezdés tartalmazza a társaság célját a jelen nemzetközi minőségirányítási standard követése során. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard magában foglal: (Hiv.: A6. bekezdés)
- (a) követelményeket, amelyek úgy vannak kialakítva, hogy lehetővé tegyék a társaság számára a 14. bekezdésben foglalt cél teljesítését; (Hiv.: A7. bekezdés)
 - (b) kapcsolódó útmutatást alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok formájában; (Hiv.: A8. bekezdés)
 - (c) bevezető anyagot, amely kontextust nyújt a jelen nemzetközi minőségirányítási standard megfelelő megértéséhez; valamint
 - (d) fogalmakat. (Hiv.: A9. bekezdés)

Hatálybalépés napja

13. A jelen nemzetközi minőségirányítási standardnak megfelelő minőségirányítási rendszerekre vonatkozóan követelmény, hogy azok kialakítása és bevezetése 2022. december 15-ig megtörténjen, és a minőségirányítási rendszer jelen nemzetközi minőségirányítási standard 53–54. bekezdései által előírt értékelését a 2022. december 15-ét követő egy éven belül elvégezzék.

Cél

14. A társaság célja, hogy olyan minőségirányítási rendszert alakítson ki, vezessen be és működtessen a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataira vagy átvilágításaira, vagy a társaság által végrehajtott egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokra vonatkozóan, amely kellő bizonyosságot nyújt a társaságnak arra, hogy:
- (a) a társaság és munkatársai a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban teljesítik felelősségeiket, és a megbízásokat ezekkel a standardokkal és követelményekkel összhangban hajtják végre; továbbá
 - (b) a társaság vagy a megbízásért felelős partnerek által kiadott megbízással kapcsolatos jelentések megfelelőek az adott körülmények között.
15. A köz érdekét a minőségi megbízások következetes végrehajtása szolgálja. A minőségirányítási rendszer kialakítása, bevezetése és működése lehetővé teszi minőségi megbízások következetes végrehajtását azáltal, hogy kellő bizonyosságot

nyújt a társaságnak arra vonatkozóan, hogy a minőségirányítási rendszer 14. bekezdés (a) és (b) pontban kinyilvánított céljai megvalósulnak. A minőségi megbízások azon keresztül valósulnak meg, hogy a megbízások tervezése és végrehajtása, valamint az azokra vonatkozó jelentéstétel a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban történik. Ezen standardok céljainak elérése és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményeknek való megfelelés magában foglalja szakmai megítélés alkalmazását és, amikor a megbízás típusa szempontjából értelmezhető, szakmai szkepticizmus gyakorlását.

Fogalmak

16. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard alkalmazásában a következő kifejezéseknek az alábbi jelentésük van:
- (a) Hiányosság a társaság minőségirányítási rendszerében (a jelen nemzetközi minőségirányítási standardban a továbbiakban „hiányosság”) – Ez akkor áll fenn, amikor: (Hiv.: A10., A159–A160. bekezdések)
 - (i) nem alakítanak ki egy olyan minőségcél, amely szükséges a minőségirányítási rendszer céljának eléréséhez;
 - (ii) egy minőségi kockázatot vagy minőségi kockázatok kombinációját nem azonosítják vagy nem mérik fel megfelelően; (Hiv.: A11. bekezdés)
 - (iii) egy válasz, vagy válaszok kombinációja, nem csökkenti elfogadhatóan alacsony szintre egy kapcsolódó minőségi kockázat felmerülésének valószínűségét, mert a válasz(ok) nem megfelelően vannak kialakítva vagy bevezetve, vagy az(ok) nem működik (működnek) hatékonyan; vagy
 - (iv) a minőségirányítási rendszer valamely egyéb aspektusa hiányzik, vagy annak kialakítása vagy bevezetése nem megfelelő, vagy működése nem hatékony, úgy, hogy a jelen nemzetközi minőségirányítási standard egy követelményét nem kezelik. (Hiv.: A12. bekezdés)
 - (b) Megbízási dokumentáció – Az elvégzett munka, az elért eredmények és a gyakorló könyvvizsgáló által levont következtetések nyilvántartása (néha a „munkapapírok” kifejezés is használatos).
 - (c) Megbízásért felelős partner⁴ – Az a társaság által kijelölt partner vagy egyéb

⁴ A „megbízásért felelős partner” és a „partner” kifejezések – ahol ez releváns – úgy értelmezendők, mint amelyek az állami szektorbeli megfelelőjüket is jelölik.

személy, aki a megbízásért és annak teljesítéséért, valamint a társaság nevében kibocsátott jelentésért felel, és aki – szükség esetén – egy szakmai, jogi vagy szabályozószervtől megfelelő felhatalmazással rendelkezik.

- (d) A megbízás minőségének áttekintése – A megbízásért felelős munkacsoport által alkalmazott jelentős megítéléseknek és az azokra vonatkozóan levont következtetéseknek a megbízás minőségének áttekintését végző személy által a megbízással kapcsolatos jelentés dátumáig végrehajtott objektív értékelése.
- (e) A megbízás minőségének áttekintését végző személy – A társaság által a megbízás minőségének áttekintésére kijelölt partner, egyéb személy a társaságnál vagy külső személy.
- (f) Megbízásért felelős munkacsoport – A megbízást végrehajtó összes partner és alkalmazott, továbbá bármely egyéb személy, aki a megbízás során eljárásokat hajt végre, bele nem értve a külső szakértőt⁵ és a belső auditorokat, akik közvetlen segítséget nyújtanak egy megbízáshoz. (Hiv.: A13. bekezdés)
- (g) Külső ellenőrzések – Egy külső felügyeleti hatóság által a társaság minőségirányítási rendszerével vagy a társaság által végrehajtott megbízásokkal kapcsolatosan végzett ellenőrzések vagy vizsgálatok. (Hiv.: A14. bekezdés)
- (h) Megállapítások (egy minőségirányítási rendszer vonatkozásában) – A minőségirányítási rendszer kialakításával, bevezetésével és működésével kapcsolatos, figyelemmel kíséresi tevékenységek, külső ellenőrzések végrehajtásából és egyéb releváns forrásokból összegyűjtött információk, amelyek azt jelzik, hogy egy vagy több hiányosság állhat fenn. (Hiv.: A15–A17. bekezdések)
- (i) Társaság – Az egyéni könyvvizsgáló, valamint kamarai tag könyvvizsgálók személyegyesítő vagy tőkeegyesítő társasága vagy egyéb gazdálkodó egysége, vagy ezek állami szektorbeli megfelelője. (Hiv.: A18. bekezdés)
- (j) Tőzsdén jegyzett gazdálkodó egység – Olyan gazdálkodó egység, amelynek részvényeit vagy adósságinstrumentumait egy elismert tőzsdén jegyzik, vagy egy elismert tőzsde vagy egyéb, egyenrangú szerv szabályzatainak

⁵ A 620. témaszámú, „A könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő munkájának felhasználása” című nemzetközi könyvvizsgálói standard 6. bekezdés (a) pontja határozza meg a „könyvvizsgáló által igénybe vett szakértő” fogalmát.

megfelelően forgalmazzák.

- (k) Hálózatba tartozó társaság – Olyan társaság vagy gazdálkodó egység, amely a társaság hálózatához tartozik.
- (l) Hálózat – Olyan nagyobb szerkezet, amelynek: (Hiv.: A19. bekezdés)
 - (i) célja az együttműködés; továbbá
 - (ii) amelynek egyértelműen célja a nyereség vagy a költségek megosztása, vagy amely közös tulajdonban van, amely felett közös ellenőrzést gyakorolnak, vagy amelynek közös a vezetése, amelynek közösek a minőségirányítási politikái vagy eljárásai, az üzleti stratégiája, amely közös márkanévet használ vagy a szakmai erőforrások jelentős részét közösen használja.
- (m) Partner – Olyan személy, akinek van hatásköre arra, hogy a társaságot elkötelezze egy szakmai szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó megbízás teljesítésére vonatkozóan.
- (n) Munkatársak – A partnerek és az alkalmazottak a társaságnál. (Hiv.: A20–A21. bekezdések)
- (o) Szakmai megítélés – Releváns képzés, ismeret és tapasztalat alkalmazása a szakmai standardok összefüggésében, a társaság minőségirányítási rendszerének kialakítása, bevezetése és működése során helyénvaló intézkedésekre vonatkozó tájékozott döntések meghozatalakor.
- (p) Szakmai standardok – Az IAASB megbízásokra vonatkozó standardjai, ahogyan azokat az IAASB-nek az *Előszó a nemzetközi minőségirányítási, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványokhoz* című dokumentuma definiálja, valamint a releváns etikai követelmények.
- (q) Minőségcélok – A társaság által elérendő kívánt végeredmények a minőségirányítási rendszer komponenseire vonatkozóan.
- (r) Minőségi kockázat – Egy kockázat, amely észszerűen lehetséges, hogy:
 - (i) felmerül; és
 - (ii) önmagában vagy egyéb kockázatokkal együtt kedvezőtlenül befolyásolja egy vagy több minőségcél elérését.
- (s) Kellő bizonyosság – A nemzetközi minőségirányítási standardok összefüggésében a bizonyosság magas, de nem abszolút szintje.
- (t) Releváns etikai követelmények – Szakmai etikai elvek és etikai

követelmények, amelyek kamarai tag könyvvizsgálókra vonatkoznak olyan megbízások vállalásakor, amelyek pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatai vagy átvilágításai, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízások. A releváns etikai követelmények rendszerint az IESBA-kódex pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataira vagy átvilágításaira, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokra vonatkozó rendelkezéseit, valamint az azoknál szigorúbb nemzeti követelményeket tartalmazzák. (Hiv.: A22–A24., A62. bekezdések)

- (u) Válasz (egy minőségirányítási rendszer vonatkozásában) – A társaság által egy vagy több minőségi kockázat kezelése céljából kialakított és bevezetett politikák vagy eljárások: (Hiv.: A25–A27., A50. bekezdések)
 - (i) A politikák arra vonatkozó kijelentések, hogy mit kellene, vagy mit nem kellene tenni a minőségi kockázat(ok) kezelése céljából. Az ilyen kijelentések lehetnek dokumentáltak, kommunikációkban kifejezetten kinyilvánítottak, vagy intézkedéseken és döntéseken keresztül hallgatólagosan értetődők.
 - (ii) Az eljárások a politikák bevezetését szolgáló intézkedések.
- (v) Szolgáltató (a jelen nemzetközi minőségirányítási standard összefüggésében) – A társaság szempontjából külső személy vagy szervezet, amely olyan erőforrást nyújt, amelyet felhasználnak a minőségirányítási rendszerben vagy a megbízások végrehajtása során. A szolgáltatók nem foglalják magukban a társaság hálózatát, a hálózatba tartozó egyéb társaságokat, vagy a hálózatban lévő egyéb struktúrákat vagy szervezeteket. (Hiv.: A28., A105. bekezdés)
- (w) Alkalmazottak – A partnereken kívüli szakmai munkatársak, beleértve a társaság által alkalmazott bármely szakértőt is.
- (x) Minőségirányítási rendszer – Egy társaság által abból a célból kialakított, bevezetett és működtetett rendszer, hogy kellő bizonyosságot nyújtson a társaságnak arra, hogy:
 - (i) a társaság és munkatársai a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban teljesítik felelősségeiket, és a megbízásokat ezekkel a standardokkal és követelményekkel összhangban hajtják végre; valamint
 - (ii) a társaság vagy a megbízásért felelős partnerek által kiadott, a

megbízással kapcsolatos jelentések megfelelők az adott körülmények között.

Követelmények

A releváns követelmények alkalmazása és az azoknak való megfelelés

17. A társaságnak meg kell felelnie a jelen nemzetközi minőségirányítási standard minden egyes követelményének, kivéve, ha az adott követelmény nem releváns a társaság szempontjából a társaságnak vagy megbízásainak jellege és körülményei miatt. (Hiv.: A29. bekezdés)
18. A társaság minőségirányítási rendszerére vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek)nek, valamint a társaság minőségirányítási rendszerére vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott személy(ek)nek ismerniük kell a jelen nemzetközi minőségirányítási standardot, beleértve az alkalmazási és egyéb magyarázó anyagokat, azért, hogy megértsék a jelen nemzetközi minőségirányítási standard célját és megfelelően alkalmazzák annak követelményeit.

Minőségirányítási rendszer

19. A társaságnak ki kell alakítania, be kell vezetnie és működtetnie kell egy minőségirányítási rendszert. Ennek során a társaságnak szakmai megítélést kell alkalmaznia, figyelembe véve a társaságnak és megbízásainak jellegét és körülményeit. A minőségirányítási rendszer irányítás és vezetőség komponense hozza létre azt a környezetet, amely támogatja a minőségirányítási rendszer kialakítását, bevezetését és működését. (Hiv.: A30–A31. bekezdések)

Felelőségek

20. A társaságnak: (Hiv.: A32–A35. bekezdések)
 - (a) rá kell ruháznia a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséget és elszámoltathatóságot a társaság első számú vezetőjére vagy a társaság ügyvezető partnerére (vagy annak megfelelőjére), vagy adott esetben a társaság partnerekből álló igazgatóságára (vagy annak megfelelőjére);
 - (b) ki kell jelölnie a minőségirányítási rendszerre vonatkozó működtetési felelősséget;
 - (c) ki kell jelölnie a minőségirányítási rendszer konkrét aspektusaira vonatkozó működtetési felelősséget, beleértve:
 - (i) a függetlenségi követelményeknek való megfelelést; és (Hiv.: A36.

bekezdés)

(ii) a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatot.

21. A 20. bekezdésben lévő feladatkörök kijelölésekor a társaságnak meg kell határoznia, hogy az adott személy(ek): (Hiv.: A37. bekezdés)
- (a) megfelelő tapasztalattal, ismeretekkel, társaságon belüli befolyással és hatáskörrel, valamint elegendő idővel rendelkezik (rendelkeznek) kijelölt felelőssége (felelősségük) teljesítéséhez; és (Hiv.: A38. bekezdés)
 - (b) érti(k) a számára (számukra) kijelölt feladatköröket, valamint azt, hogy azok teljesítéséért elszámoltatható(k).
22. A társaságnak meg kell határoznia, hogy az(ok) a személy(ek), aki(k)a minőségirányítási rendszer, a függetlenségi követelmények és a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat működtetési felelősségével van(nak) felruházva, közvetlen kommunikációs vonallal rendelkezik (rendelkeznek) ahhoz (azokhoz) a személy(ek)hez, aki(k) a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal van(nak) felruházva.

A társaság kockázatfelmérési folyamata

23. A társaságnak kockázatfelmérési folyamatot kell kialakítania és bevezetnie a minőségcélok kialakítása, a minőségi kockázatok azonosítása és felmérése, valamint a minőségi kockázatok kezelését szolgáló válaszok kialakítása és bevezetése céljából. (Hiv.: A39–A41. bekezdések)
24. A társaságnak ki kell alakítania a jelen nemzetközi minőségirányítási standard által meghatározott minőségcélokat, valamint a minőségirányítási rendszer céljainak eléréséhez a társaság által szükségesnek ítélt bármilyen további minőségcélokat. (Hiv.: A42–A44. bekezdések)
25. A társaságnak azonosítania kell és fel kell mérnie a minőségi kockázatokat, hogy megalapozza a válaszok kialakítását és bevezetését. Ennek során a társaságnak:
- (a) Meg kell ismernie az olyan feltételeket, eseményeket, körülményeket, intézkedéseket vagy elmaradt intézkedéseket, amelyek kedvezőtlenül befolyásolhatják a minőségcélok elérését, beleértve: (Hiv.: A45–A47. bekezdések)
 - (i) A társaság jellegével és körülményeivel kapcsolatban az alábbiakra vonatkozókat:
 - a) a társaság összetettsége és működési jellemzői;

- b) a társaság stratégiai és működési döntései és intézkedései, üzleti folyamatai és üzleti modellje;
- c) a vezetőség jellemzői és vezetési stílusa;
- d) a társaság erőforrásai, beleértve a szolgáltatók által nyújtott erőforrásokat;
- e) jogszabály, szabályozás, szakmai standardok és az a környezet, amelyben a társaság működik; valamint
- f) olyan társaság esetében, amely egy hálózatba tartozik, a hálózati követelmények és hálózati szolgáltatások, ha vannak ilyenek, jellege és terjedelme.

(ii) A társaság által végrehajtott megbízások jellegével és körülményeivel kapcsolatban az alábbiakra vonatkozókat:

- a) a társaság által végrehajtott megbízások és a kibocsátandó jelentések típusai; valamint
- b) azoknak a gazdálkodó egységeknek a típusai, amelyek részére ezeket a megbízásokat végzik.

(b) Figyelembe kell vennie, hogy a 25. bekezdés (a) pontban szereplő feltételek, események, körülmények, intézkedések vagy elmaradt intézkedések hogyan és milyen mértékben befolyásolhatják kedvezőtlenül a minőségcélok elérését. (Hiv.: A48. bekezdés)

26. A társaságnak olyan módon kell a minőségi kockázatok kezelését szolgáló válaszokat kialakítania és bevezetnie, amely a minőségi kockázatokra adott felmérés okain alapul és azokra reagál. A társaság válaszainak tartalmazniuk kell a 34. bekezdésben meghatározott válaszokat is. (Hiv.: A49–A51. bekezdések)

27. A társaságnak ki kell alakítania olyan információk azonosítását célzó politikákat vagy eljárásokat, amelyek azt jelzik, hogy további minőségcélokra, vagy további vagy módosított minőségi kockázatokra, vagy válaszokra van szükség a társaságnak vagy megbízásainak jellegében és körülményeiben bekövetkezett változások miatt. Ha ilyen információt azonosítanak, a társaságnak mérlegelnie kell az információt és adott esetben: (Hiv.: A52–A53. bekezdések)

(a) további minőségcélokat kell kialakítania vagy módosítania kell a társaság által már kialakított további minőségcélokat; (Hiv.: A54. bekezdés)

(b) további minőségi kockázatokat kell azonosítania és felmérnie, módosítania

kell a minőségi kockázatok vagy újból fel kell mérnie a minőségi kockázatok; vagy

- (c) további válaszokat kell kialakítania és bevezetnie, vagy módosítania kell a válaszokat.

Irányítás és vezetőség

28. A társaságnak ki kell alakítania a következő minőségcélokat, amelyek a társaság irányításával és vezetőségével foglalkoznak, amely létrehozza azt a környezetet, amely támogatja a minőségirányítási rendszert:

- (a) A társaság minőség iránti elkötelezettséget mutat fel a társaság egészében jelen lévő kultúrán keresztül, amely elismeri és megerősíti: (Hiv.: A55–A56. bekezdések)
- (i) a társaság szerepét a köz érdekének szolgálatában azáltal, hogy következetesen minőségi megbízásokat hajt végre;
 - (ii) a szakmai etika, értékek és hozzáállás fontosságát;
 - (iii) minden munkatárs minőségért való felelősségét a megbízások végrehajtására vagy a minőségirányítási rendszeren belüli tevékenységekre vonatkozóan, valamint a tőlük elvárt magatartást; továbbá
 - (iv) a minőség fontosságát a társaság stratégiai döntéseiben és intézkedéseiben, beleértve a társaság pénzügyi és működési prioritásait.
- (b) A vezetőség viseli a minőségre vonatkozó felelősséget és elszámoltathatóságot. (Hiv.: A57. bekezdés)
- (c) A vezetőség az intézkedéseiben és magatartásában keresztül a minőség iránti elkötelezettséget tanúsít. (Hiv.: A58. bekezdés)
- (d) A szervezeti felépítés, valamint a feladatkörök, felelőségek és hatáskör kijelölése megfelelő ahhoz, hogy elősegítse a társaság minőségirányítási rendszerének kialakítását, bevezetését és működését. (Hiv.: A32., A33., A35., A59. bekezdések)
- (e) Az erőforrás-szükségleteket, beleértve a pénzügyi erőforrásokat, megtervezik, és az erőforrások megszerzése, kiosztása vagy hozzárendelése a társaság minőség iránti elkötelezettségével összhangban történik. (Hiv.: A60–A61. bekezdések)

Releváns etikai követelmények

29. A társaságnak ki kell alakítania a következő minőségcélokat, amelyek a felelőségeknek a releváns etikai követelményekkel összhangban való teljesítésével foglalkoznak, beleértve a függetlenséggel kapcsolatosakat: (Hiv.: A62–A64., A66. bekezdések)
- (a) A társaság és munkatársai:
 - (i) ismerik a társaságra és a társaság megbízásaira vonatkozó releváns etikai követelményeket; és (Hiv.: A22., A24. bekezdések)
 - (ii) teljesítik a társaságra és a társaság megbízásaira vonatkozó releváns etikai követelményekkel kapcsolatos felelőségeiket.
 - (b) Mások, beleértve a hálózatot, a hálózatba tartozó társaságokat, a hálózatban vagy a hálózatba tartozó társaságban lévő személyeket vagy a szolgáltatókat, akikre vonatkoznak a társaságra és a társaság megbízásaira vonatkozó releváns etikai követelmények:
 - (i) ismerik a rájuk vonatkozó releváns etikai követelményeket; és (Hiv.: A22., A24., A65. bekezdések)
 - (ii) teljesítik a rájuk vonatkozó releváns etikai követelményekkel kapcsolatos felelőségeiket.

Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása

30. A társaságnak ki kell alakítania a következő minőségcélokat, amelyek ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadásával és megtartásával foglalkoznak:
- (a) A társaság azzal kapcsolatos megítélései, hogy elfogadjanak vagy megtartsanak-e egy ügyfélkapcsolatot vagy konkrét megbízást megfelelők az alábbiak alapján:
 - (i) a megbízás jellegéről és körülményeiről, valamint az ügyfél (beleértve a vezetést és adott esetben az irányítással megbízott személyeket) tisztességéről és etikai értékeiről szerzett információk, amelyek elegendők az ilyen megítélések alátámasztásához; és (Hiv.: A67–A71. bekezdések)
 - (ii) a társaság képessége arra, hogy a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban hajtsa végre a megbízást. (Hiv.: A72. bekezdés)

- (b) A társaság pénzügyi és működési prioritásai nem vezetnek nem megfelelő megítélésekhez arra vonatkozóan, hogy elfogadjanak vagy megtartsanak-e egy ügyfélkapcsolatot vagy konkrét megbízást. (Hiv.: A73–A74. bekezdések)

Megbízás végrehajtása

31. A társaságnak ki kell alakítania a következő minőségcélokat, amelyek minőségi megbízások végrehajtásával foglalkoznak:

- (a) A megbízásért felelős munkacsoportok értik és teljesítik a megbízásokkal kapcsolatos felelősségeiket, beleértve, az adott esetnek megfelelően, a megbízásért felelős partnerek általános felelősségét a minőségnek az adott megbízáson való irányításáért és eléréséért, valamint a megbízás során mindvégig elegendő és megfelelő mértékű részvételükért. (Hiv.: A75. bekezdés)
- (b) A megbízásért felelős munkacsoportok irányításának és felügyeletének, valamint az elvégzett munka ellenőrzésének jellege, ütemezése és terjedelme megfelelő a megbízások jellege és körülményei, valamint a megbízásért felelős munkacsoportok számára kiosztott vagy rendelkezésre bocsátott erőforrások alapján, és a megbízásért felelős munkacsoport kevésbé tapasztalt tagjai által végzett munkát a megbízásért felelős munkacsoport tapasztaltabb tagjai irányítják, felügyelik és ellenőrzik. (Hiv.: A76–A77. bekezdések)
- (c) A megbízásért felelős munkacsoportok megfelelő szakmai megítélést és, amikor értelmezhető a megbízás típusa szempontjából, szakmai szkepticizmust alkalmaznak. (Hiv.: A78. bekezdés)
- (d) A nehéz vagy vitás kérdésekre vonatkozóan konzultációt folytatnak és a megállapodott következtetéseket megvalósítják. (Hiv.: A79–A81. bekezdések)
- (e) A megbízásért felelős munkacsoporton belüli, vagy a megbízásért felelős munkacsoport és a megbízás minőségének áttekintését végző személy vagy a társaság minőségirányítási rendszerében tevékenységeket végző személyek közötti véleménykülönbségekre felhívják a társaság figyelmét és megoldják azokat. (Hiv.: A82. bekezdés)
- (f) A megbízás dokumentációját időben összeállítják a megbízással kapcsolatos jelentés dátumát követően, és azt megfelelően megtartják és megőrzik a társaság igényeinek kielégítése, valamint jogszabálynak,

szabályozásnak, a releváns etikai követelményeknek vagy szakmai standardoknak való megfelelés céljából. (Hiv.: A83–A85. bekezdések)

Erőforrások

32. A társaságnak ki kell alakítania a következő minőségcélokat, amelyek erőforrásoknak időben történő megfelelő megszerzésével, fejlesztésével, felhasználásával, fenntartásával, elosztásával és hozzárendelésével foglalkoznak abból a célból, hogy lehetővé tegyék a minőségirányítási rendszer kialakítását, bevezetését és működését: (Hiv.: A86–A87. bekezdések)

Emberi erőforrások

- (a) Munkavállalókat vesznek fel, képeznek ki és tartanak meg, és azok rendelkeznek szakértelemmel és képességekkel arra vonatkozóan, hogy: (Hiv.: A88–A90. bekezdések)
 - (i) következetesen minőségi megbízásokat hajtsanak végre, beleértve azt, hogy rendelkeznek a társaság által végrehajtott megbízások szempontjából releváns tudással vagy tapasztalattal; vagy
 - (ii) a társaság minőségirányítási rendszerének működésével kapcsolatos tevékenységeket végezzenek vagy felelőségeket teljesítsenek.
- (b) A munkatársak intézkedéseiken és magatartásukon keresztül a minőség iránti elkötelezettséget tanúsítanak, fejlesztik és fenntartják a megfelelő szakértelmet feladatköreik elvégzéséhez, és elszámoltatják vagy elismerik őket időben történő értékeléseken, kompenzáción, előléptetésen és egyéb ösztönzőkön keresztül. (Hiv.: A91–A93. bekezdések)
- (c) Külső forrásokból (vagyis a hálózatból, a hálózatba tartozó másik társaságtól vagy egy szolgáltatótól) szereznek személyeket, amikor a társaságnak nincs elegendő vagy megfelelő munkatársa ahhoz, hogy lehetővé váljon a társaság minőségirányítási rendszerének működése vagy megbízások végrehajtása. (Hiv.: A94. bekezdés)
- (d) Mindegyik megbízásra olyan megbízásért felelős munkacsoportot jelölnek ki, beleértve egy megbízásért felelős partnert, akik megfelelő szakértelemmel és képességekkel rendelkeznek ahhoz, beleértve elegendő idő biztosítását, hogy következetesen minőségi megbízásokat hajtsanak végre. (Hiv.: A88–A89., A95–A97. bekezdések)
- (e) Olyan személyeket jelölnek ki a minőségirányítási rendszeren belüli

tevékenységek végrehajtására, akik megfelelő szakértelemmel és képességekkel rendelkeznek, beleértve elegendő időt is, az ilyen tevékenységek végzéséhez.

Technológiai erőforrások

- (f) Megfelelő technológiai erőforrásokat szereznek be vagy fejlesztenek, vezetnek be, tartanak fenn és használnak, hogy lehetővé váljon a társaság minőségirányítási rendszerének működése és a megbízások végrehajtása. (Hiv.: A98–A101., A104. bekezdések)

Szellemi erőforrások

- (g) Megfelelő szellemi erőforrásokat szereznek be vagy fejlesztenek, vezetnek be, tartanak fenn és használnak, hogy lehetővé váljon a társaság minőségirányítási rendszerének működése és minőségi megbízások következetes végrehajtása, és az ilyen szellemi erőforrások összhangban vannak a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel, ahol értelmezhető. (Hiv.: A102–A104. bekezdések)

Szolgáltatók

- (h) A szolgáltatóktól származó emberi, technológiai vagy szellemi erőforrások megfelelők a társaság minőségirányítási rendszerében és a megbízások végrehajtása során való használatra, figyelembe véve a 32. bekezdés (d), (e), (f) és (g) pontokban foglalt minőségcélokat. (Hiv.: A105–A108. bekezdések)

Információk és kommunikáció

33. A társaságnak ki kell alakítania a következő minőségcélokat, amelyek a minőségirányítási rendszerrel kapcsolatos információk időben történő megszerzésével, létrehozásával vagy felhasználásával, valamint információknak a társaságon belüli és külső feleknek való időben történő kommunikálásával foglalkoznak abból a célból, hogy lehetővé tegyék a minőségirányítási rendszer kialakítását, bevezetését és működését: (Hiv.: A109. bekezdés)

- (a) Az információs rendszer releváns és megbízható információkat azonosít, gyűjt, dolgoz fel és tart meg, amelyek támogatják a minőségirányítási rendszert, akár belső, akár külső forrásokból származnak. (Hiv.: A110–A111. bekezdések)
- (b) A társaság kultúrája elismeri és megerősíti a munkatársak felelősségét az

információcseréért a társasággal és egymással. (Hiv.: A112. bekezdés)

- (c) Releváns és megbízható információkat cserélnek a társaság egészében és a megbízásért felelős munkacsoportokkal, beleértve, hogy: (Hiv.: A112. bekezdés)
 - (i) közlik az információkat a munkatársakkal és a megbízásért felelős munkacsoportokkal, és az információk jellege, ütemezése és terjedelme elegendő ahhoz, hogy megértsék és elvégezzék a minőségirányítási rendszeren vagy a megbízásokon belüli tevékenységek végrehajtására vonatkozó felelősségeiket; továbbá
 - (ii) a munkatársak és a megbízásért felelős munkacsoportok információkat kommunikálnak a társaság felé, amikor tevékenységeket hajtanak végre a minőségirányítási rendszeren vagy a megbízásokon belül.
- (d) Releváns és megbízható információkat kommunikálnak külső felek felé, beleértve, hogy:
 - (i) a társaság kommunikálja az információkat a társaság hálózata felé vagy azon belül, vagy a szolgáltatók felé, ha vannak ilyenek, lehetővé téve, hogy a hálózat vagy a szolgáltatók teljesítsék a hálózati követelményekkel vagy hálózati szolgáltatásokkal, vagy az általuk nyújtott erőforrásokkal kapcsolatos felelősségeiket; és (Hiv.: A113–A114. bekezdések)
 - (ii) kommunikálnak információkat kifelé, amikor azt jogszabály, szabályozás vagy szakmai standardok előírják, vagy annak érdekében, hogy támogassák a minőségirányítási rendszer külső felek általi megértését. (Hiv.: A114–A115. bekezdések)

Meghatározott válaszok

34. Válaszoknak a 26. bekezdéssel összhangban való kialakítása és bevezetése során a társaságnak bele kell foglalnia a következő válaszokat: (Hiv.: A116. bekezdés)
- (a) A társaság politikákat vagy eljárásokat alakít ki:
 - (i) a releváns etikai követelményeknek való megfelelést veszélyeztető tényezők azonosítására, értékelésére és kezelésére; valamint (Hiv.: A117. bekezdés)
 - (ii) a releváns etikai követelmények bármilyen megsértésének azonosítására, kommunikálására, értékelésére és jelentésére, továbbá

a megsértések okaira és következményeire való, időben történő megfelelő válaszadásra. (Hiv.: A118–A119. bekezdések)

- (b) A társaság legalább évente beszerzi a függetlenségi követelményeknek való megfelelés dokumentált megerősítését minden munkatárstól, akiknek függetlenségét a releváns etikai követelmények előírják.
- (c) A társaság politikákat vagy eljárásokat alakít ki a munkának a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban való elvégzésének megfiúsulásaival vagy a társaság jelen nemzetközi minőségirányítási standarddal összhangban kialakított politikáinak vagy eljárásainak való meg nem feeléssel kapcsolatos panaszok és gyanúsítások fogadására, kivizsgálására és megoldására. (Hiv.: A120–A121. bekezdések)
- (d) A társaság kialakít olyan politikákat vagy eljárásokat, amelyek olyan körülményekkel foglalkoznak, amikor:
 - (i) a társaság egy ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadását vagy megtartását követően szerez tudomást olyan információról, amely miatt visszautasította volna az ügyfélkapcsolatot vagy a konkrét megbízást, ha ezt az információt az ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadása vagy megtartása előtt ismerte volna; vagy (Hiv.: A122–A123. bekezdések)
 - (ii) a társaságot jogszabály vagy szabályozás kötelezi egy ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadására. (Hiv.: A123. bekezdés)
- (e) A társaság politikákat vagy eljárásokat alakít ki, amelyek: (Hiv.: A124–A126. bekezdések)
 - (i) kommunikációt írnak elő az irányítással megbízott személyekkel tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásai könyvvizsgálatának végrehajtása során arról, hogy a minőségirányítási rendszer hogyan támogatja a minőségi könyvvizsgálati megbízások következetes végrehajtását; (Hiv.: A127–A129. bekezdések)
 - (ii) foglalkoznak azzal, amikor egyébként helyénvaló külső felekkel kommunikálni a társaság minőségirányítási rendszeréről; és (Hiv.: A130. bekezdés)
 - (iii) foglalkoznak a 34. bekezdés (e) pont (i) alpont és a 34. bekezdés (e)

pont (ii) alpont szerinti külső kommunikáció során nyújtandó információkkal, beleértve a kommunikáció jellegét, ütemezését és terjedelmét, valamint megfelelő formáját. (Hiv.: A131–A132. bekezdések)

- (f) A társaság politikákat vagy eljárásokat alakít ki, amelyek a megbízás minőségének a 2. témaszámú nemzetközi minőségirányítási standard szerinti áttekintéseivel foglalkoznak és a megbízás minőségének áttekintését írják elő:
- (i) tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálataira;
 - (ii) olyan könyvvizsgálatokra vagy egyéb megbízásokra, amelyekre vonatkozóan jogszabály vagy szabályozás a megbízás minőségének áttekintését írja elő; továbbá (Hiv.: A133. bekezdés)
 - (iii) olyan könyvvizsgálatokra vagy egyéb megbízásokra, amelyekre vonatkozóan a társaság azt állapítja meg, hogy a megbízás minőségének áttekintése megfelelő válasz egy vagy több minőségi kockázat kezelésére. (Hiv.: A134–A137. bekezdések)

Figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat

35. A társaságnak ki kell alakítania egy figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatot azért, hogy: (Hiv.: A138. bekezdés)
- (a) releváns, megbízható és időszerű információt adjon a minőségirányítási rendszer kialakításáról, bevezetéséről és működéséről;
 - (b) megfelelő intézkedéseket tegyen az azonosított hiányosságokra való válaszadás céljából úgy, hogy a hiányosságokat időben helyrehozzák.

Figyelemmel kíséresi tevékenységek kialakítása és végrehajtása

36. A társaságnak figyelemmel kíséresi tevékenységeket kell kialakítania és végrehajtania a hiányosságok azonosításának megalapozásához.
37. A figyelemmel kíséresi tevékenységek jellegének, ütemezésének és terjedelmének meghatározása során a társaságnak figyelembe kell vennie: (Hiv.: A139–A142. bekezdések)
- (a) a minőségi kockázatokra adott felmérések okait;
 - (b) a válaszok kialakítását;

- (c) a társaság kockázatfelmérési folyamatának, valamint figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatának kialakítását; (Hiv.: A143–A144. bekezdések)
- (d) a minőségirányítási rendszerben bekövetkező változásokat; (Hiv.: A145. bekezdés)
- (e) a korábbi figyelemmel kíséresi tevékenységek eredményeit, azt, hogy a korábbi figyelemmel kíséresi tevékenységek továbbra is relevánsak-e a társaság minőségirányítási rendszerének értékelése során, és azt, hogy a korábban azonosított hiányosságok kezelését célzó helyrehozó intézkedések hatékonyak voltak-e; és (Hiv.: A146–A147. bekezdések)
- (f) egyéb releváns információkat, beleértve a munkának a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban való elvégzésének megghiúsulásaival vagy a társaság jelen nemzetközi minőségirányítási standarddal összhangban kialakított politikáinak vagy eljárásainak való meg nem feleléssel kapcsolatos panaszokat és gyanúsításokat, külső ellenőrzésekből származó információkat és szolgáltatóktól származó információkat is. (Hiv.: A148–A150. bekezdések)

38. A társaságnak bele kell foglalnia az elvégzett megbízások ellenőrzését a figyelemmel kíséresi tevékenységeibe, és meg kell határoznia, hogy melyik megbízásokat és megbízásért felelős partnereket válassza ki. Ennek során a társaságnak: (Hiv.: A141., A151–A154. bekezdések)

- (a) figyelembe kell vennie a 37. bekezdésben lévő kérdéseket;
- (b) mérlegelnie kell a társaság által végzett egyéb figyelemmel kíséresi tevékenységek jellegét, ütemezését és terjedelmét, valamint azokat a megbízásokat és megbízásért felelős partnereket, amelyekre ezek a figyelemmel kíséresi tevékenységek vonatkoznak; és
- (c) ki kell választania minden egyes megbízásért felelős partnerre vonatkozóan legalább egy befejezett megbízást a társaság által meghatározott ciklikussággal.

39. A társaságnak ki kell alakítania politikákat vagy eljárásokat, amelyek:

- (a) követelményként támasztják a figyelemmel kíséresi tevékenységeket végző személyekkel szemben, hogy rendelkezzenek a figyelemmel kíséresi tevékenységek hatékony végzéséhez szükséges szakértelemmel és képességekkel, beleértve az elegendő időt is; és
- (b) foglalkoznak a figyelemmel kíséresi tevékenységeket végző személyek

objektivitásával. Az ilyen politikáknak vagy eljárásoknak meg kell tiltaniuk egy megbízás megbízásért felelős munkacsoportjának tagjai vagy a megbízás minőségének áttekintését végző személy számára, hogy arra a megbízásra vonatkozóan bármilyen ellenőrzést hajtsanak végre. (Hiv.: A155–A156. bekezdések)

A megállapítások értékelése és a hiányosságok azonosítása

40. A társaságnak értékelnie kell a megállapításokat annak meghatározása céljából, hogy vannak-e hiányosságok, beleértve a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatot. (Hiv.: A157–A162. bekezdések)

Az azonosított hiányosságok értékelése

41. A társaságnak az alábbiak útján értékelnie kell, hogy mennyire súlyosak és átfogóak az azonosított hiányosságok: (Hiv.: A161., A163–A164. bekezdések)

- (a) Az azonosított hiányosságok gyökérokának (gyökérokainak) kivizsgálása. A gyökérok(ok) kivizsgálását célzó eljárások jellegének, ütemezésének és terjedelmének a meghatározása során a társaságnak figyelembe kell vennie az azonosított hiányosságok jellegét és lehetséges súlyosságát. (Hiv.: A165–A169. bekezdések)
- (b) Az azonosított hiányosságoknak a minőségirányítási rendszerre önmagukban és együttesen gyakorolt hatásának az értékelése.

Válaszadás az azonosított hiányosságokra

42. A társaságnak az azonosított hiányosságok kezelését célzó olyan helyrehozó intézkedéseket kell kialakítania és bevezetnie, amelyek reagálnak a gyökérokelemzés eredményeire. (Hiv.: A170–A172. bekezdések)

43. A figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatra vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott személy(ek)nek értékelnie (értékelniük) kell, hogy:

- (a) a helyrehozó intézkedések megfelelően vannak-e kialakítva ahhoz, hogy kezeljék az azonosított hiányosságokat és azok kapcsolódó gyökérokát (gyökérokait), és meg kell állapítania, hogy azokat bevezették-e; valamint
- (b) a korábban azonosított hiányosságok kezelése céljából bevezetett helyrehozó intézkedések hatékonyak-e.

44. Ha az értékelés azt jelzi, hogy a helyrehozó intézkedéseket nem megfelelően alakították ki és vezették be, vagy azok nem hatékonyak, a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatra vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott

személy(ek)nek megfelelő intézkedést kell tenniük annak meghatározása érdekében, hogy a helyrehozó intézkedéseket módosítsák úgy, hogy azok hatékonyak legyenek.

Egy adott megbízással kapcsolatos megállapítások

45. A társaságnak válaszolnia kell olyan körülményekre, amikor a megállapítások azt jelzik, hogy van(nak) olyan megbízás(ok), amely(ek)re vonatkozóan a megbízás(ok) végrehajtása során kihagytak megkövetelt folyamatokat vagy a kibocsátott jelentés lehet, hogy nem megfelelő. A társaság válaszában magában kell foglalnia: (Hiv.: A173. bekezdés)
- (a) megfelelő intézkedés megtételét a releváns szakmai standardoknak és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményeknek való megfelelés céljából; valamint
 - (b) amikor a jelentés nem megfelelőnek minősül, a következmények megfontolását és megfelelő intézkedés megtételét, beleértve jogi tanácsadás igénybevételének megfontolását.

A figyelemmel kíséréshez és helyrehozáshoz kapcsolódó folyamatos kommunikáció

46. A figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatra vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott személy(ek)nek időben kommunikálniuk kell a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek), valamint a minőségirányítási rendszerre vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott személy(ek) felé: (Hiv.: A174. bekezdés)
- (a) a végrehajtott figyelemmel kíséresi tevékenységek leírását;
 - (b) az azonosított hiányosságokat, beleértve, hogy mennyire súlyosak és átfogóak ezek a hiányosságok; továbbá
 - (c) az azonosított hiányosságok kezelésére szolgáló helyrehozó intézkedéseket.
47. A társaságnak kommunikálnia kell a 46. bekezdésben ismertetett kérdéseket a megbízásért felelős munkacsoportok és a minőségirányítási rendszerben tevékenységekre kijelölt egyéb személyek felé annak érdekében, hogy gyors és megfelelő intézkedést tudjanak hozni a felelőségeikkel összhangban.

Hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások

48. Amikor a társaság egy hálózathoz tartozik, a társaságnak ismernie kell, ha értelmezhető: (Hiv.: A19., A175. bekezdések)

- (a) a hálózat által a társaság minőségirányítási rendszerével kapcsolatban kialakított követelményeket, beleértve azokat a követelményeket, hogy a társaság a hálózat által vagy azon keresztül kialakított vagy más módon nyújtott erőforrásokat vagy szolgáltatásokat vezessen be vagy vegyen igénybe (vagyis a hálózati követelményeket);
- (b) a hálózat által nyújtott bármilyen szolgáltatásokat vagy erőforrásokat, amelyekkel kapcsolatban a társaság úgy dönt, hogy bevezeti vagy igénybe veszi azokat a társaság minőségirányítási rendszerének kialakítása, bevezetése vagy működése során (vagyis a hálózati szolgáltatásokat); valamint
- (c) a társaság felelősségeit bármely olyan intézkedésért, amely szükséges a hálózati követelmények bevezetéséhez vagy a hálózati szolgáltatások igénybevételéhez. (Hiv.: A176. bekezdés)

Továbbra is a társaság felelős a minőségirányítási rendszeréért, beleértve a minőségirányítási rendszer kialakítása, bevezetése és működése során alkalmazott szakmai megítéléseket. A társaságnak nem szabad megengednie, hogy a hálózati követelményeknek való megfelelés vagy a hálózati szolgáltatások igénybevétele megsértse a jelen nemzetközi minőségirányítási standard követelményeit. (Hiv.: A177. bekezdés)

49. A 48. bekezdésben szerzett ismeretek alapján a társaságnak:

- (a) meg kell határoznia, hogy milyen módon relevánsak a hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások a társaság minőségirányítási rendszere szempontjából, és azokat milyen módon veszik abban figyelembe, beleértve, hogy azok hogyan vezetendők be; továbbá (Hiv.: A178. bekezdés)
- (b) értékelnie kell, hogy szükséges-e, és ha igen, hogyan, a hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások társaság általi átdolgozása vagy kiegészítése ahhoz, hogy azok megfelelők legyenek a minőségirányítási rendszerében való használatra. (Hiv.: A179–A180. bekezdések)

A hálózat által a társaság minőségirányítási rendszerére vonatkozóan végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek

50. Olyan körülmények között, amikor a hálózat figyelemmel kíséresi tevékenységeket végez a társaság minőségirányítási rendszerére vonatkozóan, a társaságnak:

- (a) meg kell határoznia a hálózat által végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek hatását a társaság által a 36–38. bekezdésekkel összhangban

végrehajtott figyelemmel kíséresi tevékenységek jellegére, ütemezésére és terjedelmére;

- (b) meg kell határozni a társaságnak a figyelemmel kíséresi tevékenységekkel kapcsolatos felelősségeit, beleértve a társaság által tett bármilyen kapcsolódó intézkedést; és
- (c) a 40. bekezdés szerinti megállapítások értékelésének és hiányosságok azonosításának részeként időben meg kell szereznie a hálózattól a figyelemmel kíséresi tevékenységek eredményeit. (Hiv.: A181. bekezdés)

A hálózat által a hálózatba tartozó összes társaságnál végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek

51. A társaságnak:

- (a) ismernie kell a hálózat által a hálózatba tartozó összes társaságnál végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek átfogó hatókörét, beleértve az annak meghatározását szolgáló figyelemmel kíséresi tevékenységeket, hogy a hálózati követelményeket megfelelően vezették be a hálózatba tartozó társaságoknál, továbbá ismernie kell, hogy a hálózat hogyan fogja kommunikálni figyelemmel kíséresi tevékenységeinek eredményeit a társaság felé;
- (b) legalább évente információt kell szereznie a hálózattól a hálózat által a hálózatba tartozó összes társaságnál végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek átfogó eredményeiről, ha értelmezhető, és: (Hiv.: A182–A184. bekezdések)
 - (i) kommunikálnia kell az információkat a megbízásért felelős munkacsoportok és a minőségirányítási rendszerben tevékenységekre kijelölt egyéb személyek felé, az adott esetnek megfelelően, annak érdekében, hogy gyors és megfelelő intézkedést tudjanak hozni a felelősségeikkel összhangban; valamint
 - (ii) mérlegelnie kell az információknak a társaság minőségirányítási rendszerére gyakorolt hatását.

A társaság által a hálózati követelményekben vagy a hálózati szolgáltatásokban azonosított hiányosságok

52. Ha a társaság hiányosságot azonosít a hálózati követelményekben vagy a hálózati szolgáltatásokban, a társaságnak: (Hiv.: A185. bekezdés)

- (a) kommunikálnia kell a hálózat felé a releváns információkat az azonosított hiányosságról; és
- (b) a 42. bekezdéssel összhangban helyrehozó intézkedéseket kell kialakítania és bevezetnie a hálózati követelményekben vagy a hálózati szolgáltatásokban azonosított hiányosság hatásának kezelése céljából. (Hiv.: A186. bekezdés)

A minőségirányítási rendszer értékelése

53. A minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek)nek értékelnie (értékelniük) kell a minőségirányítási rendszert a társaság nevében. Az értékelést egy adott időpontra vonatkozóan kell elvégezni legalább évente. (Hiv.: A187–A189. bekezdések)
54. Az értékelés alapján a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek)nek a társaság nevében le kell vonnia (vonniuk) valamelyik következtetést a következők közül: (Hiv.: A190., A195. bekezdések)
- (a) A minőségirányítási rendszer kellő bizonyosságot nyújt a társaságnak arra, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek; (Hiv.: A191. bekezdés)
 - (b) A minőségirányítási rendszer kialakítására, bevezetésére és működésére súlyos, de nem átfogó hatást gyakorló azonosított hiányosságokkal kapcsolatos kérdéseken kívül a minőségirányítási rendszer kellő bizonyosságot nyújt a társaságnak arra, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek; vagy (Hiv.: A192. bekezdés)
 - (c) A minőségirányítási rendszer nem nyújt kellő bizonyosságot a társaságnak arra, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek. (Hiv.: A192–A194. bekezdések)
55. Ha a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) az 54. bekezdés (b) pontban vagy az 54. bekezdés (c) pontban leírt következtetésre jut(nak), a társaságnak: (Hiv.: A196. bekezdés)
- (a) Gyors és megfelelő intézkedést kell hoznia; és
 - (b) Kommunikálnia kell:
 - (i) a megbízásért felelős munkacsoportokkal és a minőségirányítási rendszerben tevékenységekre kijelölt egyéb személyekkel, amennyiben ez releváns a felelősségeik szempontjából; valamint

(Hiv.: A197. bekezdés)

- (ii) külső felekkel a társaságnak a 34. bekezdés (e) pont által előírt politikáival vagy eljárásaival összhangban. (Hiv.: A198. bekezdés)

56. A társaságnak időszakos teljesítményértékelést kell végeznie a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek)re és a társaság minőségirányítási rendszerére vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott személy(ek)re vonatkozóan. Ennek során a társaságnak figyelembe kell vennie a minőségirányítási rendszer értékelését. (Hiv.: A199–A201. bekezdések)

Dokumentálás

57. A társaságnak dokumentációt kell készítenie minőségirányítási rendszeréről, amely elegendő ahhoz, hogy: (Hiv.: A202–A204. bekezdések)

- (a) támogassa a minőségirányítási rendszer munkatársak általi következetes megértését, beleértve a minőségirányítási rendszerrel és a megbízások végrehajtásával kapcsolatos feladatköreiből és felelősségeik megértését;
- (b) támogassa a válaszok következetes bevezetését és működését; és
- (c) bizonyítékot nyújtson a válaszok kialakítására, bevezetésére és működésére abból a célból, hogy támogassa a minőségirányítási rendszernek a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) általi értékelését.

58. A dokumentáció készítése során a társaságnak bele kell foglalnia:

- (a) a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal, valamint a minőségirányítási rendszerre vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott személy(ek) azonosítását;
- (b) a társaság minőségcéljait és minőségi kockázatait; (Hiv.: A205. bekezdés)
- (c) a válaszok leírását és azt, hogy a társaság válaszai hogyan kezelik a minőségi kockázatokat;
- (d) a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamattal kapcsolatban:
 - (i) a végrehajtott figyelemmel kíséresi tevékenységek bizonyítékát;
 - (ii) a megállapítások értékelését, valamint az azonosított hiányosságokat és azok kapcsolódó gyökérokát (gyökérokait);
 - (iii) az azonosított hiányosságok kezelését célzó helyrehozó intézkedéseket, valamint az ilyen helyrehozó intézkedések

kialakításának és bevezetésének az értékelését; valamint

(iv) a figyelemmel kíséréssel és helyrehozással kapcsolatos kommunikációkat; továbbá

(e) az 54. bekezdés szerinti levont következtetés alapját.

59. A társaságnak dokumentálnia kell az 58. bekezdésben foglalt kérdéseket a hálózati követelményekre vagy hálózati szolgáltatásokra vonatkozóan, valamint a hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások 49. bekezdés (b) pont szerinti értékelését. (Hiv.: A206. bekezdés)
60. A társaságnak meg kell állapítania egy időszakot a minőségirányítási rendszerre vonatkozó dokumentáció megőrzésére, amely elegendő ahhoz, hogy lehetővé tegye a társaság számára a társaság minőségirányítási rendszere kialakításának, bevezetésének és működésének figyelemmel kísérését, vagy ennél hosszabb időszakot, ha azt jogszabály vagy szabályozás írja elő.

Alkalmazási és egyéb magyarózó anyagok

A jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatóköre (Hiv.: 3–4. bekezdések)

- A1. Az IAASB egyéb kiadványai, beleértve a 2400. témaszámú (felülvizsgált) átvilágítási megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardot⁶ és a 3000. témaszámú (felülvizsgált) bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardot⁷, szintén megállapítanak követelményeket a megbízásért felelős partner számára a minőség irányítására vonatkozóan a megbízás szintjén.
- A2. Az IESBA-kódex⁸ követelményeket és alkalmazási anyagot tartalmaz kamarai tag könyvvizsgálók számára, amelyek képessé teszik a kamarai tag könyvvizsgálókat arra, hogy teljesítsék azt a felelősségüket, hogy a köz érdekében járjanak el. Ahogyan az a 15. bekezdésben szerepel, a megbízás végrehajtásának a jelen nemzetközi minőségirányítási standardban leírtak szerinti összefüggésében a minőségi megbízások következetes végrehajtása része a kamarai tag könyvvizsgáló

⁶ 2400. témaszámú, „Múltra vonatkozó pénzügyi kimutatások átvilágítására szóló megbízások” című (felülvizsgált) átvilágítási megbízásokra vonatkozó nemzetközi standard

⁷ 3000. témaszámú, „Múltra vonatkozó pénzügyi információk könyvvizsgálátán vagy átvilágításán kívüli, bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások” című (felülvizsgált) bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó nemzetközi standard

⁸ Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testület *Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)* (IESBA-kódex)

azon felelősségének, hogy a köz érdekében járjon el.

A társaság minőségirányítási rendszere (Hiv.: 6–9. bekezdések)

- A3. A társaság különböző terminológiát vagy keretelveket használhat ahhoz, hogy ismertesse minőségirányítási rendszerének komponenseit.
- A4. A komponensek összekapcsolódó jellegére példák a következők:
- A társaság kockázatfelmérési folyamata határozza meg azt a folyamatot, amely egy kockázatalapú megközelítésnek a minőségirányítási rendszer egészére vonatkozó bevezetése során a társaság számára követendő.
 - Az irányítás és vezetőség komponens alakítja ki azt a környezetet, amely támogatja a minőségirányítási rendszert.
 - Az erőforrások, valamint az információk és kommunikáció komponensek teszik lehetővé a minőségirányítási rendszer kialakítását, bevezetését és működését.
 - A figyelemmel kíséresi és helyrehozó folyamat célja a teljes minőségirányítási rendszer figyelemmel kísérése. A figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat eredményei olyan információkat nyújtanak, amelyek relevánsak a társaság kockázatfelmérési folyamatának a szempontjából.
 - Lehetnek kapcsolatok konkrét kérdések között, például a releváns etikai követelmények bizonyos aspektusai relevánsak ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása szempontjából.
- A5. Kellő bizonyosságot akkor szereznek, amikor a minőségirányítási rendszer elfogadhatóan alacsony szintre csökkenti azt a kockázatot, hogy a 14. bekezdés (a) és (b) pontjaiban megfogalmazott célokat nem érik el. A kellő bizonyosság nem abszolút szintje a bizonyosságnak, mert a minőségirányítási rendszernek vannak eredendő korlátjai. Az ilyen korlátok magukban foglalják, hogy az emberi megítélés hibás lehet a döntéshozatal során, valamint, hogy előfordulhatnak meghibásodások a társaság minőségirányítási rendszerében, például emberi hiba vagy magatartás, vagy az informatikai (IT) alkalmazásokban lévő hibák miatt.

A jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatálya (Hiv.: 12. bekezdés)

- A6. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard célja megadja azt a kontextust, amelyben a jelen nemzetközi minőségirányítási standard követelményeit meghatározták, kialakítja a jelen nemzetközi minőségirányítási standard kívánt végeredményét, és segíteni szándékozik a társaságnak annak megértésében, hogy mit szükséges teljesíteni és, ahol szükséges, megérteni az ennek megfelelő eszközöket.

- A7. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard követelményeit a „kell” használatával fejezik ki.
- A8. Ahol szükséges, az alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok további magyarázatot nyújtanak a követelményekhez és útmutatást adnak azok megvalósításához. Azok különösen:
- pontosabban megmagyarázhatják, mit jelent valamely követelmény, vagy mit szándékozik lefedni, és
 - olyan példákat tartalmazhatnak, amelyek szemléltetik, hogyan lehet alkalmazni a követelményeket.

Bár az ilyen útmutatás önmagában nem támaszt követelményt, releváns a követelmények megfelelő alkalmazása szempontjából. Az alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok háttér-információt is adhatnak a jelen nemzetközi minőségirányítási standardban tárgyalt kérdésekről. Adott esetben az alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok állami szektorbeli könyvvizsgáló szervezetekre sajátosan jellemző kiegészítő szempontokat foglalnak magukban. Ezek a kiegészítő szempontok segítenek a jelen nemzetközi minőségirányítási standardban foglalt követelmények alkalmazásában. Nem korlátozzák vagy csökkentik azonban a társaságnak a jelen nemzetközi minőségirányítási standard követelményeinek alkalmazására és az azoknak való megfelelésre vonatkozó felelősségét.

- A9. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard „Fogalmak” címszó alatt tartalmazza a bizonyos kifejezésekhez a jelen nemzetközi minőségirányítási standard alkalmazásában hozzárendelt jelentések leírását. Ezek a fogalmak azért szerepelnek, hogy segítsék a jelen nemzetközi minőségirányítási standard következetes alkalmazását és értelmezését, és nem szándékuk felülírni fogalmakat, amelyeket lehet, hogy akár jogszabályban, szabályozásban vagy más módon más célra határoztak meg. Az IAASB által az IFAC által közzétett *A nemzetközi minőségirányítási, könyvvizsgálati, átvilágítási, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási kiadványok kézikönyve* című dokumentumban kiadott, nemzetközi standardokra vonatkozó Kifejezések glosszáriuma tartalmazza a jelen nemzetközi minőségirányítási standardban meghatározott kifejezéseket. A Kifejezések glosszáriuma tartalmazza a nemzetközi minőségirányítási standardokban lévő egyéb kifejezések ismertetését is, hogy segítsen a közös és következetes értelmezésben és fordításban.

Fogalmak

Hiányosság (Hiv.: 16. bekezdés (a) pont)

- A10. A társaság a megállapítások értékelésén keresztül azonosítja a hiányosságokat. Egy hiányosság adódhat egy megállapításból vagy megállapítások kombinációjából.
- A11. Amikor egy hiányosságot egy nem megfelelően azonosított vagy felmért minőségi kockázatnak vagy minőségi kockázatok kombinációjának eredményeképpen azonosítanak, az ilyen minőségi kockázat(ok) kezelését célzó válasz(ok) is hiányozhat(nak), vagy lehet, hogy az(oka)t nem megfelelően alakították ki vagy vezették be.
- A12. A minőségirányítási rendszer egyéb aspektusai a jelen nemzetközi minőségirányítási standard alábbiakkal foglalkozó követelményeiből állnak:
- felelősségek kijelölése (20–22. bekezdések);
 - a társaság kockázatelemzési folyamata;
 - a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat; és
 - a minőségirányítási rendszer értékelése.

Példák a minőségirányítási rendszer egyéb aspektusaihoz kapcsolódó hiányosságokra

- A társaság kockázatelemzési folyamata nem azonosítja azokat az információkat, amelyek a társaság és megbízásai jellegének és körülményeinek változásait, valamint további minőségcélok kialakításának, vagy a minőségi kockázatok vagy válaszok módosításának szükségességét jelzik.
- A társaság figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatát nem olyan módon alakították ki vagy vezették be, amely:
 - releváns, megbízható és időszerű információt nyújt a minőségirányítási rendszer kialakításáról, bevezetéséről és működéséről;
 - lehetővé teszi, hogy a társaság megfelelő intézkedéseket hozzon az azonosított hiányosságokra való válaszadás érdekében ahhoz, hogy a hiányosságokat időben helyrehozzák.
- A minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) nem végzi(k) el a minőségirányítási rendszer éves értékelését.

A13. A 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard⁹ ad útmutatást a megbízásért felelős munkacsoport fogalmának a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának összefüggésében való alkalmazására.

Külső ellenőrzések (Hiv.: 16. bekezdés (g) pont)

A14. Bizonyos körülmények között egy külső felügyeleti hatóság végezhet más típusú ellenőrzéseket, például tematikus felülvizsgálatokat, amelyek kiválasztott társaságokra vonatkozóan könyvvizsgálati megbízások vagy a társaság egészében folytatott gyakorlatok konkrét aspektusaira koncentrálnak.

Megállapítások (Hiv.: 16. bekezdés (h) pont)

A15. A figyelemmel kíséresi tevékenységekből, külső ellenőrzésekből és egyéb releváns forrásokból származó megállapítások összegyűjtésének részeként a társaság azonosíthat a társaság minőségirányítási rendszerével kapcsolatos egyéb észrevételeket, például pozitív eredményeket vagy lehetőségeket arra, hogy a társaság továbbfejlessze vagy tovább erősítse a minőségirányítási rendszert. Az A158. bekezdés kifejti, hogyan használhatja a társaság az egyéb észrevételeket a minőségirányítási rendszerben.

A16. Az A148. bekezdésben példák vannak egyéb releváns forrásból származó információkra.

A17. A figyelemmel kíséresi tevékenységek magukban foglalják a megbízás szintjén való figyelemmel kísérést, mint amilyen például a megbízások ellenőrzése. Emellett a külső ellenőrzések és egyéb releváns források magukban foglalhatnak konkrét megbízásokra vonatkozó információkat. Ennek eredményeképpen a minőségirányítási rendszer kialakításával, bevezetésével és működésével kapcsolatos információk magukban foglalják az olyan megbízásszintű megállapításokat, amelyek a minőségirányítási rendszerre vonatkozó megállapításokat jelezhetnek.

Társaság (Hiv.: 16. bekezdés (i) pont)

A18. A „társaság” fogalma a releváns etikai követelményekben eltérhet a jelen nemzetközi minőségirányítási standardban meghatározott fogalomtól.

Hálózat (Hiv.: 16. bekezdés (l) pont, 48. bekezdés)

⁹ 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard, A15–A25. bekezdések

A19. A hálózatok és a hálózaton belüli társaságok számos módon lehetnek strukturálva. Például, egy társaság minőségirányítási rendszerének összefüggésében:

- a hálózat megállapíthat a társaságra vonatkozó követelményeket annak minőségirányítási rendszerével kapcsolatosan, vagy nyújthat olyan szolgáltatásokat, amelyeket a társaság igénybe vesz a minőségirányítási rendszerében vagy a megbízások végrehajtása során;
- a hálózaton belüli más társaságok nyújthatnak olyan szolgáltatásokat (például erőforrásokat), amelyeket a társaság igénybe vesz a minőségirányítási rendszerében vagy a megbízások végrehajtása során; vagy
- a hálózaton belüli egyéb struktúrák vagy szervezetek megállapíthatnak a társaságra vonatkozó követelményeket annak minőségirányítási rendszerével kapcsolatosan vagy nyújthatnak szolgáltatásokat.

A jelen nemzetközi minőségirányítási standard alkalmazásában bármely olyan hálózati követelmény vagy hálózati szolgáltatás, amelyet a hálózattól, a hálózaton belüli másik társaságtól vagy a hálózatban lévő egyéb struktúrától vagy szervezettől szereznek be, „hálózati követelménynek vagy hálózati szolgáltatásnak” minősül.

Munkatársak (Hiv.: 16. bekezdés (n) pont)

A20. A munkatársakon (vagyis a társaságon belüli személyeken) kívül a társaság igénybe vehet a társaságon kívüli személyeket a minőségirányítási rendszerben való tevékenységvégzés vagy a megbízások végrehajtása során. A társaságon kívüli személyek például magukban foglalhatnak személyeket a hálózatba tartozó más társaságoktól (például egy hálózatba tartozó társaság szolgáltatási központjában lévő személyeket) vagy egy szolgáltató által alkalmazott személyeket (például egy komponens-könyvvizsgálót a társaság hálózatán kívüli másik társaságtól).

A21. A munkatársak közé tartoznak a társaság más struktúrájában, mint például a társaság szolgáltatási központjában, lévő partnerek és alkalmazottak is.

Releváns etikai követelmények (Hiv.: 16. bekezdés (t) pont, 29. bekezdés)

A22. A releváns etikai követelmények, amelyek egy minőségirányítási rendszer kontextusában alkalmazandók, változók lehetnek a társaságnak és megbízásainak jellegétől és körülményeitől függően. A „kamarai tag könyvvizsgáló” kifejezést definiálhatják a releváns etikai követelményekben. Az IESBA-kódex például meghatározza a „kamarai tag könyvvizsgáló” kifejezés fogalmát, és tovább magyarázza azoknak az IESBA-kódexben lévő rendelkezéseknek a hatókörét, amelyek a könyvvizsgálóként dolgozó kamarai tag könyvvizsgálókra és társaságaikra vonatkoznak.

A23. Az IESBA-kódex foglalkozik olyan körülményekkel, amikor jogszabály vagy szabályozás megakadályozza, hogy a kamarai tag könyvvizsgáló megfeleljen az IESBA-kódex bizonyos részeinek. Elismeri továbbá, hogy bizonyos joghatóságoknak lehetnek olyan jogszabályi vagy szabályozási rendelkezései, amelyek eltérnek az IESBA-kódexben meghatározottaktól vagy túlmutatnak azokon, valamint, hogy az ilyen joghatóságbeli kamarai tag könyvvizsgálók számára szükséges, hogy tudatában legyenek ezeknek az eltéréseknek és a legszigorúbb rendelkezéseknek feleljenek meg, kivéve, ha ezt jogszabály vagy szabályozás tiltja.

A24. A releváns etikai követelmények különböző rendelkezései vonatkozhatnak csak személyekre a megbízások végrehajtásának kontextusában, és nem magára a társaságra. Például:

- Az IESBA-kódex 2. része könyvvizsgálóként dolgozó kamarai tag könyvvizsgáló személyekre vonatkozik, amikor a társasággal akár szerződés alapján, akár munkavállalóként vagy tulajdonosként fennálló kapcsolatuk nyomán hajtanak végre szakmai tevékenységeket, és releváns lehet a megbízások végrehajtásának összefüggésében.
- Az IESBA-kódex 3. és 4. részének bizonyos követelményei szintén könyvvizsgálóként dolgozó kamarai tag könyvvizsgáló személyekre vonatkoznak, amikor ügyfelek részére végeznek szakmai tevékenységeket.

Szükséges lehet, hogy a társaság minőségirányítási rendszere foglalkozzon a személyek ilyen releváns etikai követelményeknek való megfelelésével.

Példa releváns etikai követelményekre, amelyek csak személyekre és nem a társaságra vonatkoznak, és amelyek a megbízások végrehajtásával kapcsolatosak

Az IESBA-kódex foglalkozik az alapelvek megsértésére irányuló nyomással, és követelményeket tartalmaz, miszerint egy személynek nem szabad:

- megengednie, hogy másoktól jövő nyomás az alapelveknek való megfelelés megsértését eredményezze; vagy
- olyan nyomást gyakorolni másokra, amelyekről a könyvvizsgáló tudja, vagy oka van azt gondolni, hogy az alapelveknek a többi személy általi megsértését eredményezné.

Például adódhatnak olyan körülmények, amikor egy megbízás végrehajtása során egy személy úgy ítéli meg, hogy a megbízásért felelős partner vagy a megbízásért felelős munkacsoport másik vezető tagja nyomást gyakorol rá, hogy megsértse az alapelveket.

Válasz (Hiv.: 16. bekezdés (u) pont)

- A25. A politikákat a munkatársak és egyéb olyan személyek, akiknek az intézkedéseire a politikák vonatkoznak (beleértve a megbízásért felelős munkacsoportot), intézkedései által vagy annak révén vezetik be, hogy visszatartják őket az olyan intézkedésektől, amelyek ellentétben állnának a társaság politikáival.
- A26. Az eljárások lehetnek elrendeltek, formális dokumentumok vagy egyéb kommunikációk révén, vagy származhatnak olyan magatartásokból, amelyeket nem tettek kötelezővé, hanem inkább a társaság kultúrája határoz meg. Az eljárásoknak érvényt szerezhetnek az IT-alkalmazások vagy a társaság IT-környezetének egyéb aspektusai által megengedett intézkedések révén.
- A27. Ha a társaság a társaságon kívüli személyeket vesz igénybe a minőségirányítási rendszerben vagy megbízások végrehajtása során, a társaságnak eltérő politikákat vagy eljárásokat lehet szükséges kialakítania a személyek intézkedéseinek kezelése céljából. A 220. témaszámú (felülvizsgált)¹⁰ nemzetközi könyvvizsgálati standard nyújt útmutatást, amikor a társaságnak eltérő politikákat vagy eljárásokat lehet szükséges kialakítania a társaságon kívüli személyek intézkedéseinek kezelése céljából pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának kontextusában.

¹⁰ 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard, A23–A25. bekezdések

Szolgáltató (Hiv.: 16. bekezdés (v) pont)

A28. A szolgáltatók magukban foglalják a társaság hálózatán kívüli más társaságoknál lévő komponens-könyvvizsgálókat.

A releváns követelmények alkalmazása és az azoknak való megfelelés (Hiv.: 17. bekezdés)

A29. *Példák arra, amikor a jelen nemzetközi minőségirányítási standard valamely követelménye lehet, hogy nem releváns a társaság szempontjából*

- A társaság egy egyéni könyvvizsgáló. Például, a szervezeti felépítéssel foglalkozó és a társaságon belüli feladatköröket, felelőségeket és hatáskört, irányítást, felügyeletet és ellenőrzést kijelölő, valamint a véleménykülönbségekkel foglalkozó követelmények lehet, hogy nem relevánsak.
- A társaság csak olyan megbízásokat hajt végre, amelyek kapcsolódó szolgáltatási megbízások. Például, ha a társaság számára nem előírás a függetlenség fenntartása a kapcsolódó szolgáltatási megbízásokra vonatkozóan, a függetlenségi követelményeknek való megfelelés dokumentált megerősítésének az összes munkatárstól való megszerzésére vonatkozó követelmény nem lenne releváns.

Minőségirányítási rendszer

Egy minőségirányítási rendszer kialakítása, bevezetése és működtetése (Hiv.: 19. bekezdés)

A30. A minőségirányítás nem a társaság különálló funkciója; az egy, a minőség iránti elkötelezettséget mutató kultúra integrálása a társaság stratégiájával, működési tevékenységével és üzleti folyamataival. Ennek eredményeképpen a minőségirányítási rendszernek, valamint a társaság működési tevékenységeinek és üzleti folyamatainak integrált módon való kialakítása elősegítheti a társaság irányításának harmonikus megközelítését és növelheti a minőségirányítás hatékonyságát.

A31. A társaság által alkalmazott szakmai megítélések minőségét valószínűleg javítja, amikor az ilyen megítéléseket meghozó személyek egy kutató elmét magában foglaló hozzáállást tanúsítanak, amely kiterjed:

- a minőségirányítási rendszerről szerzett információk forrásának, relevanciájának és elegendőségének mérlegelésére, beleértve a társaságnak és megbízásainak a jellegére és körülményeire vonatkozó információkat; valamint

- arra, hogy nyitottak legyenek és felfigyeljenek további vizsgálat vagy egyéb intézkedés szükségességére.

Felelőségek (Hiv.: 20–21. bekezdések, 28. bekezdés (d) pont)

- A32. Az irányítás és vezetőség komponens magában foglal egy olyan minőségcélt, hogy a társaság olyan szervezeti felépítéssel, valamint a feladatkörök, felelőségek és hatáskör olyan kijelölésével rendelkezzen, amely megfelelő ahhoz, hogy lehetővé tegye a társaság minőségirányítási rendszerének kialakítását, bevezetését és működését.
- A33. A minőségirányítási rendszerhez kapcsolódó felelőségeknek a 20. bekezdéssel összhangban történő kijelölése ellenére, a társaság marad végső soron felelős a minőségirányítási rendszerért, valamint a személyeknek a kijelölt feladatköreikre vonatkozó számonkéréséért és elszámoltatásáért. Például, az 53. és az 54. bekezdéssel összhangban, bár a társaság a minőségirányítási rendszer értékelésére és az arra vonatkozó következtetésre kijelöli a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek)e)t, a társaság felelős az értékelésért és a következtetésért.
- A34. A 20. bekezdésben foglalt kérdésekre vonatkozó felelősséggel felruházott személy(ek) jellemzően a társaság partnere(i), hogy megfelelő befolyással és hatáskörrel rendelkezzen(ek) a társaságon belül, ahogyan azt a 21. bekezdés előírja. Ugyanakkor a társaság jogi felépítése alapján lehetnek olyan körülmények, amikor egy személy (személyek) lehet, hogy nem a társaság partnere(i), de a társaság vagy a társaság hálózata által kötött hivatalos megállapodások miatt az adott személy(ek) megfelelő befolyással és hatáskörrel rendelkezik (rendelkeznek) a társaságon belül ahhoz, hogy végrehajtsa (végrehajtsák) a kijelölt feladatkörét (feladatkörüket).
- A35. Változó lehet, hogy a társaság hogyan jelöl ki feladatköröket, felelőségeket és hatáskört a társaságon belül, és jogszabály vagy szabályozás támaszthat bizonyos követelményeket a társaság számára, amelyek érintik a vezetőségi és irányítási struktúrát vagy kijelölt felelőségeiket. A 20. bekezdésben lévő kérdés(ek)re vonatkozó felelősséggel felruházott személy(ek) továbbruházhatja (továbbruházhatják) a feladatköröket, eljárásokat, feladatokat vagy intézkedéseket más személyekre, hogy segítsék őt (őket) felelőségeik teljesítésében. A 20. bekezdésben lévő kérdés(ek)re vonatkozó felelősséggel felruházott személy(ek) azonban felelős(ek) és elszámoltatható(k) marad(nak) a rá(juk) ruházott felelőségeikért.

Méretre szabhatósági példa annak bemutatására, hogyan lehet kijelölni feladatköröket és felelősségeket

- Egy kevésbé összetett társaságnál a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősség és elszámoltathatóság ráruházható a társaság felügyeletéért egyedül felelős egyetlen ügyvezető partnerre. Ez a személy a minőségirányítási rendszer összes aspektusáért is felelősséget vállalhat, beleértve a minőségirányítási rendszerért való működtetési felelősséget, a függetlenségi követelményeknek való megfelelést és a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatot.
- Egy összetettebb társaságnál több szintje lehet a vezetőségnek, amelyek tükrözik a társaság szervezeti felépítését, és a társaságnak lehet egy független irányító testülete, amely nem ügyvezetői felügyeletet lát el a társaság felett, amely külső személyekből állhat. Emellett a társaság kijelölhet a minőségirányítási rendszernek a 20. bekezdés (c) pontjában meghatározottakon túli konkrét aspektusaira vonatkozó működtetési felelősséget, mint például az etikai követelményeknek való megfelelésre vagy egy szolgáltatási ág irányítására vonatkozó működtetési felelősséget.

- A36. A függetlenségi követelményeknek való megfelelés alapvető a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatainak vagy átvilágításainak, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásoknak a végrehajtása szempontjából, és elvárás a társaság jelentéseire támaszkodó érdekelt felek részéről. A függetlenségi követelményeknek való megfelelésre vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott személy(ek) rendszerint felelős(ek) a függetlenséggel kapcsolatos minden kérdés felügyeletéért, hogy a társaság szilárd és következetes megközelítést alakítson ki és vezessen be a függetlenségi követelmények kezelése céljából.
- A37. Jogsabály, szabályozás vagy szakmai standardok további követelményeket állapíthatnak meg a 20. bekezdésben foglalt kérdés(ek)re vonatkozó felelősséggel felruházott személy számára, mint például szakmai engedélyre, szakmai végzettségre vagy folyamatos szakmai fejlődésre vonatkozó követelményeket.
- A38. A minőségirányítási rendszerre vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott személy(ek)re vonatkozó megfelelő tapasztalat és ismeret rendszerint a társaság stratégiai döntéseinek és intézkedéseinek ismeretét, valamint a társaság üzleti működésével kapcsolatos tapasztalatot foglalja magában.

A társaság kockázatelemzési folyamata (Hiv.: 23. bekezdés)

A39. Azt, hogy a társaság hogyan alakítja ki a társaság kockázatelemzési folyamatát, befolyásolhatják a társaság jellege és körülményei, beleértve azt is, hogyan épül fel és szerveződik a társaság.

Méretre szabhatósági példák annak bemutatására, hogyan különbözhet a társaság kockázatelemzési folyamata

- Egy kevésbé összetett társaságnál a minőségirányítási rendszerre vonatkozó működtetési felelősséggel felruházott személy(ek) lehet, hogy kellőképpen ismeri(k) a társaságot és annak környezetét ahhoz, hogy végrehajtsa (végrehajtsák) a kockázatelemzési folyamatot. Emellett a minőségcélok, minőségi kockázatok és válaszok dokumentálása kevésbé terjedelmes lehet, mint egy összetettebb társaságnál (például lehet, hogy egyetlen dokumentumban dokumentálható).
- Egy összetettebb társaságnál lehet, hogy van egy formális kockázatelemzési folyamat, amelyben több személy vesz részt, és amely számos tevékenységet foglal magában. A folyamat lehet centralizált (például a minőségcélokat, minőségi kockázatokot és a válaszokat központilag állapítják meg minden üzleti egység, funkció és szolgáltatási ág számára) vagy decentralizált (például a minőségcélok, minőségi kockázatok és válaszok megállapítása üzleti egység, funkció vagy szolgáltatási ág szintjén történik, az eredményeknek a társaság szintjén való összesítése mellett). A társaság hálózata szintén adhat a társaságnak a társaság minőségirányítási rendszerébe beépítendő minőségcélokat, minőségi kockázatokot és válaszokat.

A40. A minőségcélok megállapításának, a minőségi kockázatok azonosításának és felmérésének, valamint a válaszok kialakításának és bevezetésének a folyamata ismétlődő, és nem szándékolt, hogy a jelen nemzetközi minőségirányítási standard követelményeit lineárisan kezeljék. Például:

- A minőségi kockázatok azonosítása és felmérése során a társaság megállapíthatja, hogy további minőségcél(ok) kialakítására van szükség.
- A válaszok kialakításakor és bevezetésekor a társaság megállapíthatja, hogy nem azonosítottak és mérték fel egy minőségi kockázatot.

A41. Az olyan információforrások, amelyek lehetővé teszik a társaság számára a minőségcélok megállapítását, a minőségi kockázatok azonosítását és felmérését, valamint a válaszok kialakítását és bevezetését, részei a társaság információk és

kommunikáció komponensének és magukban foglalják az alábbiakat:

- A társaság figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatának eredményei (lásd 42. és A171. bekezdések).
- A hálózattól vagy szolgáltatóktól származó információk, beleértve:
 - hálózati követelményekkel vagy hálózati szolgáltatásokkal kapcsolatos információkat (lásd 48. bekezdés); és
 - a hálózattól származó egyéb információkat, beleértve a hálózat által a hálózatba tartozó összes társaságnál végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek eredményeivel kapcsolatos információkat (lásd 50–51. bekezdések).

Egyéb, akár belső, akár küldő információk szintén relevánsak lehetnek a társaság kockázatfelmérési folyamata szempontjából, mint például:

- A munkának a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban való elvégzésének meghiúsulásaival, vagy a társaság jelen nemzetközi minőségirányítási standarddal összhangban kialakított politikáinak vagy eljárásainak való meg nem feleléssel kapcsolatos panaszokra és gyanúsításokra vonatkozó információk.
- Külső ellenőrzések eredményei.
- Szabályozóktól származó információk olyan gazdálkodó egységekkel kapcsolatban, amelyek részére a társaság megbízásokat hajt végre, amelyeket a társaság rendelkezésére bocsátanak, mint például egy értékpapír-felügyeletől származó információ egy olyan gazdálkodó egységgel kapcsolatban, amely részére a társaság megbízást hajt végre (például szabálytalanságok a gazdálkodó egység pénzügyi kimutatásaiban vagy az értékpapírokra vonatkozó szabályozásnak való meg nem felelés).
- Változások a minőségirányítási rendszerben, amelyek hatással vannak a rendszer egyéb aspektusaira, például a társaság erőforrásainak változása.
- Egyéb külső források, mint például szabályozói intézkedések és a társasággal vagy a joghatóság területén lévő más társaságokkal szembeni peres ügyek, amelyek mérlegelendő területekre hívhatják fel a társaság figyelmét.

Minőségcélok kialakítása (Hiv.: 24. bekezdés)

A42. Jogszabály, szabályozás vagy szakmai standardok megállapíthatnak olyan követelményeket, amelyek további minőségcélokat eredményeznek. Például, egy társaság számára jogszabály vagy szabályozás előírhatja nem ügyvezető személyek kijelölését a társaság irányítási struktúrájába, és a társaság szükségesnek tartja további minőségcélok kialakítását a követelmények kezelése céljából.

A43. A társaságnak és megbízásainak jellege és körülményei lehetnek olyanok, hogy a társaság nem tartja szükségesnek további minőségcélok kialakítását.

A44. A társaság kialakíthat alcélokat, hogy javítsa a minőségi célok társaság általi azonosítását és felmérését, valamint a válaszok kialakítását és bevezetését.

Minőségi kockázatok azonosítása és felmérése (Hiv.: 25. bekezdés)

A45. Lehetnek a 25. bekezdés (a) pontban nem ismertetett olyan egyéb feltételek, események, körülmények, intézkedések vagy elmaradt intézkedések, amelyek kedvezőtlenül befolyásolhatják egy minőségcél elérését.

A46. Kockázat abból adódik, hogy hogyan és milyen mértékben befolyásolhatja kedvezőtlenül egy feltétel, esemény, körülmény, intézkedés vagy elmaradt intézkedés egy minőségi cél elérését. Nem minden kockázat felel meg a minőségi kockázat fogalmának. A szakmai megítélés segít a társaságnak annak meghatározásában, hogy egy kockázat minőségi kockázat-e, amely meghatározás annak a társaság általi mérlegelésén alapul, hogy van-e észszerű lehetősége annak, hogy a kockázat felmerül és önmagában vagy egyéb kockázatokkal együtt kedvezőtlenül befolyásolja egy vagy több minőségcél elérését.

<p><i>Példák azoknak a feltételeknek, eseményeknek, körülményeknek, intézkedéseknek vagy elmaradt intézkedéseknek a társaság általi ismeretére, amelyek kedvezőtlenül befolyásolhatják a minőségcélok elérését</i></p>	<p><i>Példák olyan minőségi kockázatokra, amelyek felmerülhetnek</i></p>
<ul style="list-style-type: none">• A társaság stratégiai és működési döntései és intézkedései, üzleti folyamatai és üzleti modellje: A társaság átfogó pénzügyi célkitűzései túlságosan függenek a társaság által nyújtott olyan szolgáltatások mértékétől, amelyek kívül esnek a jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatókörén.	<p>Az irányítás és vezetőség összefüggésében ez számos minőségi kockázatot eredményezhet, mint például:</p> <ul style="list-style-type: none">• Az erőforrások kiosztása vagy hozzárendelése olyan módon történik, amely előnyben részesíti a jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatókörébe nem tartozó szolgáltatásokat, és negatívan érintheti a jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatókörébe tartozó megbízások

	<p>minőségét.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A pénzügyi és működési prioritásokkal kapcsolatos döntések nem teljeskörűen vagy nem megfelelően veszik figyelembe a minőség fontosságát a jelen nemzetközi minőségirányítási standard hatókörébe tartozó megbízások végrehajtása során.
<ul style="list-style-type: none"> • A vezetőség jellemzői és vezetési stílusa: A társaság egy kisebb társaság néhány megosztott hatáskörrel rendelkező megbízásért felelős partnerrel. 	<p>Az irányítás és vezetőség összefüggésében ez számos minőségi kockázatot eredményezhet, mint például:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A vezetőségnek a minőségre vonatkozó felelősségei és elszámoltathatósága nincsenek egyértelműen meghatározva és kijelölve. • Nem kérdőjelezzik meg a vezetőség olyan intézkedéseit és magatartását, amelyek nem segítik elő a minőséget.
<ul style="list-style-type: none"> • A társaság összetettsége és működési jellemzői: A társaság a közelmúltban egyesült egy másik társasággal. 	<p>Az erőforrások összefüggésében ez számos minőségi kockázatot eredményezhet, beleértve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A két egyesült társaság által használt technológiai erőforrások lehet, hogy nem kompatibilisek. • A megbízásért felelős munkacsoportok lehet, hogy egy társaság által az egyesülés előtt kidolgozott szellemi erőforrásokat használnak, amelyek már nincsenek összhangban az új egyesült társaság által használt új módszertannal.

A47. Tekintettel a minőségirányítási rendszer folyamatosan fejlődő jellegére, a társaság által kialakított és bevezetett válaszok létrehozhatnak olyan feltételeket, eseményeket, körülményeket, intézkedéseket vagy elmaradt intézkedéseket, amelyek további minőségi kockázatokat eredményezhetnek. Például lehet, hogy a társaság bevezet egy erőforrást (például egy technológiai erőforrást) egy minőségi kockázat kezelése céljából, és minőségi kockázatok fakadhatnak annak az erőforrásnak a használatából.

A48. Az, hogy egy kockázat önmagában vagy más kockázatokkal együtt milyen mértékben befolyásolhatja kedvezőtlenül egy (több) minőségcél elérését, a kockázatot előidéző feltételek, események, körülmények, intézkedések vagy elmaradt intézkedések alapján változhat, figyelembe véve például:

- Hogyan érintené az adott feltétel, esemény, körülmény, intézkedés vagy elmaradt intézkedés a minőségcél elérését.
- Várhatóan milyen gyakran következik be az adott feltétel, esemény, körülmény, intézkedés vagy elmaradt intézkedés.
- Az adott feltétel, esemény, körülmény, intézkedés vagy elmaradt intézkedés bekövetkezése után mennyi idővel jelentkezne annak hatása, és az alatt az idő alatt a társaságnak lenne-e lehetősége a válaszadásra az adott feltétel, esemény, körülmény, intézkedés vagy elmaradt intézkedés hatásának csökkentése céljából.
- Az adott feltétel, esemény, körülmény, intézkedés vagy elmaradt intézkedés bekövetkezése után mennyi ideig befolyásolná a minőségcél elérését.

A minőségi kockázatok felmérésének nem szükséges formális minősítésekből vagy pontokból állnia, noha nincs kizárva, hogy a társaságok ezeket használják.

A minőségi kockázatok kezelését célzó válaszok kialakítása és bevezetése (Hiv.: 16. bekezdés (u) pont, 26. bekezdés)

A49. A válaszok jellege, ütemezése és terjedelme a minőségi kockázatokra adott felmérés okain alapul, amely felmérés a figyelembe vett bekövetkezés és egy vagy több minőségcél elérésére gyakorolt hatás.

A50. A társaság által kialakított és bevezetett válaszok működhetnek a társaság szintjén vagy a megbízás szintjén, vagy lehet a társaság és a megbízás szintjén végrehajtandó intézkedésekre vonatkozó felelőségek kombinációja.

Példa a társaság által kialakított és bevezetett olyan válaszra, amely mind a társaság, mind a megbízás szintjén működik

A társaság kialakít konzultációra vonatkozó politikákat vagy eljárásokat, amelyek magukban foglalják, hogy a megbízásért felelős munkacsoportnak kivel kellene konzultálnia, valamint a konkrét kérdéseket, amelyekre vonatkozóan követelmény a konzultáció. A társaság kijelöl megfelelően képzett és tapasztalt személyeket a konzultációk megtartására. A megbízásért felelős munkacsoport felelős annak azonosításáért, hogy mikor merülnek fel konzultációt igénylő kérdések és a konzultáció kezdeményezéséért, valamint a konzultációból származó következtetések megvalósításáért.¹¹

A51. Formálisan dokumentált politikák vagy eljárások szükségesebbek lehetnek olyan társaságok számára, amelyeknek sok munkatársuk van, vagy amelyek földrajzilag szétszórtak, az egész társaságon belüli következetesség elérése érdekében.

A társaság vagy megbízásai jellegének és körülményeinek változásai (Hiv.: 27. bekezdés)

A52. *Méretre szabhatósági példa annak bemutatására, hogyan lehetnek különfélék a társaság és megbízásai jellegének és körülményeinek változásaival kapcsolatos információk azonosítására vonatkozó politikák vagy eljárások*

Egy kevésbé összetett társaságnál a társaságnak lehet, hogy informális politikái vagy eljárásai vannak a társaság vagy megbízásai jellegében és körülményeiben bekövetkezett változásokkal kapcsolatos információk azonosítására, különösen, amikor a minőségcélok kialakításáért, a minőségi kockázatok azonosításáért és felméréseért, valamint a válaszok kialakításáért és bevezetéséért felelős személy(ek), szokásos tevékenysége (tevékenységük) során azonosítani tudja (tudják) az ilyen információkat.

Egy összetettebb társaságnál lehet, hogy a társaságnak formálisabb politikákat vagy eljárásokat szükséges kialakítania a társaság vagy megbízásai jellegének és körülményeinek változásaival kapcsolatos információk azonosítása és mérlegelése céljából. Ez magában foglalhatja például a társaság és megbízásai jellegére és körülményeire vonatkozó információk időszakos felülvizsgálatát, beleértve a társaság belső és külső környezetében bekövetkező tendenciák és események folyamatos nyomon követését.

A53. Egy azonosított hiányosságnak a 42. bekezdéssel összhangban történő kezelése céljából végrehajtott helyrehozó intézkedések részeként szükséges lehet további minőségcélokat kialakítani, vagy minőségi kockázatokat és válaszokat hozzáadni

¹¹ 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard 35. bekezdés

vagy módosítani.

A54. A társaság lehet, hogy kialakított minőségcélokat a jelen nemzetközi minőségirányítási standard által meghatározottakon felül. A társaság azonosíthat olyan információkat is, amelyek azt jelzik, hogy a társaság által már kialakított további minőségcélokra már nincs szükség vagy azokat módosítani szükséges.

Irányítás és vezetőség

Minőség iránti elkötelezettség (Hiv.: 28. bekezdés (a) pont)

A55. A társaság kultúrája fontos tényező a munkatársak magatartásának befolyásolásában. A releváns etikai követelmények rendszerint megállapítják a szakmai etika elveit, és azokkal a jelen nemzetközi minőségirányítási standard releváns etikai követelmények komponense foglalkozik bővebben. A szakmai értékek és hozzáállások magukban foglalhatják:

- a professzionális magatartást, például időbeniség, udvariasság, tisztelet, elszámoltathatóság, válaszkészség és megbízhatóság;
- a csapatmunka iránti elkötelezettséget;
- az új elgondolásokkal vagy a szakmai környezetbeli eltérő nézőpontokkal szembeni nyitottság fenntartását;
- a kiválóságra törekvést;
- a folyamatos fejlődés iránti elkötelezettséget (például az elvárásoknak a minimális követelményeket túlhaladó meghatározása és a folyamatos tanulás középpontba állítása);
- a társadalmi felelősségvállalást.

A56. A társaság stratégiai döntéshozatali folyamata, beleértve egy üzleti stratégia kialakítását, olyan kérdéseket foglalhat magában, mint a társaság pénzügyi és működési kérdésekkel kapcsolatos döntései, a társaság pénzügyi céljai, a pénzügyi források kezelésének módja, a társaság piaci részesedésének növelése, iparági szakosodás vagy új szolgáltatáskínálat. A társaság pénzügyi vagy működési prioritásai közvetlenül vagy közvetve befolyásolhatják a társaság minőség iránti elkötelezettségét, például a társaságnak lehetnek pénzügyi és működési prioritásokra fókuszáló olyan ösztönzői, amelyek eltántoríthatnak a minőség iránti elkötelezettséget mutató magatartástól.

Vezetőség (Hiv.: 28. bekezdés (b) pont és 28. bekezdés (c) pont)

A57. A társaság által annak érdekében kialakított és bevezetett válaszok, hogy számonkérje és elszámoltassa a vezetőséget a minőségre vonatkozóan, magában

foglalják az 56. bekezdés által előírt teljesítményértékeléseket.

A58. Noha a vezetőség a vezetési szemléletet intézkedésein és magatartásán keresztül alakítja ki, egyértelmű, következetes és gyakori intézkedések és kommunikációk a társaság minden szintjén együttesen járulnak hozzá a társaság kultúrájához és mutatják a minőség iránti elkötelezettséget.

Szervezeti felépítés (Hiv.: 28. bekezdés (d) pont)

A59. A társaság szervezeti felépítése magában foglalhat működési egységeket, működési folyamatokat, részlegeket vagy földrajzi helyszíneket és egyéb struktúrákat. Egyes esetekben a társaság szolgáltatási központba vonhat össze vagy központosíthat folyamatokat vagy tevékenységeket, és a megbízásért felelős munkacsoportok magukban foglalhatnak munkatársakat a társaság szolgáltatási központjából, akik konkrét ismétlődő vagy speciális jellegű feladatokat hajtanak végre.

Erőforrások (Hiv.: 28. bekezdés (e) pont)

A60. A minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal vagy működtetési felelősséggel felruházott személy(ek) a legtöbb esetben befolyásolni tudja (tudják) a társaság által megszerzett, kidolgozott, felhasznált és fenntartott erőforrások jellegét és terjedelmét, valamint azt, hogy hogyan történik ezeknek az erőforrásoknak a kiosztása vagy hozzárendelése, beleértve annak időzítését, hogy azokat mikor használják fel.

A61. Mivel az erőforrás-szükségletek változhatnak az idő során, lehet, hogy nem megoldható előre jelezni minden erőforrás-szükségletet. A társaság erőforrás-tervezése magában foglalhatja az aktuálisan szükséges erőforrások meghatározását, a társaság jövőbeli erőforrás-szükségletének előrejelzését, valamint folyamatok kialakítását az előre nem látott erőforrás-szükségletek kezelésére azok felmerülésekor.

Releváns etikai követelmények (Hiv.: 16. bekezdés (t) pont, 29. bekezdés)

A62. Az IESBA-kódex meghatározza az etikai alapelveket, amelyek megállapítják a kamarai tag könyvvizsgálóktól elvárt viselkedési standardokat, és megállapítja a nemzetközi függetlenségi standardokat. Az alapelvek a tisztesség, az objektivitás, a szakmai hozzáértés és a megfelelő gondosság, a titoktartás és a hivatáshoz méltó magatartás. Az IESBA-kódex szintén meghatározza a kamarai tag könyvvizsgáló által annak érdekében alkalmazandó megközelítést, hogy megfeleljen az alapelveknek és, ha értelmezhető, a nemzetközi függetlenségi standardoknak. Emellett az IESBA-kódex foglalkozik az alapelveknek való megfelelés szempontjából releváns konkrét témákkal. Egy joghatóságban

jogszabály vagy szabályozás szintén tartalmazhat az etikai követelményekkel, köztük a függetlenséggel, foglalkozó rendelkezéseket, mint például az információk titkosságát érintő adatvédelmi törvények.

A63. Egyes esetekben azok a kérdések, amelyekkel a társaság a minőségirányítási rendszerében foglalkozik, a releváns etikai követelmények rendelkezéseinél specifikusabbak vagy azokon felüliek lehetnek.

Példák olyan kérdésekre, amelyeket egy társaság belefoglalhat a minőségirányítási rendszerébe, és amelyek a releváns etikai követelmények rendelkezéseinél specifikusabbak vagy azokon felüliek

- A társaság megtiltja ajándékok és vendéglátás elfogadását egy ügyféltől még akkor is, ha az érték csekély és jelentéktelen.
- A társaság lecserélési időszakokat határoz meg az összes megbízásért felelős partnerre vonatkozóan, beleértve azokat, akik egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat hajtanak végre, és kiterjeszti a lecserélési időszakokat a megbízásért felelős munkacsoport minden vezető beosztású tagjára.

A64. Egyéb komponensek befolyásolhatják a releváns etikai követelmények komponensét vagy kapcsolódhatnak ahhoz.

Példák a releváns etikai követelmények komponens és egyéb komponensek közötti kapcsolatokra

- Az információk és kommunikáció komponens foglalkozhat a releváns etikai követelményekre vonatkozó különböző kérdésekkel, beleértve:
 - a függetlenségi követelmények társaság általi kommunikációját az összes munkatárs és mások felé, akikre vonatkoznak a függetlenségi követelmények;
 - a munkatársak és a megbízásért felelős munkacsoportok részéről releváns információknak a társaság felé való kommunikációját a megtorlástól való félelem nélkül, mint például olyan helyzetek, amelyek a függetlenséget veszélyeztető tényezőt hozhatnak létre, vagy a releváns etikai követelmények megsértése.
- Az erőforrások komponens részeként a társaság:
 - kijelölhet személyeket, hogy kezeljék és kísérik figyelemmel

a releváns etikai követelményeknek való megfelelést, vagy biztosítsanak konzultációt a releváns etikai követelményekkel kapcsolatos kérdésekről;

- használhat IT-alkalmazásokat a releváns etikai követelményeknek való megfelelés figyelemmel kísérése céljából, beleértve a függetlenséggel kapcsolatos információk rögzítését és megtartását.

A65. A másokra vonatkozó releváns etikai követelmények a releváns etikai követelmények rendelkezéseitől, valamint attól függenek, hogy a társaság hogyan vesz igénybe másokat a minőségirányítási rendszerében vagy a megbízások végrehajtása során.

Példák másokra vonatkozó releváns etikai követelményekre

- A releváns etikai követelmények magukban foglalhatnak a függetlenségre vonatkozó olyan követelményeket, amelyek hálózatba tartozó társaságokra vagy hálózatba tartozó társaságok munkavállalóira vonatkoznak, például az IESBA-kódex tartalmaz olyan függetlenségi követelményeket, amelyek hálózatba tartozó társaságokra vonatkoznak.
- A releváns etikai követelmények lehet, hogy tartalmazzák a megbízásért felelős munkacsoport vagy egyéb hasonló fogalom definícióját, és a definíció magában foglalhatja azokat a személyeket, akik bizonyosságot nyújtó eljárásokat hajtanak végre a megbízáson (például egy komponens-könyvvizsgáló vagy egy szolgáltató, akit azzal bíznak meg, hogy jelen legyen egy fizikai leltárfelvételnél egy távoli helyszínen). Ennek megfelelően a releváns etikai követelmények bármelyik olyan követelménye, amely vonatkozik a releváns etikai követelményekben definiáltak szerinti megbízásért felelős munkacsoportra, vagy egyéb hasonló fogalomra, releváns lehet az ilyen személyekre is.
- A titoktartás elve vonatkozhat a társaság hálózatára, a hálózatba tartozó egyéb társaságokra vagy szolgáltatókra, amikor hozzáférésük van a társaság által megszerzett ügyfél-információkhoz.

Az állami szektorra vonatkozó szempontok

A66. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard függetlenséggel kapcsolatos

minőségcéljainak elérése során az állami szektorban dolgozó könyvvizsgálók foglalkozhatnak függetlenséggel az állami szektorbeli megbízás és a jogszabályi kötelezettségen alapuló intézkedések kontextusában.

Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása

A megbízás jellege és körülményei, valamint az ügyfél tisztessége és etikai értékei (Hiv.: 30. bekezdés (a) pont (i) alpont)

A67. A megbízás jellegével és körülményeivel kapcsolatban szerzett információk magukban foglalhatják:

- annak a gazdálkodó egységnek az iparágát, amelynek a megbízást teljesítik, valamint a releváns szabályozói tényezőket;
- a gazdálkodó egység jellegét, például annak működését, szervezeti felépítését, tulajdonosi szerkezetét és vállalatirányítását, üzleti modelljét és a finanszírozásának a módját; továbbá
- a vizsgálat mögöttes tárgya és a vonatkozó kritériumok jellegét, például integrált beszámolóképzés esetében:
 - a vizsgálat mögöttes tárgya magában foglalhat társadalmi, környezetvédelmi vagy foglalkozás-egészségügyi és munkavédelmi információkat; és
 - a vonatkozó kritériumok lehetnek egy elismert szakértői testület által megállapított teljesítményértékelések.

A68. A társaságnak az ügyfél tisztességével és etikai értékeivel kapcsolatos megítéléseinek alátámasztása céljából szerzett információk tartalmazhatják az ügyfél fő tulajdonosainak, kulcsfontosságú vezetőinek és az irányításával megbízott személyeknek a személyazonosságát és üzleti hírnevét.

Példák olyan tényezőkre, amelyek befolyásolhatják az ügyfél tisztességével és etikai értékeivel kapcsolatban megszerzett információk jellegét és terjedelmét

A gazdálkodó egység jellege, amelynek részére a megbízást teljesítik, beleértve a tulajdonosi és vezetési felépítés összetettségét.

Az ügyfél működésének jellege, beleértve üzleti gyakorlatait.

Az ügyfél fő tulajdonosainak, kulcsfontosságú vezetőinek és az irányításával megbízott személyeknek a hozzáállása olyan kérdésekhez, mint a számviteli standardok agresszív értelmezése és a belső kontrollkörnyezet.

Az, hogy az ügyfél agresszívan igyekszik-e a lehető legalacsonyabban tartani a társaság díjait.

A munka hatókörének ügyfél általi korlátozására utaló jelzések.

Arra utaló jelzések, hogy az ügyfél esetleg érintett lehet pénzmosásban vagy egyéb bűncselekményekben.

A társaság javasolt kijelölésének és az előző társaság újbóli ki nem jelölésének okai.

A kapcsolt felek kiléte és üzleti hírneve.

A69. A társaság számos belső és küldő forrásból szerezheti az információkat, beleértve az alábbiakat:

- Meglévő ügyfél esetében jelenlegi vagy korábbi megbízásokból származó információk, ha értelmezhető, vagy más olyan munkatársak kikérdezése, akik egyéb megbízást hajtottak végre az ügyfélnek.
- Új ügyfél esetében az ügyfélnek jelenleg vagy korábban szakmai könyvvizsgálati szolgáltatást nyújtókkal készített interjú, a releváns etikai követelményekkel összhangban.
- Megbeszélések egyéb harmadik felekkel, mint bankárok, jogi tanácsadó vagy az iparágban működő hasonló cégek.
- Háttérkutatás releváns adatbázisokban (amelyek szellemi erőforrások lehetnek). Egyes esetekben a társaság lehet, hogy szolgáltatót vesz igénybe a háttérkutatáshoz.

A70. A társaság elfogadási és megtartási folyamata során szerzett információk gyakran relevánsak lehetnek a megbízásért felelős munkacsoport számára a megbízás tervezése és végrehajtása során is. Szakmai standardok konkrétan előírhatják a megbízásért felelős munkacsoport számára ilyen információk megszerzését vagy figyelembevételét. Például a 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard¹² előírja a megbízásért felelős partner számára az elfogadási és megtartási folyamat alatt szerzett információk figyelembevételét a könyvvizsgálati megbízás tervezése és végrehajtása során.

A71. Szakmai standardok vagy vonatkozó jogi és szabályozási követelmények tartalmazhatnak konkrét rendelkezéseket, amelyekkel foglalkozni szükséges egy ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadása vagy megtartása előtt, és szintén

¹² 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard 23. bekezdés

előírhatják a társaság számára, hogy interjúkat készítsen egy jelenlegi vagy előző társasággal egy megbízás elfogadásakor. Például könyvvizsgálóváltáskor a 300. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard ¹³ előírja a könyvvizsgáló számára, hogy az első könyvvizsgálat megkezdése előtt kommunikáljon az előző könyvvizsgálóval a releváns etikai követelményeknek megfelelően. Az IESBA-kódex is tartalmaz követelményeket az érdekelletétek figyelembevételére vonatkozóan egy ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadása vagy megtartása során, valamint a jelenlegi vagy előző társasággal való kommunikációra vonatkozóan olyan megbízás elfogadásakor, amely pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata vagy átvilágítása.

A társaság megbízás végrehajtására való képessége (Hiv.: 30. bekezdés (a) pont (ii) alpont)

A72. A társaság képességét arra, hogy a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozói követelményekkel összhangban hajtsa végre a megbízást, befolyásolhatja:

- a megfelelő erőforrások rendelkezésre állása a megbízás végrehajtásához;
- hozzáférés a megbízás végrehajtásához szükséges információkhoz vagy az azokat szolgáltató személyekhez; és
- az, hogy a társaság és a megbízásért felelős munkacsoport képes-e teljesíteni a releváns etikai követelményekkel kapcsolatos felelősségeit.

Példák olyan tényezőkre, amelyeket a társaság mérlegelhet annak meghatározása során, hogy rendelkezésre állnak-e megfelelő erőforrások a megbízás végrehajtásához

A megbízás körülményei és a jelentéstételi határidő.

A megbízás végrehajtásához megfelelő szakértelemmel és képességekkel, beleértve az elegendő időt, rendelkező személyek rendelkezésre állása. Ez magában foglalja, hogy legyenek:

olyan személyek, akik átfogó felelősséget vállalnak a megbízás irányításáért és felügyeletéért;

olyan személyek, akik ismerik a releváns iparágat vagy a vizsgálat mögöttes tárgyát, vagy a vizsgálat tárgyával kapcsolatos információk készítése során alkalmazandó kritériumokat, és van tapasztalatuk a releváns szabályozói vagy jelentéstételi

¹³ 300. témaszámú, „A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának tervezése” című nemzetközi könyvvizsgálati standard 13. bekezdés (b) pont

követelményekről; és

olyan személyek, akik könyvvizsgálati eljárásokat hajtanak végre egy komponens pénzügyi információira vonatkozóan csoportra vonatkozó pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata céljából.

Szakértők rendelkezésre állása, ha szükséges.

Ha szükség van a megbízás minőségének áttekintésére, rendelkezésre áll-e olyan személy, aki megfelel a 2. témaszámú nemzetközi minőségirányítási standardban foglalt alkalmassági követelményeknek.

Olyan technológiai erőforrások, például IT-alkalmazások szükségessége, amelyek lehetővé teszik a megbízásért felelős munkacsoport számára, hogy eljárásokat hajtson végre a gazdálkodó egység adatain.

Szemleli erőforrások, például egy módszertan, iparág- vagy a vizsgálat tárgya vonatkozásában specifikus útmutatók, vagy információforrásokhoz való hozzáférés szükségessége.

A társaság pénzügyi és működési prioritásai (Hiv.: 30. bekezdés (b) pont)

- A73. A pénzügyi prioritások fókuszában lehet a társaság jövedelmezősége, és a megbízások végrehajtásáért kapott díjak hatással vannak a társaság pénzügyi erőforrásaira. A működési prioritások magukban foglalhatnak stratégiai hangsúlyos területeket, mint a társaság piaci részesedésének növekedése, iparági szakosodás vagy új szolgáltatási kínálat. Lehetnek olyan körülmények, amikor a társaság elégedett a megbízásra vonatkozóan megajánlott díjjal, de nem helyénvaló, hogy a társaság elfogadja vagy megtartsa a megbízást vagy az ügyfélkapcsolatot (például, amikor az ügyfél nem tisztességes vagy nincsenek etikai értékei).
- A74. Lehetnek egyéb körülmények, amikor a megbízásra ajánlott díj nem elegendő, tekintettel a megbízás jellegére és körülményeire, és ez csökkentheti a társaság képességét arra, hogy a megbízást a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozói követelményekkel összhangban hajtsa végre. Az IESBA-kódex foglalkozik a díjakkal és a javadalmozás egyéb típusaival, beleértve olyan körülményeket, amelyek a szakmai hozzáértés és megfelelő gondosság alapelveinek való megfelelést veszélyeztető tényezőt hozhatnak létre, ha a megbízásért ajánlott díj túl alacsony.

Megbízás végrehajtása

A megbízásért felelős munkacsoport felelősségei, valamint irányítás, felügyelet és ellenőrzés(Hiv.: 31. bekezdés (a) pont és 31. bekezdés (b) pont)

A75. Szakmai standardok vagy vonatkozó jogi és szabályozási követelmények tartalmazhatnak konkrét rendelkezéseket a megbízásért felelős partner átfogó felelősségére vonatkozóan. Például a 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard foglalkozik a megbízásért felelős partnerek általános felelősségével a minőségnek az adott megbízáson való irányításáért és eléréséért, valamint a megbízás során mindvégig elegendő és megfelelő mértékű részvételükért, beleértve a megbízásért felelős munkacsoport megfelelő irányításáért és felügyeletéért, valamint a munkájuk ellenőrzéséért való felelősségüket.

A76. Példák irányításra, felügyeletre és ellenőrzésre

A megbízásért felelős munkacsoport irányítása és felügyelete magában foglalhatja:

a megbízás előrehaladásának nyomon követését;

a következők mérlegelését a megbízásért felelős munkacsoport tagjaival kapcsolatban:

értik-e az utasításait; és

a munkát a megbízás tervezett megközelítésével összhangban végzik-e;

a megbízás során felmerülő kérdések kezelését, azok jelentőségének mérlegelését és a tervezett megközelítés ennek megfelelő módosítását; továbbá

azoknak a kérdéseknek az azonosítását a megbízás során, amelyek konzultációt vagy a megbízásért felelős munkacsoport tapasztaltabb tagjai általi megfontolást igényelnek.

Az elvégzett munka ellenőrzése magában foglalhatja annak mérlegelését, hogy:

a munkát a társaság politikáival vagy eljárásaival, a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban végezték-e;

további mérlegelésre bocsátották-e a jelentős kérdéseket;

megfelelő konzultációkat folytattak-e és a levont következtetéseket

dokumentálták és megvalósították-e;

szükség van-e a tervezett munka jellegének, ütemezésének és terjedelmének a felülvizsgálatára;

az elvégzett munka alátámasztja-e a levont következtetéseket, és megfelelően dokumentált-e;

a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásra vonatkozóan szerzett bizonyíték elegendő és megfelelő-e a jelentés alátámasztásához; valamint

elérték-e a megbízási eljárások céljait.

A77. Bizonyos körülmények között lehet, hogy a társaság igénybe vesz munkatársakat a társaságban lévő szolgáltatási központtól vagy személyeket a hálózatba tartozó egy másik társaságban lévő szolgáltatási központtól, hogy eljárásokat hajtsanak végre a megbízáson (vagyis a munkatársak vagy egyéb személyek részei a megbízásért felelős munkacsoportnak). Ilyen körülmények között a társaság politikái vagy eljárásai lehet, hogy konkrétan foglalkoznak a személyek irányításával és felügyeletével, valamint munkájuk ellenőrzésével, mint például:

- a megbízásnak mely aspektusai jelölhetők ki a szolgáltatóközpontban lévő személyeknek;
- mi az elvárás a megbízásért felelős partner vagy megbízottja felé a szolgáltatási központban lévő személyek által végzett munka irányítására, felügyeletére és ellenőrzésére vonatkozóan; és
- a megbízásért felelős munkacsoport és a szolgáltatási központban lévő személyek közötti kommunikációra vonatkozó protokollok.

Szakmai megítélés és szakmai szkepticizmus (Hiv.: 31. bekezdés (c) pont)

A78. A szakmai szkepticizmus támogatja egy bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás során hozott megítélések minőségét, valamint ezeken a megítéléseken keresztül a megbízásért felelős munkacsoport átfogó hatékonyságát a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás végrehajtása során. Az IAASB egyéb kiadványai foglalkozhatnak a szakmai megítéléssel vagy a szakmai szkepticizmussal a megbízás szintjén. Például a 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard¹⁴ példákat sorol fel a szakmai szkepticizmus megbízás szintjén való gyakorlásának akadályaira, a könyvvizsgáló nem tudatos elfogultságaira, amelyek akadályozhatják a szakmai szkepticizmus gyakorlását,

¹⁴ 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard A34–A36. bekezdések

valamint lehetséges intézkedésekre, amelyeket a megbízásért felelős munkacsoport tehet az ilyen akadályok csökkentése érdekében.

Konzultáció (Hiv.: 31. bekezdés (d) pont)

- A79. A konzultáció jellemzően nehéz vagy vitás kérdésekre vonatkozó, megfelelő szakmai szinten történő megbeszélést jelent a társaságon belüli vagy azon kívüli, speciális ismeretekkel rendelkező személyekkel. A konzultáció fontosságát és hasznát megerősítő, valamint a megbízásért felelős munkacsoportokat konzultációra bátorító környezet hozzájárulhat a minőség iránti elkötelezettséget tanúsító kultúra alátámasztásához.
- A80. A nehéz vagy vitás kérdéseket, amelyekre vonatkozóan konzultációra van szükség, meghatározhatja a társaság, vagy a megbízásért felelős munkacsoport azonosíthat kérdéseket, amelyek konzultációt igényelnek. A társaság meghatározhatja a következtetések egyeztetésének és megvalósításának módját is.
- A81. A 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard¹⁵ tartalmaz a konzultációval kapcsolatos követelményeket a megbízásért felelős partner számára.

Véleménykülönbségek (Hiv.: 31. bekezdés (e) pont)

- A82. A társaság ösztönözhet a véleménykülönbségek korai szakaszban való azonosítására, és meghatározhatja a követendő lépéseket azok felszínre hozásakor és az azokkal való foglalkozás során, beleértve a kérdés megoldásának, valamint a kapcsolódó következtetések megvalósításának és dokumentálásának módját. Bizonyos körülmények között a véleménykülönbségeket egy másik gyakorló könyvvizsgálóval vagy társasággal, vagy egy szakmai vagy szabályozószervvel való konzultáció révén lehet megoldani.

A megbízás dokumentációja (Hiv.: 31. bekezdés (f) pont)

- A83. Jogsabály, szabályozás vagy szakmai standardok előírhatják azokat a határidőket, amikor a konkrét megbízástípusokra vonatkozó végleges megbízási dosszié összeállítása befejezendő. Ha jogsabály vagy szabályozás nem ír elő ilyen határidőket, a határidőt meghatározhatja a társaság. A nemzetközi könyvvizsgálati standardok vagy a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardok szerint végzett megbízások esetében az a határidő, amin belül a végleges megbízási dosszié összeállítása befejezendő

¹⁵ 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard 35. bekezdés

rendszerint nem több, mint a megbízással kapcsolatos jelentés dátumát követő 60 nap.

- A84. A megbízás dokumentációjának megőrzése és megtartása magában foglalhatja a mögöttes adatok és a kapcsolódó technológiák biztonságos őrzésének, integritásának, elérhetőségének vagy visszakereshetőségének kezelését. A megbízás dokumentációjának megőrzése és megtartása magában foglalhatja IT-alkalmazások használatát. A megbízás dokumentációjának integritása veszélybe kerülhet, ha azt ennek megtételére vonatkozó felhatalmazás nélkül módosítják, kiegészítik vagy törlik, vagy ha az maradandóan elvész vagy sérül.
- A85. Jogszabály, szabályozás vagy szakmai standardok előírhatják a megbízás dokumentációjára vonatkozó megőrzési időszakokat. Ha a megőrzési időszakok nincsenek előírva, a társaság mérlegelheti a társaság által végrehajtott megbízások jellegét és a társaság körülményeit, beleértve, hogy szükséges-e a megbízás dokumentációja a jövőbeli megbízások szempontjából folytatódó jelentőséggel bíró kérdések nyilvántartásához. A nemzetközi könyvvizsgálati standardok vagy a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardok szerint végzett megbízások esetében a megőrzési időszak rendszerint nem rövidebb, mint a megbízással kapcsolatos jelentés – vagy, ha az későbbi, a csoport pénzügyi kimutatásaira vonatkozó könyvvizsgálói jelentés, amikor értelmezhető – dátumát követően öt év.

Erőforrások (Hiv.: 32. bekezdés)

A86. Az erőforrások komponens szempontjából az erőforrások magukban foglalnak:

- emberi erőforrásokat;
- technológiai erőforrásokat, például IT-alkalmazásokat;
- szellemi erőforrásokat, például írásbeli politikákat vagy eljárásokat, egy módszertant vagy útmutatókat.

A pénzügyi erőforrások szintén relevánsak a minőségirányítási rendszer szempontjából, mert szükségesek a társaság emberi erőforrásainak, technológiai erőforrásainak és szellemi erőforrásainak megszerzéséhez, fejlesztéséhez és fenntartásához. Tekintettel arra, hogy a pénzügyi erőforrások kezelését és elosztását erősen befolyásolja a vezetőség, az irányítás és vezetőség területén lévő minőségcélok, mint például azok, amelyek a pénzügyi és működési prioritásokkal foglalkoznak, foglalkoznak a pénzügyi erőforrásokkal.

A87. Az erőforrások lehetnek a társaságon belüliek, vagy azokat megszerezhetik kívülről a társaság hálózatából, a hálózatba tartozó másik társaságtól vagy szolgáltatótól. Az erőforrásokat használhatják a társaság minőségirányítási rendszerén belüli tevékenységek végzése során, vagy a megbízások végrehajtása során a minőségirányítási rendszer működtetésének részeként. Olyan körülmények között, amikor egy erőforrást a társaság hálózatától vagy a hálózatba tartozó másik társaságtól szereznek meg, a 48–52. bekezdések részét képezik a társaság által a jelen komponens céljainak elérése során kialakított és bevezetett válaszoknak.

Emberi erőforrások

Munkatársak felvétele, fejlesztése és megtartása, valamint a munkatársak szakértelme és képességei (Hiv.: 32. bekezdés (a) pont, 32. bekezdés (d) pont)

A88. A szakértelem a személy képessége arra, hogy egy feladatkört elvégezzen, és túlmutat az alapelvek, standardok, fogalmak, tények és eljárások ismeretén; a szakmai kompetencia, szakmai készségek, valamint a szakmai etika, értékek és hozzáállások integrálása és alkalmazása. A szakértelem több módszer révén fejleszthető, beleértve a szakmai végzettséget, a folyamatos szakmai fejlődést, a képzést, a munkatapasztalatot vagy a megbízásért felelős munkacsoport kevésbé tapasztalt tagjainak a munkacsoport tapasztaltabb tagjai általi coachingját.

A89. Jogszabály, szabályozás vagy szakmai standardok megállapíthatnak a szakértelemmel és képességekkel foglalkozó követelményeket, mint például a megbízásért felelős partnerek szakmai engedélyezésére vonatkozó követelményeket, beleértve a szakmai végzettségükre és a folyamatos szakmai fejlődésükre vonatkozó követelményeket.

A90. *Példák a munkatársak felvételére, fejlesztésére és megtartására vonatkozó politikákra vagy eljárásokra*

A társaság által a munkatársak felvételéhez, fejlesztéséhez és megtartásához kapcsolódóan kialakított és bevezetett politikák és eljárások foglalkozhatnak:

olyan személyek toborzásával, akik megfelelő szakértelemmel rendelkeznek vagy képesek azt kifejleszteni;

a munkatársak szakértelmének fejlesztésére és a folyamatos szakmai fejlődésre összpontosító képzési programokkal;

megfelelő időközönként elvégzett és kompetenciaterületeket és egyéb teljesítményértékeléseket tartalmazó értékelési mechanizmusokkal;

kompenzációval, előléptetéssel és egyéb ösztönzőkkel, minden munkatárs számára, beleértve a megbízásért felelős partnereket, valamint a társaság minőségirányítási rendszeréhez kapcsolódó feladatkörökkel és felelősségekkel megbízott személyeket.

A munkatársak minőség iránti elkötelezettsége, valamint a minőség iránti elkötelezettségre vonatkozó elszámoltathatóság és elismerés (Hiv.: 32. bekezdés (b) pont)

- A91. Az időben történő értékelések és visszajelzés segít támogatni és előmozdítani a munkatársak szakértelmének folyamatos fejlődését. Kevésbé formális értékelési módszerek és visszajelzés használhatók, mint például a kevesebb munkatársat foglalkoztató társaságok esetében.
- A92. A munkatársak által tanúsított pozitív intézkedéseket vagy magatartásokat különféle módokon lehet elismerni, mint például kompenzáción, előléptetésen vagy egyéb ösztönzőkön keresztül. Bizonyos körülmények között helyénvalók lehetnek egyszerű vagy informális ösztönzők, amelyek nem monetáris jutalmakon alapulnak.
- A93. Annak a módja, ahogyan a társaság számon kéri a munkatársakon a minőséget negatívan befolyásoló intézkedéseket vagy magatartásokat, mint például azt, ha nem tanúsítanak elkötelezettséget a minőség iránt, elmulasztják a feladatkörük végzéséhez szükséges szakértelem fejlesztését és fenntartását, vagy a társaság válaszainak a kialakított módon való bevezetését, az adott intézkedés vagy magatartás jellegétől függhet, beleértve annak súlyosságát és gyakoriságát. Az olyan intézkedések, amelyeket a társaság tehet, amikor a munkatársak a minőséget negatívan befolyásoló intézkedéseket vagy magatartásokat tanúsítanak, magukban foglalhatnak:
- képzést vagy egyéb szakmai fejlesztést;
 - a kérdésnek az érintettek értékelésére, kompenzációjára, előléptetésére vagy egyéb ösztönzőire gyakorolt hatásának a mérlegelését;
 - adott esetben fegyelmi intézkedést.

Külső forrásokból szerzett személyek (Hiv.: 32. bekezdés (c) pont)

- A94. Szakmai standardok tartalmazhatnak felelősségeket a megbízásért felelős partner számára az erőforrások megfeleltetésére vonatkozóan. Például a 220. témaszámú

(felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard¹⁶ foglalkozik a megbízásért felelős partner annak meghatározására vonatkozó felelősségével, hogy a megbízás végrehajtásához kellő időben elegendő és megfelelő erőforrás van kijelölve vagy rendelkezésre bocsátva a megbízásért felelős munkacsoport részére a társaság politikáival vagy eljárásaival összhangban.

A megbízásért felelős munkacsoport egyes megbízásokhoz kijelölt tagjai (Hiv.: 32. bekezdés (d) pont)

A95. A megbízásért felelős munkacsoport tagjait az alábbiak jelölhetik ki a megbízásokhoz:

- A társaság, beleértve munkatársak kijelölését a társaságon belüli szolgáltatási központból.
- A társaság hálózata vagy a hálózatba tartozó másik társaság, amikor a társaság a társaság hálózatából vagy a hálózatba tartozó másik társaságból vesz igénybe személyeket, hogy eljárásokat hajtsanak végre a megbízáson (például egy komponens-könyvvizsgáló, vagy a hálózat, vagy a hálózatba tartozó másik társaság szolgáltatási központja).
- Egy szolgáltató, amikor a társaság egy szolgáltatótól vesz igénybe személyeket, hogy eljárásokat hajtsanak végre a megbízáson (például egy komponens-könyvvizsgáló egy olyan társaságtól, amelyik nem tartozik a társaság hálózatába).

A96. A 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard¹⁷ foglalkozik a megbízásért felelős partner annak meghatározására vonatkozó felelősségével, hogy a megbízásért felelős munkacsoport tagjai és a könyvvizsgáló által igénybe vett külső szakértők és a közvetlen segítséget nyújtó belső auditorok, akik nem tagjai a megbízásért felelős munkacsoportnak, együttesen rendelkeznek a megbízás végrehajtásához szükséges megfelelő szakértelemmel és képességekkel. A 600. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard¹⁸ kifejti, hogyan alkalmazandó a 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard csoportra vonatkozó pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára vonatkozóan. Azok a válaszok, amelyeket a társaság kialakít és bevezet azért, hogy foglalkozzanak a megbízásért felelős munkacsoport adott megbízáshoz kijelölt tagjainak szakértelmével és képességeivel, magukban foglalhatnak olyan

¹⁶ 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard 25. bekezdés

¹⁷ 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard 26. bekezdés

¹⁸ 600. témaszámú, „*Speciális szempontok–Csoportra vonatkozó pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatai (beleértve a komponensek könyvvizsgálóinak munkáját)*” című nemzetközi könyvvizsgálati standard 19. bekezdés

politikákat vagy eljárásokat, amelyek az alábbiakkal foglalkoznak:

- Információk, amelyeket a megbízásért felelős partner megszerezhet, és annak meghatározása során mérlegelendő tényezők, hogy a megbízásért felelős munkacsoportnak a megbízásra kijelölt tagjai, beleértve azokat, akiket a társaság hálózata, a hálózatba tartozó másik társaság vagy szolgáltató jelölt ki, rendelkeznek szakértelemmel és képességekkel a megbízás végrehajtásához.
- Hogyan lehet megoldani a megbízásért felelős munkacsoport tagjainak, különösen a társaság hálózata, a hálózatba tartozó másik társaság vagy szolgáltató által kijelölt tagoknak a szakértelmével és képességeivel kapcsolatos aggályokat.

A97. A 48–52. bekezdésekben foglalt követelmények szintén alkalmazandók, amikor a társaság hálózatából vagy a hálózatba tartozó másik társaságtól vesznek igénybe személyeket a megbízáshoz, beleértve a komponens-könyvvizsgálókat (lásd például az A179. bekezdést).

Technológiai erőforrások (Hiv.: 32. bekezdés (f) pont)

A98. A technológiai erőforrások, amelyek jellemzően IT-alkalmazások, részét képezik a társaság IT-környezetének. A társaság IT-környezete szintén magában foglalja a támogató IT-infrastruktúrát és az IT-folyamatokat, valamint az azokban a folyamatokban részt vevő emberi erőforrásokat:

- Egy IT-alkalmazás egy program vagy egy programcsomag, amely úgy van kialakítva, hogy végrehajtsa egy konkrét funkciót közvetlenül a felhasználó, vagy egyes esetekben egy másik alkalmazási program számára.
- Az IT-infrastruktúra az IT-hálózatból, az operációs rendszerekből, valamint az adatbázisokból és azok kapcsolódó hardveréből és szoftveréből áll.
- Az IT-folyamatok a társaságnak az IT-környezethez való hozzáférés kezelésére, a programok vagy az IT-környezet változásainak kezelésére, valamint az IT-működés kezelésére szolgáló folyamatai, amely magában foglalja az IT-környezet figyelemmel kísérését.

A99. Egy technológiai erőforrás több célt szolgálhat a társaságon belül, és egyes célok függetlenek lehetnek a minőségirányítási rendszertől. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard szempontjából releváns technológiai erőforrások:

- a társaság minőségirányítási rendszerének kialakítása, bevezetése vagy működtetése során közvetlenül használt technológiai erőforrások;
- a megbízásért felelős munkacsoportok által a megbízások végrehajtása során közvetlenül használt technológiai erőforrások; és

- a fentiek hatékony működésének lehetővé tétele szempontjából alapvető technológiai erőforrások, mint például egy IT-alkalmazás kapcsán az IT-infrastruktúra és az IT-alkalmazást támogató IT-folyamatok.

Méretre szabhatósági példák annak bemutatására, hogyan különbözhetnek a jelen nemzetközi minőségirányítási standard szempontjából releváns technológiai erőforrások

Egy kevésbé összetett társaságnál a technológiai erőforrások állhatnak a megbízásért felelős munkacsoportok által használt kereskedelmi IT-alkalmazásból, amelyet egy szolgáltatótól vásároltak. Az IT-alkalmazás működését támogató IT-folyamatok is relevánsak lehetnek, noha azok egyszerűek lehetnek (például az IT-alkalmazáshoz való hozzáférés engedélyezésére és az IT-alkalmazáshoz való frissítések feldolgozására vonatkozó eljárások).

Egy összetettebb társaságnál a technológiai erőforrások összetettebbek lehetnek és az alábbiakból tevődhetnek össze:

Több IT-alkalmazás, beleértve felhasználói célra fejlesztett alkalmazásokat vagy a társaság hálózata által fejlesztett alkalmazásokat, mint például:

a megbízásért felelős munkacsoportok által használt IT-alkalmazások (például megbízási szoftver és automatizált könyvvizsgálati eszközök);

a társaság által a minőségirányítási rendszer aspektusainak kezelése céljából fejlesztett és használt IT-alkalmazások (például a függetlenség figyelemmel kísérését vagy munkatársak megbízásokhoz való kijelölését szolgáló IT-alkalmazások).

Az IT-folyamatok, amelyek támogatják ezeknek az IT-alkalmazásoknak a működését, beleértve az IT-infrastruktúra és az IT-folyamatok kezeléséért felelős személyeket, valamint a társaságnak az IT-alkalmazásokban tett programváltoztatások kezelésére szolgáló folyamatait.

A100. A társaság a következő kérdéseket mérlegelheti egy IT-alkalmazás megszerzése, fejlesztése, bevezetése és fenntartása során:

- az adatinputok teljeskörűek és megfelelők;
- az adatok titkosságát megóvják;
- az IT-alkalmazás a tervek szerint működik és eléri a rendeltetés szerinti

célját;

- az IT-alkalmazás outputjai elérik azt a célt, amelyre használni fogják őket;
- az IT-alkalmazás tervszerű folyamatos működésének támogatásához szükséges általános IT-kontrollok megfelelőek;
- az IT-alkalmazás hatékony felhasználásához szükséges speciális készségek szükségessége, beleértve azoknak a személyeknek a képzését, akik használni fogják az IT-alkalmazást; továbbá
- olyan eljárások kidolgozásának szükségessége, amelyek meghatározzák, hogyan működik az IT-alkalmazás.

A101. A társaság kifejezetten megtilthatja az IT-alkalmazásoknak vagy az IT-alkalmazások elemeinek használatát addig, amíg meg nem állapították, hogy azok megfelelően működnek, és amíg a társaság jóvá nem hagyta használatukat. Alternatív megoldásként a társaság kialakíthat politikákat vagy eljárásokat olyan körülmények kezelésére, amikor a megbízásért felelős munkacsoport olyan IT-alkalmazást használ, amelyet a társaság nem hagyott jóvá. Az ilyen politikák vagy eljárások szükségessé tehetik, hogy a megbízásért felelős munkacsoport megállapítsa, hogy az IT-alkalmazás alkalmas a használatra, mielőtt használja azt a megbízáshoz, az A100. bekezdésben felsorolt kérdések mérlegelésén keresztül. A 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard ¹⁹ foglalkozik a megbízásért felelős partnernek a megbízás erőforrásaiért való felelősségeivel.

Szellemi erőforrások (Hiv.: 32. bekezdés (g) pont)

A102. A szellemi erőforrások azokat az információkat foglalják magukban, amelyeket a társaság használ azért, hogy lehetővé tegye a minőségirányítási rendszer működését és előmozdítsa a következetességet a megbízások végrehajtása során.

Példák szellemi erőforrásokra

Írásbeli politikák vagy eljárások, módszertan, iparág- vagy a vizsgálat tárgya vonatkozásában specifikus útmutatók, számviteli útmutatók, standardizált dokumentáció vagy hozzáférés információforrásokhoz (például előfizetés olyan weboldalakra, amelyek mindenre kiterjedő információt szolgáltatnak gazdálkodó egységekről, vagy egyéb információkat, amelyeket jellemzően használnak a megbízások végrehajtása során).

A103. A szellemi erőforrásokat rendelkezésre bocsáthatják technológiai erőforrásokon

¹⁹ 220. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard 25–28. bekezdések

keresztül, például a társaság módszertana be lehet ágyazva a megbízás tervezését és végrehajtását megkönnyítő IT-alkalmazásba.

Technológiai és szellemi erőforrások használata (Hiv.: 32. bekezdés (f) pont – 32. bekezdés (g) pont)

A104. A társaság kialakíthat politikákat vagy eljárásokat a társaság technológiai és szellemi erőforrásainak használatára vonatkozóan. Az ilyen politikák vagy eljárások:

- előírhatják bizonyos IT-alkalmazások vagy szellemi erőforrások használatát a megbízások végrehajtása során, vagy a megbízás egyéb aspektusaira vonatkozóan, mint például a megbízási dosszié archiválásakor;
- meghatározhatják azokat a minősítéseket vagy tapasztalatot, amelyekre a személyeknek szükségük van ahhoz, hogy használják az erőforrást, beleértve egy szakértő vagy képzés szükségességét; például a társaság meghatározhatja egy adatelemző IT-alkalmazás használatához szükséges minősítéseket vagy szakértelmet, tekintettel arra, hogy speciális készségekre lehet szükség az eredmények értelmezéséhez;
- meghatározhatják a megbízásért felelős partner felelősségeit a technológiai és szellemi erőforrások használatára vonatkozóan;
- meghatározhatják, hogy a technológiai vagy szellemi erőforrások hogyan használandók, beleértve, hogy az egyéneknek hogyan kellene interakcióban lenniük egy IT-alkalmazással, vagy hogyan kellene alkalmazni a szellemi erőforrást, valamint a technológiai vagy szellemi erőforrás használata során a támogatás vagy segítség rendelkezésre állását.

Szolgáltatók (Hiv.: 16. bekezdés (v) pont, 32. bekezdés (h) pont)

A105. Bizonyos körülmények között a társaság használhat egy szolgáltató által nyújtott erőforrásokat, különösen olyan körülmények között, amikor a társaságnak nincs hozzáférése a megfelelő erőforrásokhoz a társaságon belül. Annak ellenére, hogy a társaság lehet, hogy egy szolgáltatótól származó erőforrásokat használ, továbbra is a társaság felelős a minőségirányítási rendszeréért.

Példák szolgáltatótól származó erőforrásokra

A társaság figyelemmel kísérei tevékenységeinek vagy a megbízás minősége áttekintésének elvégzésével, vagy szakmai kérdésekre vonatkozó konzultációval megbízott személyek.

Könyvvizsgálati megbízások végrehajtásához használt kereskedelmi IT-alkalmazás.

A társaság megbízásain eljárásokat végrehajtó személyek, például komponens-könyvvizsgálók a társaság hálózatán kívüli egyéb társaságoktól, vagy olyan személyek, akiket azzal bíznak meg, hogy jelen legyenek egy fizikai leltárfelvételnél egy távoli helyszínen.

Egy könyvvizsgáló által igénybe vett külső szakértő, akit a társaság azért alkalmaz, hogy segítsen a megbízásért felelős munkacsoportnak könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni.

A106. A minőségi kockázatok azonosítása és felmérése során a társaság számára követelmény, hogy megismerje azokat a feltételeket, eseményeket, körülményeket, intézkedéseket vagy elmaradt intézkedéseket, amelyek kedvezőtlenül befolyásolhatják a minőségcélok elérését, ami magában foglalja a szolgáltatókkal kapcsolatos feltételeket, eseményeket, körülményeket, intézkedéseket vagy elmaradt intézkedéseket. Ennek során az ilyen erőforrások használatához kapcsolódó minőségi kockázatok azonosítása és felmérése érdekében a társaság figyelembe veheti a szolgáltatók által biztosított erőforrások jellegét, azt, hogy azokat hogyan és milyen mértékben fogja a társaság használni, valamint a társaság által igénybe vett szolgáltatók általános jellemzőit (például az igénybe vett egyéb szakmai szolgáltató társaságok különböző típusait).

A107. Annak meghatározásakor, hogy egy szolgáltatótól származó erőforrás megfelelő-e a társaság minőségirányítási rendszerében vagy a megbízások végrehajtása során való használatra, a társaság számos forrásból szerezhet információt a szolgáltatóról és az általa nyújtott erőforrásról. Az olyan kérdések, amelyeket a társaság mérlegelhet, magukban foglalhatják:

- A kapcsolódó minőségcél és minőségi kockázatokat. Például, egy szolgáltatótól származó módszertan esetében lehetnek a 32. bekezdés (g) pontban foglalt minőségcélhoz kapcsolódó minőségi kockázatok, mint például az a minőségi kockázat, hogy a szolgáltató nem frissíti a módszertant, hogy az tükrözze a szakmai standardok és a vonatkozó jogi és szabályozási követelmények változásait.
- Az erőforrások jellegét és hatókörét, valamint a szolgáltatás feltételeit (például egy IT-alkalmazással kapcsolatban, milyen gyakran fognak adni frissítéseket, az IT-alkalmazás használatára vonatkozó korlátozások, valamint, hogy a szolgáltató hogyan kezeli az információk titkosságát).
- Azt, hogy milyen mértékben használják az erőforrást a társaság egészében, hogyan fogja a társaság használni az erőforrást, és az alkalmas-e arra a célra.
- Azt, hogy milyen mértékben van az erőforrás hozzáigazítva a társasághoz.
- A szolgáltató társaság általi korábbi igénybevételeit.

- A szolgáltató iparágban szerzett tapasztalatait és piaci hírnevét.

A108. A társaságnak felelőssége állhat fenn további intézkedések megtételére vonatkozóan egy szolgáltatótól származó erőforrás használata során, hogy az erőforrás hatékonyan működjön. Például szükséges lehet, hogy a társaság információkat kommunikáljon a szolgáltató felé annak érdekében, hogy az erőforrás hatékonyan működjön, vagy egy IT-alkalmazással kapcsolatban szükséges lehet, hogy a társaság rendelkezzen támogató IT-infrastruktúrával és IT-folyamatokkal.

Információk és kommunikáció (Hiv.: 33. bekezdés)

A109. Az információk megszerzése, előállítása vagy kommunikálása általában folyamatosan zajló folyamat, amelyben minden munkatárs részt vesz, és feloleli az információk terjesztését a társaságon belül és azon kívül. Az információk és kommunikáció átfogó a minőségirányítási rendszer minden komponense szempontjából.

A társaság információs rendszere (Hiv.: 33. bekezdés (a) pont)

A110. A megbízható és releváns információk olyan információkat foglalnak magukban, amelyek pontosak, teljesek, időszerűek és érvényesek, hogy lehetővé tegyék a társaság minőségirányítási rendszerének megfelelő működését és alátámaszák a minőségirányítási rendszerre vonatkozó döntéseket.

A111. Az információs rendszer magában foglalhatja manuális vagy IT-elemek használatát, amelyek befolyásolják az információk azonosításának, begyűjtésének, feldolgozásának, megtartásának és kommunikálásának módját. Az információk azonosítását, begyűjtését, feldolgozását, megtartását és kommunikálását szolgáló eljárások érvényesíthetők IT-alkalmazásokon keresztül, és azok egyes esetekben be lehetnek ágyazva a társaság egyéb komponensekre vonatkozó válaszaiba. Emellett digitális nyilvántartások helyettesíthetnek vagy kiegészíthetnek fizikai nyilvántartásokat.

Méretre szabhatósági példa annak bemutatására, hogyan alakítható ki az információs rendszer egy kevésbé összetett társaságnál

Kevesebb összetett, kevesebb munkatárssal rendelkező és a vezetés közvetlen részvételével működő társaságoknak lehet, hogy nincs szükségük szigorú politikákra és eljárásokra, amelyek meghatározzák, hogyan kellene az információkat azonosítani, begyűjteni, feldolgozni és megtartani.

Kommunikáció a társaságon belül (Hiv.: 33. bekezdés (b) pont, 33. bekezdés (c) pont)

A112. A társaság elismerheti és megerősítheti a munkatársak és a megbízásért felelős munkacsoportok társasággal és egymással való információcserére vonatkozó felelősségét a társaság egészén belüli kommunikáció megkönnyítését célzó kommunikációs csatornák létrehozásával.

Példák a társaság, a munkatársak és a megbízásért felelős munkacsoportok közötti kommunikációra

A társaság kommunikálja a társaság válaszainak bevezetésére vonatkozó felelősséget a munkatársak és a megbízásért felelős munkacsoportok felé.

A társaság kommunikálja a minőségirányítási rendszer változásait a munkatársak és a megbízásért felelős munkacsoportok felé, amennyiben a változások relevánsak a felelősségeik szempontjából, és lehetővé teszi a munkatársak és a megbízásért felelős munkacsoportok számára, hogy gyors és megfelelő intézkedést tegyenek a felelősségeikkel összhangban.

A társaság kommunikálja a társaság elfogadási és megtartási folyamata alatt szerzett információkat, amelyek relevánsak a megbízásért felelős munkacsoportok számára a megbízások tervezése és végrehajtása során.

A megbízásért felelős munkacsoportok információkat kommunikálnak a társaságnak:

az ügyfélről, amelyeket egy megbízás végrehajtása során szereznek, és amelyek lehet, hogy arra késztették volna a társaságot, hogy visszautasítsa az ügyfélkapcsolatot vagy a konkrét megbízást, ha ezek az információk ismertek lettek volna az ügyfélkapcsolat vagy a konkrét megbízás elfogadása vagy megtartása előtt;

a társaság válaszainak működéséről (például aggályok a társaságnak a munkatársak megbízásokhoz való kijelölésére vonatkozó folyamataival kapcsolatban), amelyek egyes esetekben a társaság minőségirányítási rendszerének hiányosságát jelezhetik.

A megbízásért felelős munkacsoportok információkat kommunikálnak a megbízás minőségének áttekintését végző személy vagy a konzultációt nyújtó személyek felé.

A csoport részére végzett megbízásért felelős munkacsoportok kérdéseket kommunikálnak a komponens-könyvvizsgálók felé a társaság politikáival vagy eljárásaival összhangban, beleértve a megbízási szintű minőségirányítással kapcsolatos kérdéseket.

A függetlenségi követelményeknek való megfelelésre vonatkozó működési felelősséggel felruházott személy(ek) kommunikálja (kommunikálják) a releváns munkatársak és a megbízásért felelős munkacsoportok felé a függetlenségi követelmények változásait, valamint a társaság ilyen változások kezelését szolgáló politikáit vagy eljárásait.

Kommunikáció külső felekkel

Kommunikáció a társaság hálózata felé vagy azon belül és szolgáltatók felé (Hiv.: 33. bekezdés (d) pont (i) alpont)

A113. Azon túl, hogy a társaság információkat kommunikál a társaság hálózata felé vagy azon belül, vagy egy szolgáltató felé, a társaságnak szüksége lehet arra, hogy olyan információkat szerezzen a hálózattól, egy hálózatba tartozó társaságtól vagy egy szolgáltatótól, amelyek támogatják a társaságot minőségirányítási rendszerének kialakításában, bevezetésében és működésében.

Példa a társaság által a társaság hálózatán belülről szerzett információkra

A társaság információkat szerez a hálózattól vagy a hálózatba tartozó más társaságoktól a hálózatba tartozó más társaságok ügyfeleiről, ahol olyan függetlenségi követelmények vannak, amelyek érintik a társaságot.

Kommunikáció egyéb társaságon kívüliekkel (Hiv.: 33. bekezdés (d) pont (ii) alpont)

A114. Példák arra, amikor jogszabály, szabályozás vagy szakmai standardok előírhatják a társaság számára információk kommunikálását külső felek felé

A társaság egy ügyfél jogszabályoknak és szabályozásoknak való meg nem feleléséről szerez tudomást, és a releváns etikai követelmények előírják a társaság számára a jogszabályoknak és szabályozásoknak való meg nem felelés jelentését az ügyfél gazdálkodó egységen kívüli megfelelő hatóságnak, vagy annak mérlegelését, hogy az ilyen jelentéstétel helyénvaló intézkedés-e az adott körülmények között.

Jogszabály vagy szabályozás előírja a társaság számára átláthatósági jelentés kiadását és meghatározza az átláthatósági jelentésbe belefoglalandó információk jellegét.

Értékpapírokkal kapcsolatos jogszabály vagy szabályozás előírja a társaság számára bizonyos kérdések kommunikálását az irányítással megbízott személyek felé.

A115. Egyes esetekben jogszabály vagy szabályozás lehet, hogy megakadályozza, hogy a társaság a minőségirányítási rendszerével kapcsolatos információkat a társaságon kívülre kommunikáljon.

Példák arra, amikor a társaság számára kizárt lehet információkat kommunikálni a társaságon kívülre

Adatvédelmi vagy titoktartási jogszabály vagy szabályozás megtiltja bizonyos információk közzétételét.

Jogszabály, szabályozás vagy releváns etikai követelmények a titoktartási kötelezettséggel foglalkozó előírásokat tartalmaznak.

Meghatározott válaszok (Hiv.: 34. bekezdés)

A116. A meghatározott válaszok foglalkozhatnak különböző komponensekben lévő több minőségcélra vonatkozó több minőségi kockázattal. Például a panaszokra és gyanúsításokra vonatkozó politikák vagy eljárások foglalkozhatnak az erőforrások (például a munkatársak minőség iránti elkötelezettsége), a releváns etikai követelmények és az irányítás és vezetőség területén lévő minőségcélokkal kapcsolatos minőségi kockázatokkal. A meghatározott válaszok önmagukban nem elegendők a minőségirányítási rendszer céljainak eléréséhez.

Releváns etikai követelmények (Hiv.: 34. bekezdés (a) pont)

A117. A releváns etikai követelmények tartalmazhatnak veszélyek azonosítására és értékelésére, valamint azok előírt kezelési módjára vonatkozó rendelkezéseket. Az IESBA-kódex például fogalmi keretelveket nyújt erre a célra, és a fogalmi keretelvek alkalmazása során előírja, hogy a társaság használja a racionális és tájékozott harmadik fél tesztet.

A118. A releváns etikai követelmények meghatározhatják azt, hogy a társaság hogyan válaszoljon egy megsértésre. Az IESBA-kódex például követelményeket határoz meg a társaság számára az IESBA-kódex megsértésének esetére, és a nemzetközi függetlenségi standardok megsértéseivel foglalkozó konkrét követelményeket

tartalmaz, amelyek magukban foglalnak külső felekkel való kommunikációra vonatkozó követelményeket.

A119. Azok a kérdések, amelyekkel a társaság foglalkozhat a releváns etikai követelmények megsértése kapcsán, magukban foglalják:

- a releváns etikai követelmények megsértéseinek kommunikálását a megfelelő munkatársak felé;
- a megsértés jelentőségének és a releváns etikai követelményeknek való megfelelésre gyakorolt hatásának értékelését;
- egy megsértés következményeinek kielégítő kezelése céljából megteendő intézkedéseket, beleértve az ilyen intézkedések lehető legkorábban való megtételét;
- annak meghatározását, hogy jelentsenek-e egy megsértést külső feleknek, mint amilyen például annak a gazdálkodó egységnek az irányításával megbízott személyek, amelyre a megsértés vonatkozik, vagy egy külső felügyeleti hatóság; továbbá
- a megsértésért felelős személy(ek) vonatkozásában megteendő megfelelő intézkedések meghatározását.

Panaszok és gyanúsítások (Hiv.: 34. bekezdés (c) pont)

A120. A panaszokkal és gyanúsításokkal foglalkozó politikák vagy eljárások kialakítása segíthet a társaságnak megelőzni, hogy a megbízással kapcsolatos olyan jelentéseket adjon ki, amelyek nem megfelelőek. Segítheti a társaságot abban is, hogy:

- azonosítsa azokat a személyeket és foglalkozzon velük, beleértve a vezetőséget, akik nem a minőség iránti elkötelezettséget tanúsító és a társaság minőség iránti elkötelezettségét támogató módon járnak el vagy viselkednek;
- hiányosságokat azonosítson a minőségirányítási rendszerben.

A121. Panaszokat és gyanúsításokat tehetnek a munkatársak, vagy mások, a társaságon kívülről (például ügyfelek, komponens-könyvvizsgálók vagy a társaság hálózatán belüli személyek).

Egy ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadását vagy megtartását követően ismertté váló információk (Hiv.: 34. bekezdés (d) pont)

A122. Egy ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadását vagy megtartását követően ismertté váló információk lehet, hogy:

- léteztek akkor, amikor a társaság döntött az ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadásáról vagy megtartásáról, és a társaság nem tudott ezekről

az információkról; vagy

- olyan új információkra vonatkoznak, amelyek az ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadásával vagy megtartásával kapcsolatos döntés óta merültek fel.

Példák olyan kérdésekre, amelyekkel a társaság olyan körülményekre vonatkozó politikái vagy eljárásai foglalkoznak, amikor egy ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadását vagy megtartását követően válnak ismertté olyan információk, amelyek lehet, hogy befolyásolták volna a társaságnak egy ügyfélkapcsolat vagy konkrét megbízás elfogadásával vagy megtartásával kapcsolatos döntését

Konzultáció a társaságon belül vagy jogi tanácsadóval.

Annak mérlegelése, hogy van-e szakmai, jogi vagy szabályozási követelmény a társaság számára a megbízás megtartására vonatkozóan.

Annak az intézkedésnek, amelyet a releváns tények és körülmények alapján a társaság megtehet, a megvitatása az ügyfél megfelelő szintű vezetésével és az irányítással megbízott személyekkel, vagy a megbízó féllel.

Amikor azt állapítják meg, hogy a visszalépés helyénvaló intézkedés:

Az ügyfél vezetésének és az irányítással megbízott személyeknek, vagy a megbízó félnek a tájékoztatása erről a döntésről és a visszalépés okairól.

Annak mérlegelése, van-e a társaságra vonatkozó szakmai, jogi vagy szabályozási követelmény, hogy szabályozó szervezetnek jelentse a megbízástól, vagy mind a megbízástól, mind az ügyfélkapcsolattól való visszalépést, a visszalépés okaival együtt.

A123. Bizonyos körülmények között joghatósági jogszabály vagy szabályozás kötelezheti a társaságot egy ügyfélmegbízás elfogadására vagy folytatására, vagy az állami szektor esetében lehet, hogy a társaságot jogszabályi rendelkezések révén jövelik ki.

Példák olyan kérdésekre, amelyekkel a társaság politikái vagy eljárásai foglalkoznak olyan körülmények között, amikor a társaság köteles elfogadni vagy megtartani egy megbízást, vagy a társaság nem tud visszalépni egy megbízástól, és a társaságnak tudomása van olyan információról, amely arra készítette volna a társaságot, hogy visszautasítsa vagy megszüntesse a

megbízást

A társaság mérlegeli az információ hatását a megbízás végrehajtására.

A társaság kommunikálja az információt a megbízásért felelős partner felé, és felkéri a megbízásért felelős partnert, hogy növelje a megbízásért felelős munkacsoport tagjai feletti irányítás és felügyelet mértékét és gyakoriságát és munkájuk ellenőrzését.

A társaság tapasztaltabb munkatársakat jelöl ki a megbízáshoz.

A társaság megállapítja, hogy a megbízás minőségének áttekintését kellene végrehajtani.

Kommunikáció külső felekkel (Hiv.. 34. bekezdés (e) pont)

A124. A társaság képessége arra, hogy fenntartsa az érdekelt feleknek a megbízásai minőségébe vetett bizalmát, növelhető lehet azáltal, hogy a társaság relevánsan, megbízhatóan és átláthatóan kommunikál azokról a tevékenységekről, amelyeket a minőség kezelése céljából elvégzett, valamint ezeknek a tevékenységeknek a hatékonyságáról.

A125. Azok a külső felek, akik felhasználhatnak a társaság minőségirányítási rendszerével kapcsolatos információkat, valamint, hogy milyen mértékben érdekeltek a társaság minőségirányítási rendszerében, változhatnak a társaság és megbízásai jellege és körülményei alapján.

Példák olyan külső felekre, akik felhasználhatnak a társaság minőségirányítási rendszerével kapcsolatos információkat

A társaság ügyfeleinek vezetése vagy az irányításukkal megbízott személyek használhatják az információkat annak meghatározásához, hogy kijelöljék-e a társaságot egy megbízás végrehajtására.

Külső felügyeleti hatóságok jelezhetik igényüket az információkra, hogy támogassák felelősségeiket a megbízások minőségének figyelemmel kísérése során egy joghatóságban, valamint a társaságok munkájának megismerése során.

Más társaságok, amelyek felhasználják a társaság munkáját megbízások végrehajtása során (például egy csoport részére végzett könyvvizsgálat vonatkozásában) kérhetnek ilyen információkat.

A társaság megbízással kapcsolatos jelentéseinek egyéb felhasználói, mint például befektetők, akik döntéshozataluk során felhasználnak megbízáshoz kapcsolódó jelentéseket, jelezhetik az információk

iránti igényüket.

A126. A minőségirányítási rendszerrel kapcsolatos, külső feleknek adott információk, beleértve az irányítással megbízott személyek felé kommunikált információkat arról, hogyan támogatja a minőségirányítási rendszer minőségi megbízások következetes végrehajtását, olyan kérdésekkel foglalkozhatnak, mint:

- A társaság jellege és körülményei, mint a szervezeti felépítés, üzleti modell, stratégia és működési környezet.
- A társaság irányítása és vezetősége, mint a társaság kultúrája, hogyan tanúsít elkötelezettséget a minőség iránt, valamint a kijelölt feladatkörök, felelőségek és hatáskör a minőségirányítási rendszer vonatkozásában.
- Hogyan teljesíti a társaság a felelőségeit a releváns etikai követelményekkel összhangban, beleértve a függetlenségre vonatkozókat.
- A minőségi megbízásokhoz hozzájáruló tényezők, például, ilyen információ bemutatható megbízási minőségi mutatók formájában, a mutatókat magyarázó szöveges leírással együtt.
- A társaság figyelemmel kísérisi tevékenységeinek és külső ellenőrzéseknek az eredményei, valamint, hogy a társaság hogyan hozta helyre az azonosított hiányosságokat vagy hogyan válaszol más módon azokra.
- Az 53–54. bekezdésekkel összhangban elvégzett értékelés arra vonatkozóan, hogy a minőségirányítási rendszer kellő bizonyosságot nyújt-e a társaságnak arról, hogy a rendszer céljai teljesülnek, valamint az erre vonatkozó következtetés, beleértve az értékelés és a következtetés levonása során tett megítélések alapját.
- Hogyan válaszolt a társaság a felmerülő fejleményekre és a társaság vagy megbízásai körülményeiben bekövetkező változásokra, beleértve, hogy a minőségirányítási rendszert hogyan alakították át, hogy válaszoljon a változásokra.
- A társaság és a hálózat közötti kapcsolat, a hálózat átfogó felépítése, a hálózati követelmények és hálózati szolgáltatások ismertetése, a társaság és a hálózat felelőségei (beleértve, hogy a társaságé a végső felelőség a minőségirányítási rendszerért), valamint információ az összes hálózatba tartozó társaságnál végzett hálózati figyelemmel kísérisi tevékenységek átfogó hatóköréről és eredményeiről.

Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel (Hiv.. 34. bekezdés (e) pont (i) alpont)

A127. Az irányítással megbízott személyekkel való kommunikáció módja (vagyis, hogy azt a társaság vagy a megbízásért felelős munkacsoport végzi) függhet a társaság

politikáitól vagy eljárásaitól, valamint a megbízás körülményeitől.

A128. A 260. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard foglalkozik a könyvvizsgáló felelősségével, hogy kommunikáljon az irányítással megbízott személyekkel a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során, és foglalkozik annak a könyvvizsgáló általi meghatározásával, hogy a gazdálkodó egység irányítási struktúráján belül ki(k) a megfelelő személy(ek), akivel (akikkel) kommunikáljanak ²⁰, valamint a kommunikációs folyamattal. ²¹ Bizonyos körülmények között helyénvaló lehet kommunikálni tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységeken kívüli gazdálkodó egységek irányításával megbízott személyekkel (vagy egyéb megbízások végrehajtásakor), például olyan gazdálkodó egységek esetében, amelyek közérdeklődésre tarthatnak számot, vagy amelyeknek nyilvános elszámoltathatósági jellemzőik lehetnek, mint például:

- Olyan gazdálkodó egységek, amelyek jelentős összegű eszközt tartanak vagy kezelésként nagyszámú érdekelt fél részére, beleértve a pénzügyi intézményeket, mint például bizonyos bankok, biztosítótársaságok és nyugdíjalapok.
- Nyilvánosság figyelmének kitett vagy olyan gazdálkodó egységek, amelyeknek a vezetése vagy tulajdonosai vannak kitéve a nyilvánosság figyelmének.
- Olyan gazdálkodó egységek, ahol sok és sokféle érdekelt van.

Az állami szektorra vonatkozó szempontok

A129. A társaság megállapíthatja, hogy helyénvaló, hogy az állami szektorba tartozó gazdálkodó egység irányításával megbízott személyek felé kommunikáljon arról, hogy a társaság minőségirányítási rendszere hogyan támogatja minőségi megbízások következetes végrehajtását, figyelembe véve az állami szektorba tartozó gazdálkodó egység méretét és összetettségét, érdekelt feleinek körét, a társaság által nyújtott szolgáltatások jellegét, valamint az irányítással megbízott személyek feladatkörét és felelősségeit.

Annak meghatározása, mikor helyénvaló egyébként kommunikálni külső felekkel (Hiv.. 34. bekezdés (e) pont (ii) alpont)

A130. Annak a társaság általi meghatározása, mikor helyénvaló külső felekkel kommunikálni a társaság minőségirányítási rendszeréről, szakmai megítélés

²⁰ 260. témaszámú, „Kommunikáció az irányítással megbízott személyekkel” című (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard 11–13. bekezdések

²¹ 260. témaszámú (felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard 18–22. bekezdések

kérdése, és azt olyan kérdések befolyásolhatják, mint:

- A társaság által végrehajtott megbízások típusai, valamint azoknak a gazdálkodó egységeknek a típusai, amelyeknek az ilyen megbízásokat végzik.
- A társaság jellege és körülményei.
- A társaság működési környezetének jellege, mint a szokásos üzleti gyakorlat a társaság joghatóságában, valamint azoknak a pénzügyi piacoknak a jellemzői, amelyekben a társaság működik.
- Az, hogy milyen mértékben kommunikált már a társaság külső felekkel jogszabállyal vagy szabályozással összhangban (vagyis, szükség van-e további kommunikációra, és ha igen, a kommunikálandó kérdések).
- Az érdekelt felek várakozásai a társaság joghatóságában, beleértve azt a megértést és érdeklődést, amelyet külső felek kifejeztek a társaság által végzett megbízásokkal, valamint a társaságnak a megbízás végrehajtása során használt folyamataival kapcsolatban.
- Joghatósági tendenciák.
- A külső felek számára már rendelkezésre álló információk.
- Az, hogy külső felek hogyan használhatják az információkat, valamint általános ismeretük a társaságok minőségirányítási rendszerével, valamint a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával és átvilágításával, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokkal kapcsolatos kérdésekről.
- A külső kommunikáció közérdekű hasznai, valamint, hogy észszerű várakozások alapján azok meghaladnák-e az ilyen kommunikáció (monetáris vagy más) költségeit.

A fenti kérdések befolyásolhatják a társaság által a kommunikáció során adott információkat, valamint a kommunikáció jellegét, ütemezését, terjedelmét és megfelelő formáját is.

Külső felekkel folytatott kommunikáció jellege, ütemezése, terjedelme és megfelelő formája (Hiv.. 34. bekezdés (e) pont (iii) alpont)

A131. A társaság a következő jellemzőket mérlegelheti olyan információk készítése során, amelyeket külső felek felé kommunikálnak:

- Az információk specifikusan jellemzők a társaság körülményeire. A kérdéseknek közvetlenül a társaság konkrét körülményeire való vonatkoztatása a társaság kommunikációjában segíthet minimálisra csökkenteni annak lehetőségét, hogy az ilyen információk idővel túlságosan

standardizáltakká és kevésbé hasznossá váljanak.

- Az információkat egyértelműen és érthetően mutatják be, és a bemutatás módja sem nem félrevezető, sem nem befolyásolná nem helyénvaló módon a kommunikáció felhasználóit (például, az információkat a kommunikált kérdés pozitív és negatív aspektusait megfelelően kiegyensúlyozva mutatják be).
- Az információk minden lényeges szempontból pontosak és teljesekek, és nem tartalmaznak félrevezető információt.
- Az információk figyelembe veszik azoknak a felhasználóknak az információs szükségleteit, akiknek szánják azokat. A felhasználók információs szükségleteinek figyelembevétele során a társaság olyan kérdéseket mérlegelhet, mint a részletezettség szintje, amelyet a felhasználók érdelemesnek tartanának, és hogy a felhasználóknak van-e hozzáférésük más forrásokon keresztül (például a társaság weboldalán) a releváns információkhoz.

A132. A társaság szakmai megítélést alkalmaz a külső féllel való kommunikáció adott körülmények között megfelelő formájának meghatározása során, beleértve tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatakor az irányítással megbízott személyekkel való kommunikációt, amely történhet szóban vagy írásban. Ennek megfelelően a kommunikáció formája változhat.

Példák külső felek felé történő kommunikáció formájára

Egy kiadvány, mint az átláthatósági jelentés vagy a könyvvizsgálati minőséggel kapcsolatos jelentés.

Célirányos írásbeli kommunikáció konkrét érdekelt feleknek (például információk a társaság figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatának eredményeiről).

Közvetlen beszélgetések és érintkezések a külső féllel (például megbeszélések a megbízásért felelős munkacsoport és az irányítással megbízott személyek között).

Egy weboldal.

A digitális média egyéb formái, mint a közösségi média, vagy interjúk, vagy prezentációk webes közvetítéssel vagy videón.

Azon megbízások, amelyekre vonatkozik a megbízás minőségének áttekintése

A megbízás minőségének áttekintése, amelyet jogszabály vagy szabályozás ír elő (Hiv.:

34. bekezdés (f) pont (ii) alpont)

A133. Jogsabály vagy szabályozás előírhatja a megbízás minőségének áttekintését, például olyan gazdálkodó egységek részére végzett könyvvizsgálati megbízásokra vonatkozóan, amelyek:

- egy adott joghatóságban meghatározottak szerinti közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók;
- az állami szektorban működnek, vagy amelyek állami finanszírozásúak vagy nyilvános elszámoltathatósággal bíró gazdálkodó egységek;
- bizonyos iparágakban működnek (például pénzügyi intézmények, mint a bankok, biztosítók és nyugdíjalapok);
- elérnek egy meghatározott eszköz határértéket; vagy
- egy bíróság vagy bírósági folyamat (például felszámolás) kezelésében vannak.

A megbízás minőségének áttekintése egy vagy több minőségi kockázat kezelését célzó válaszként (Hiv.: 34. bekezdés (f) pont (iii) alpont)

A134. A minőségcélok elérését kedvezőtlenül befolyásoló feltételek, események, körülmények, intézkedések vagy elmaradt intézkedések társaság általi megismerése, a 25. bekezdés (a) pont (ii) alpontban előírtak szerint, a társaság által végrehajtott megbízások jellegéhez és körülményeihez kapcsolódik. Egy vagy több minőségi kockázat kezelését célzó válaszok kialakítása és bevezetése során a társaság megállapíthatja, hogy a megbízás minőségének áttekintése megfelelő válasz a minőségi kockázatokra adott felmérések okai alapján.

Példák olyan feltételekre, eseményekre, körülményekre, intézkedésekre vagy elmaradt intézkedésekre, amelyek egy vagy több olyan minőségi kockázatot idéznek elő, amelyre vonatkozóan a megbízás minőségének áttekintése megfelelő válasz lehet

A társaság által végrehajtott megbízások típusaira és a kibocsátandó jelentésekre vonatkozóan:

Nagyfokú összetettséggel vagy megítéléssel járó megbízások, mint:

Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata olyan iparágban működő gazdálkodó egységek részére, ahol jellemzően nagy becslési bizonytalanságú számviteli becslések vannak (például bizonyos nagy pénzügyi intézmények vagy bányászati gazdálkodó egységek), vagy olyan gazdálkodó egységek

részére, amelyekre vonatkozóan bizonytalanságok állnak fenn olyan eseményekre vagy feltételekre vonatkozóan, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel vállalkozás folytatására való képességükkel kapcsolatban.

Bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások, amelyek speciális készségeket és tudást igényelnek a vizsgálat mögöttes tárgya vonatkozó kritériumokkal szembeni mérése vagy értékelése során (például egy üvegházhatásúgáz-kimutatás, amelyben jelentős bizonytalanságok vannak az abban kimutatott mennyiségekkel kapcsolatban).

Olyan megbízások, amelyeknél kérdések merültek fel, mint például könyvvizsgálati megbízások ismétlődő belső vagy külső ellenőrzési megállapításokkal, a belső kontroll helyre nem hozott jelentős hiányosságaival, vagy a pénzügyi kimutatásokban szereplő összehasonlító adatok lényeges újramegállapításával.

Megbízások, amelyekre vonatkozóan szokatlan körülményeket azonosítottak a társaság elfogadási és megtartási folyamatában (például egy új ügyfél, amelynek nézeteltérése volt az előző könyvvizsgálójával vagy bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízást végző gyakorló könyvvizsgálójával).

Olyan pénzügyi vagy nem pénzügyi információkra vonatkozó jelentéstételt magukban foglaló megbízások, amelyeket várhatóan belefoglalnak egy szabályozó által előírt tájékoztatásba, és amelyek nagyobb mértékű megítéléssel járhatnak együtt, mint például egy prospektusba belefoglalandó pro forma pénzügyi információk.

Azoknak a gazdálkodó egységeknek a típusaira vonatkozó, amelyek részére megbízásokat végeznek:

Feltörekvő vagy olyan iparágakban lévő gazdálkodó egységek, amelyekre vonatkozóan a társaságnak nincs korábbi tapasztalata.

Olyan gazdálkodó egységek, amelyekkel kapcsolatban értékpapír- vagy prudenciális felügyeletől származó kommunikációk aggályokat fejeztek ki.

Tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységeken kívüli gazdálkodó egységek, amelyeknek lehetnek közérdeklődésre számot tartó vagy nyilvános elszámoltathatósági jellemzőik, például:

Olyan gazdálkodó egységek, amelyek jelentős összegű eszközt tartanak vagy kezelőként nagyszámú érdekelt fél részére, beleértve a pénzügyi intézményeket, mint például bizonyos

bankok, biztosítótársaságok és nyugdíjalapok, amelyekre vonatkozóan egyébként jogszabály vagy szabályozás nem írja elő a megbízás minőségének áttekintését.

Nyilvánosság figyelmének kitett vagy olyan gazdálkodó egységek, amelyeknek a vezetése vagy tulajdonosai vannak kitéve a nyilvánosság figyelmének.

Olyan gazdálkodó egységek, ahol sok és sokféle érdekelt van.

A135. A társaság minőségi kockázatok kezelését célzó válaszaik magukban foglalhatják a megbízás áttekintésének egyéb formáit, amelyek nem a megbízás minőségének áttekintései. Például, pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatai esetében a társaság válaszaik magukban foglalhatják a megbízásért felelős munkacsoport jelentős kockázatokra vonatkozó eljárásainak vagy bizonyos jelentős megítéléseknek speciális szakértelemmel rendelkező munkatársak általi áttekintéseit. Egyes esetekben a megbízásnak ezek az egyéb típusú áttekintései végezhetők a megbízás minőségének áttekintésén felül.

A136. Egyes esetekben a társaság megállapíthatja, hogy nincsenek könyvvizsgálatok vagy egyéb megbízások, amelyekre vonatkozóan a megbízás minőségének áttekintése vagy a megbízás áttekintésének másik formája a megfelelő válasz a minőségi kockázat(ok) kezelése céljából.

Az állami szektorra vonatkozó szempontok

A137. Az állami szektorba tartozó gazdálkodó egységek jellege és körülményei (például méretük és összetettségük, érdekelt felek kiterjedtsége, vagy az általuk kínált szolgáltatások jellege miatt) minőségi kockázatokat eredményezhetnek. Ilyen körülmények között a társaság megállapíthatja, hogy a megbízás minőségének áttekintése megfelelő válasz az ilyen minőségi kockázatok kezelése céljából. Jogszabály vagy szabályozás további jelentéstételi követelményeket állapíthat meg állami szektorba tartozó gazdálkodó egységek könyvvizsgálói számára (például külön jelentést a törvényhozás vagy egyéb irányító szerv felé a jogszabálynak vagy szabályozásnak való meg nem felelésekről, vagy ezek közzétételét a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói jelentésben). Ilyen esetekben a társaság mérlegelheti az ilyen jelentéstétel összetettségét és a felhasználók számára való fontosságát is annak meghatározása során, hogy a megbízás minőségének áttekintése megfelelő válasz-e.

Figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat (Hiv.: 35–47. bekezdések)

A138. A minőségirányítási rendszer értékelésének lehetővé tétele mellett a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat megkönnyíti a megbízási minőség és a

minőségirányítási rendszer proaktív és folyamatos fejlesztését. Például:

- Tekintettel a minőségirányítási rendszer eredendő korlátaira, nem szokatlan, hogy a társaság hiányosságokat azonosít, és az a minőségirányítási rendszer fontos aspektusa, mert a hiányosságok gyors azonosítása lehetővé teszi a társaság számára, hogy időben és hatékonyan helyrehozza azokat, és hozzájárul a folyamatos fejlesztés kultúrájához.
- A figyelemmel kíséresi tevékenységek olyan információkat szolgáltathatnak, amelyek lehetővé teszik a társaság számára egy hiányosság megelőzését azáltal, hogy választ ad egy olyan megállapításra, amely egy idő múlva hiányossághoz vezethetne.

Figyelemmel kíséresi tevékenységek kialakítása és végrehajtása (Hiv.: 37–38. bekezdések)

A139. A társaság figyelemmel kíséresi tevékenységei állhatnak folyamatos figyelemmel kíséresi tevékenységek és időszakos figyelemmel kíséresi tevékenységek kombinációjából. A folyamatos figyelemmel kíséresi tevékenységek általában a társaság folyamataiba beépített és valós időben végrehajtott, a változó feltételekre reagáló rutinszerű tevékenységek. Az időszakos figyelemmel kíséresi tevékenységeket bizonyos időközönként végzi a társaság. A legtöbb esetben a folyamatos figyelemmel kíséresi tevékenységek időszzerűbb módon adnak információkat a minőségirányítási rendszerről.

A140. A figyelemmel kíséresi tevékenységek magukban foglalhatják folyamatban lévő megbízások ellenőrzését. A megbízások ellenőrzéseit annak figyelemmel kísérésére alakítják ki, hogy a minőségirányítási rendszer egy aspektusa a szándékolt módon van kialakítva, bevezetve és működtetve. Bizonyos körülmények között a minőségirányítási rendszer magában foglalhat olyan válaszokat, amelyeket úgy alakítottak ki, hogy megbízásokat azok végrehajtásának folyamatában tekintsenek át, amelyek jellegükben hasonlónak tűnnek a folyamatban lévő megbízások ellenőrzéséhez (például olyan áttekintések, amelyeket úgy alakítottak ki, hogy azok feltárják a minőségirányítási rendszerben lévő hibákat vagy hiányosságokat, hogy megakadályozzák egy minőségi kockázat felmerülését). A tevékenység célja jelöli majd ki annak kialakítását és bevezetését, valamint, hogy hová illeszkedik be a minőségirányítási rendszeren belül (vagyis, hogy az egy folyamatban lévő megbízás ellenőrzése-e, amely figyelemmel kíséresi tevékenység, vagy egy megbízás ellenőrzése, amely egy minőségi kockázat kezelését célzó válasz).

A141. A figyelemmel kíséresi tevékenységek jellegét, ütemezését és terjedelmét egyéb kérdések is befolyásolhatják, beleértve:

- a társaság méretét, felépítését és szervezetét;

- a társaság hálózatának részvételét a figyelemmel kíséresi tevékenységekben;
- a társaság által a figyelemmel kíséresi tevékenység lehetővé tétele céljából felhasználni szándékozott erőforrásokat, mint például IT-alkalmazások használatát.

A142. A figyelemmel kíséresi tevékenységek végrehajtásakor a társaság megállapíthatja, hogy szükség van a figyelemmel kíséresi tevékenységek jellegének, ütemezésének és terjedelmének megváltoztatására, mint például, amikor a megállapítások kiterjedtebb figyelemmel kíséresi tevékenységek szükségességét jelzik.

A társaság kockázatfelmérési folyamatának, valamint figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatának kialakítása (Hiv.: 37. bekezdés (c) pont)

A143. Az, hogy hogyan van kialakítva a társaság kockázatfelmérési folyamata (például, centralizált vagy decentralizált folyamat, vagy az ellenőrzés gyakorisága) befolyásolhatja a figyelemmel kíséresi tevékenységek jellegét, ütemezését és terjedelmét, beleértve a társaság kockázatfelmérési folyamata feletti figyelemmel kíséresi tevékenységeket is.

A144. Az, hogy hogyan van kialakítva a társaság figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamata (vagyis a figyelemmel kíséresi és helyrehozási tevékenységek jellege, ütemezése és terjedelme, figyelembe véve a társaság jellegét és körülményeit) befolyásolhatja a társaság által annak meghatározása céljából végzett figyelemmel kíséresi tevékenységeket, hogy a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat elérje a 35. bekezdésben leírtak szerinti célokat.

Méretre szabhatósági példa a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatra vonatkozó figyelemmel kíséresi tevékenységek bemutatására

Egy kevésbé összetett társaságnál a figyelemmel kíséresi tevékenységek egyszerűek lehetnek, mivel a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamattal kapcsolatos információk közvetlenül rendelkezésre állhatnak a vezetőségnek - a minőségirányítási rendszerrel való gyakori kapcsolata alapján - az elvégzett figyelemmel kíséresi tevékenységek jellegéről, ütemezéséről és terjedelméről, a figyelemmel kíséresi tevékenységek eredményeiről és a társaság eredmények kezelését célzó intézkedéseiről meglévő ismeretének formájában .

Egy összetettebb társaságnál a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatra vonatkozó figyelemmel kíséresi tevékenységek konkrétan annak megállapítására lehetnek kialakítva, hogy a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat releváns, megbízható és időszerű

információkat nyújt a minőségirányítási rendszerről és megfelelően válaszol az azonosított hiányosságokra.

A minőségirányítási rendszerben bekövetkező változások (Hiv.: 37. bekezdés (d) pont)

A145. A minőségirányítási rendszerben bekövetkező változások magukban foglalhatnak:

- a minőségirányítási rendszerben azonosított hiányosság kezelését célzó változásokat;
- a társaság és megbízásai jellegében és körülményeiben bekövetkező változásokból eredő változásokat a minőségcélokban, minőségi kockázatokban vagy válaszokban.

Amikor változások történnek, a társaság által végzett korábbi figyelemmel kíséresi tevékenységek lehet, hogy már nem nyújtanak a társaságnak információt a minőségirányítási rendszer támogatásához, és ezért a társaság figyelemmel kíséresi tevékenységei lehet, hogy magukban foglalják ezeknek a változási területeknek a figyelemmel kísérését.

Korábbi figyelemmel kíséresi tevékenységek (Hiv.: 37. bekezdés (e) pont)

A146. A társaság korábbi figyelemmel kíséresi tevékenységeinek eredményei jelezhetik a rendszer olyan területeit, ahol hiányosság merülhet fel, különösen olyan területeket, ahol már korábban azonosítottak hiányosságokat.

A147. A társaság által elvégzett korábbi figyelemmel kíséresi tevékenységek lehet, hogy nem nyújtanak információt a társaság számára a rendszer értékelésének támogatásához, beleértve a minőségirányítási rendszer olyan területeit is, amelyek nem változtak, különösen, amikor a figyelemmel kíséresi tevékenységek elvégzése óta idő telt el.

Egyéb releváns információk (Hiv.: 37. bekezdés (f) pont)

A148. A 37. bekezdés (f) pontban megjelölt információforrásokon kívül egyéb releváns információk lehetnek:

- A társaság hálózata által az 50. bekezdés (c) ponttal és az 51. bekezdés (b) ponttal összhangban kommunikált információk a társaság minőségirányítási rendszeréről, beleértve azokat a hálózati követelményeket vagy hálózati szolgáltatásokat, amelyeket a társaság belefoglalt a minőségirányítási rendszerébe.
- Egy szolgáltató által azokról az erőforrásokról kommunikált információk, amelyeket a társaság használ a minőségirányítási rendszerében.

- Szabályozóktól származó, a társaság rendelkezésére bocsátott információk azokkal a gazdálkodó egységekkel kapcsolatban, amelyeknek a társaság megbízásokat hajt végre, mint például egy értékpapír-felügyeletől származó információk egy gazdálkodó egységről, amelynek a társaság megbízásokat végez (például szabálytalanságok a gazdálkodó egység pénzügyi kimutatásaiban).

A149. Külső ellenőrzések eredményei vagy mind belső, mind külső egyéb releváns információk jelezhetik, hogy a társaság által elvégzett korábbi figyelemmel kíséresi tevékenységek nem azonosítottak egy hiányosságot a minőségirányítási rendszerben. Ez az információ befolyásolhatja a társaságnak a figyelemmel kíséresi tevékenységek jellegére, ütemezésére és terjedelmére vonatkozó mérlegelését.

A150. A külső ellenőrzések nem helyettesítik a társaság belső figyelemmel kíséresi tevékenységeit. Mindazonáltal a külső ellenőrzések eredményei információt szolgáltatnak a figyelemmel kíséresi tevékenységek jellegéhez, ütemezéséhez és terjedelméhez.

Megbízásra vonatkozó ellenőrzések (Hiv.: 38. bekezdés)

A151. *Példák a 37. bekezdésben szereplő olyan kérdésekre, amelyeket a társaság mérlegelhet befejezett megbízások ellenőrzésre való kiválasztása során*

A minőségi kockázatokat eredményező feltételekre, eseményekre, körülményekre, intézkedésekre vagy elmaradt intézkedésekre vonatkozóan:

A társaság által végrehajtott megbízások típusai, valamint, hogy a társaságnak mekkora tapasztalata van az adott típusú megbízás végrehajtásában.

Azoknak a gazdálkodó egységeknek a típusai, amelyek részére megbízásokat végeznek, például:

tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek;

feltörekvő iparágakban működő gazdálkodó egységek;

olyan iparágakban működő gazdálkodó egységek, amelyekhez nagyfokú összetettség vagy megítélés társul;

a társaság számára új iparágban működő gazdálkodó egységek.

A megbízásért felelős partnerek szolgálati ideje és tapasztalata.

A befejezett megbízások korábbi ellenőrzéseinek eredményei, beleértve minden egyes megbízásért felelős partnerre vonatkozóan.

Egyéb releváns információkra vonatkozóan:

Panaszok vagy gyanúsítások egy megbízásért felelős partnerrel kapcsolatban.

Külső ellenőrzések eredményei, beleértve minden egyes megbízásért felelős partnerre vonatkozóan.

A társaság minden egyes megbízásért felelős partner minőség iránti elkötelezettségére vonatkozó értékelésének eredményei.

A152. A társaság többféle figyelemmel kísérisi tevékenységet végezhet, a befejezett megbízások ellenőrzésén kívül, amelyek annak meghatározására összpontosítanak, hogy a megbízások megfeleltek-e a politikáknak vagy eljárásoknak. Ezek a figyelemmel kísérisi tevékenységek végezhetők bizonyos megbízásokra vagy megbízásért felelős partnerekre vonatkozóan. Ezeknek a figyelemmel kísérisi tevékenységeknek a jellegét és terjedelmét, valamint az eredményeket a társaság felhasználhatja annak meghatározásakor, hogy:

- mely befejezett megbízásokat válassza ki ellenőrzésre;

- mely megbízásért felelős partnereket válassza ki ellenőrzésre;
- milyen gyakran válasszon ki egy megbízásért felelős partnert ellenőrzésre; vagy
- a megbízásnak mely aspektusait vizsgálja a befejezett megbízások ellenőrzésének végrehajtásakor.

A153. A befejezett megbízásoknak a megbízásért felelős partnerekre vonatkozó ciklikus alapú ellenőrzése segíthet a társaságnak figyelemmel kísérni, hogy a megbízásért felelős partnerek teljesítették-e a minőség irányítására és elérésére vonatkozó átfogó felelősségüket azokra a megbízásokra vonatkozóan, amelyekre kijelölték őket.

Példa arra, hogyan alkalmazhatja a ciklikus alapot egy társaság a befejezett megbízások ellenőrzésére minden egyes megbízásért felelős partnerre vonatkozóan

A társaság kialakíthat a befejezett megbízások ellenőrzésével foglalkozó politikákat vagy eljárásokat, amelyek:

Meghatározzák az ellenőrzési ciklus standard időszakát, mint például egy befejezett megbízás ellenőrzése háromévenként minden megbízásért felelős partnerre vonatkozóan, akik pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatát végzik, és ötévenként minden egyéb megbízásért felelős partnerre vonatkozóan;

Meghatározzák a befejezett megbízások kiválasztásának kritériumait, beleértve azt, hogy pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatait végrehajtó megbízásért felelős partnerre vonatkozóan a kiválasztott megbízás(ok) magában (magukban) foglal(nak) egy könyvvizsgálati megbízást;

Foglalkoznak azzal, hogy előre ki nem számítható módon válasszák ki a megbízásért felelős partnereket; és

Foglalkoznak azzal, mikor szükséges vagy helyénvaló a politikában meghatározott standard időszagnál gyakrabban vagy ritkábban kiválasztani megbízásért felelős partnereket, például:

A társaság kiválaszthat megbízásért felelős partnereket a társaság politikájában meghatározott standard időszagnál gyakrabban, amikor:

a társaság több hiányosságot azonosított, amelyeket súlyosnak értékeltek, és a társaság úgy határoz, hogy gyakoribb ciklikus ellenőrzésre van szükség mindegyik megbízásért felelős partnernél;

a megbízásért felelős partner bizonyos olyan iparágakban működő gazdálkodó egységeknek hajt végre megbízásokat, ahol nagyfokú az összetettség vagy megítélés;

a megbízásért felelős partner által végrehajtott egyik megbízásra vonatkozóan egyéb figyelemmel kíséresi tevékenységeket végeztek és az egyéb figyelemmel kíséresi tevékenységek eredményei elégtelenek voltak;

a megbízásért felelős partner egy olyan iparágban működő gazdálkodó egység részére hajtott végre megbízást, amelyben a megbízásért felelős partner tapasztalata korlátozott;

a megbízásért felelős partner újonnan kinevezett megbízásért felelős partner, vagy a közelmúltban csatlakozott a társasághoz egy másik társaságtól vagy egy másik joghatóságból.

A társaság elhalaszthatja a megbízásért felelős partner kiválasztását (például egy évvel a társaság politikájában meghatározott standard időszakon túli elhalasztás), amikor:

a megbízásért felelős partner által végrehajtott megbízásokra vonatkozóan egyéb figyelemmel kíséresi tevékenységeket végeztek a társaság politikájában meghatározott standard időszak során; és

az egyéb figyelemmel kíséresi tevékenységek eredményei elegendő információt adnak a megbízásért felelős partnerről (vagyis, a befejezett megbízások ellenőrzésének végrehajtása valószínűleg nem nyújtana további információkat a társaságnak a megbízásért felelős partnerről).

A154. Egy megbízás ellenőrzése során vizsgált kérdések attól függenek, hogyan fogják használni az ellenőrzést a minőségirányítási rendszer figyelemmel kísérésére. Rendszerint egy megbízás ellenőrzése annak meghatározását foglalja magában, hogy a megbízás szintjén bevezetett válaszokat (például a társaság politikái és eljárásai a megbízás végrehajtása tekintetében) a kialakítottak megfelelően

vezették be és azok hatékonyan működnek.

A figyelemmel kíséresi tevékenységeket végző személyek (Hiv.: 39. bekezdés (b) pont)

A155. A releváns etikai követelmények rendelkezései relevánsak a figyelemmel kíséresi tevékenységeket végző személyek objektivitásával foglalkozó politikák vagy eljárások kialakítása során. Az önellenőrzés veszélye merülhet fel, amikor egy személy, aki:

- egy megbízás ellenőrzését végzi:
 - pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata esetében az adott megbízásnál vagy egy későbbi pénzügyi időszakra vonatkozó megbízásnál tagja volt a megbízásért felelős munkacsoportnak vagy ő volt a megbízás minőségének áttekintését végző személy; vagy
 - minden egyéb megbízás esetében az adott megbízásnál tagja volt a megbízásért felelős munkacsoportnak vagy ő volt a megbízás minőségének áttekintését végző személy;
- másik típusú figyelemmel kíséresi tevékenységet végez, részt vett a figyelemmel kísért válasz kialakításában, végrehajtásában vagy működtetésében.

A156. Bizonyos körülmények között, például egy kevésbé összetett társaság esetében, lehet, hogy nincsenek olyan munkatársak, akik rendelkeznek szakértelemmel, képességekkel, idővel vagy objektivitással a figyelemmel kíséresi tevékenységek végrehajtásához. Ilyen körülmények között a társaság hálózati szolgáltatásokat vagy egy szolgáltatót vehet igénybe a figyelemmel kíséresi tevékenységek végrehajtásához.

Megállapítások értékelése és hiányosságok azonosítása (Hiv.: 16. bekezdés (a) pont, 40–41. bekezdés)

A157. A társaság összegyűjti a figyelemmel kíséresi tevékenységek végrehajtásából, külső ellenőrzésekből és egyéb releváns forrásokból származó megállapításokat.

A158. A társaság által a figyelemmel kíséresi eljárásokból, külső ellenőrzésekből és egyéb forrásokból összegyűjtött információk egyéb észrevételeket tárhatnak fel a társaság minőségirányítási rendszeréről, mint például:

- Intézkedéseket, magatartásokat vagy körülményeket, amelyek pozitív eredményeket idéztek elő a minőség vagy a minőségirányítási rendszer hatékonyságának kontextusában; vagy
- Hasonló körülményeket, ahol nem voltak megállapítások (például olyan megbízások, ahol nem voltak megállapítások, és a megbízások jellege

hasonló azokhoz a megbízásokhoz, ahol voltak megállapítások).

Az egyéb észrevételek hasznosak lehetnek a társaság számára, mivel segíthetnek a társaságnak kivizsgálni az azonosított hiányosságok gyökérokát (gyökérokait), rámutathatnak olyan gyakorlatokra, amelyeket a társaság támogathat vagy nagyobb mértékben alkalmazhat (például minden megbízásnál), vagy kiemelhetik a társaság számára fennálló lehetőségeket a minőségirányítási rendszer fejlesztésére.

A159. A társaság szakmai megítélést alkalmaz annak meghatározása során, hogy a megállapítások önmagukban vagy egyéb megállapításokkal együtt előidéznék-e hiányosságot a minőségirányítási rendszerben. A megítélés alkalmazásakor a társaságnak szükséges lehet figyelembe vennie a megállapítások viszonylagos fontosságát a minőségcélok, minőségi kockázatok, válaszok vagy a minőségirányítási rendszer azon egyéb aspektusainak összefüggésében, amelyekre vonatkoznak. A társaság megítélését befolyásolhatják a megállapítások szempontjából releváns mennyiségi és minőségi tényezők. Bizonyos körülmények között a társaság helyénvalónak tarthatja, hogy több információt szerezzenek a megállapításokról annak meghatározása érdekében, hogy fennáll-e egy hiányosság. Nem minden megállapítás, beleértve a megbízással kapcsolatos megállapításokat, lesz hiányosság.

A160. *Példák olyan mennyiségi és minőségi tényezőkre, amelyeket a társaság figyelembe vehet annak meghatározása során, hogy a megállapítások hiányosságot idéznek-e elő*

Minőségi kockázatok és válaszok

Ha a megállapítások egy válaszra vonatkoznak:

A válasz kialakításának módja, például a válasz jellege, előfordulásának gyakorisága (ha értelmezhető), valamint a válasz viszonylagos fontossága annak (azoknak) a minőségi kockázat(ok)nak a kezelése és annak (azoknak) a minőségcél(ok)nak az elérése szempontjából, amely(ek)re vonatkozik.

Annak a minőségi kockázatnak a jellege, amelyre a válasz vonatkozik, valamint az, hogy milyen mértékben jelzik a megállapítások azt, hogy a minőségi kockázatot nem kezelték.

Az, hogy vannak-e egyéb válaszok, amelyek ugyanezzel a minőségi kockázattal foglalkoznak, és vannak-e megállapítások ezekre a válaszokra vonatkozóan.

A megállapítások jellege és átfogó voltak

A megállapítások jellege. Például a vezetőség intézkedéseire és magatartására vonatkozó megállapítások minőségileg jelentősek lehetnek, tekintettel az átfogó hatásra, amelyet ez gyakorolhatna a minőségirányítási rendszer egészére.

Az, hogy a megállapítások egyéb megállapításokkal együtt egy tendenciát vagy rendszerproblémát jeleznek-e. Például hasonló megbízási megállapítások, amelyek több megbízásnál megjelennek, rendszerproblémát jelezhetnek.

A figyelemmel kísérisi tevékenységek terjedelme és a megállapítások terjedelme

Annak a figyelemmel kísérisi tevékenységnek a terjedelme, amelyből a megállapítások származnak, beleértve a kiválasztások számát vagy méretét.

A megállapítások terjedelme a figyelemmel kísérisi tevékenység által lefedett kiválasztás vonatkozásában, valamint a várható eltérési szint vonatkozásában. Például megbízások ellenőrzése esetében azoknak a kiválasztott megbízásoknak a száma, amelyeknél megállapításokat

azonosítottak, az összes kiválasztott megbízás számához, valamint a társaság által meghatározott várható eltérési arányhoz viszonyítva.

A161. A megállapítások értékelése és a hiányosságok azonosítása, valamint egy azonosított hiányosság súlyosságának és átfogó voltának értékelése, beleértve egy azonosított hiányosság gyökérokának (gyökérokainak) a kivizsgálását, egy ismétlődő és nem lineáris folyamat része.

Példák arra, hogy milyen módon ismétlődő és nem lineáris a megállapítások értékelésének és a hiányosságok azonosításának, az azonosított hiányosságok értékelésének, beleértve az azonosított hiányosságok gyökérokának (gyökérokainak) kivizsgálását, a folyamata

Egy azonosított hiányosság gyökérokának (gyökérokainak) kivizsgálása során a társaság azonosíthat egy olyan körülményt, amely hasonlóságokat mutat más körülményekhez, amelyeknél olyan megállapítások voltak, amelyeket nem tekintettek hiányosságnak. Ennek eredményeképpen a társaság módosítja a többi megállapítás értékelését és hiányosságnak minősíti azokat.

Egy azonosított hiányosság súlyosságának és átfogó voltának értékelése során a társaság lehet, hogy olyan tendenciát vagy rendszerproblémát azonosít, amely összefügg más megállapításokkal, amelyeket nem tekintenek hiányosságoknak. Ennek eredményeképpen a társaság módosítja a többi megállapítás értékelését és azokat is hiányosságoknak minősíti.

A162. A figyelemmel kísérisi tevékenységek eredményei, külső ellenőrzések eredményei és egyéb releváns információk (például hálózati figyelemmel kísérisi tevékenységek vagy panaszok és gyanúsítások) információkat tárhatnak fel a figyelemmel kísérisi és helyrehozási folyamat hatékonyságáról. Például külső ellenőrzések eredményei olyan információkat nyújthatnak a minőségirányítási rendszerről, amelyeket a társaság figyelemmel kísérisi és helyrehozási folyamata nem azonosított, ami rávilágíthat egy hiányosságra ebben a folyamatban.

Azonosított hiányosságok értékelése (Hiv.: 41. bekezdés)

A163. Azok a tényezők, amelyeket a társaság figyelembe vehet egy azonosított hiányosság súlyosságának és átfogó voltának értékelése során, magukban foglalják:

- Az azonosított hiányosság jellegét, beleértve a társaság minőségirányítási rendszerének azt az aspektusát, amelyre a hiányosság vonatkozik, valamint azt, hogy a hiányosság a minőségirányítási rendszer kialakításában, bevezetésében vagy működésében van-e;

- Válaszokkal kapcsolatban azonosított hiányosságok esetében azt, hogy vannak-e kompenzáló válaszok annak a minőségi kockázatnak a kezelésére, amelyre a válasz vonatkozik;
- Az azonosított hiányosság gyökérokát (gyökérokait);
- Azt, hogy milyen gyakran merült fel az azonosított hiányosságot előidéző kérdés; valamint
- Az azonosított hiányosság nagyságrendjét, azt, hogy milyen gyorsan következett be, valamint azt az időtartamot, ameddig fennállt és hatást gyakorolt a minőségirányítási rendszerre.

A164. Az azonosított hiányosságok súlyossága és átfogó volta befolyásolja a minőségirányítási rendszer értékelését, amelyet a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy végez.

Az azonosított hiányosságok gyökérok (Hiv.: 41. bekezdés (a) pont)

A165. Az azonosított hiányosságok gyökérokának (gyökérokainak) kivizsgálása azt a célt szolgálja, hogy megismerjük a hiányosságokat okozó mögöttes körülményeket annak érdekében, hogy a társaság képes legyen:

- értékelné az azonosított hiányosság súlyosságát és átfogó voltát; valamint
- megfelelően helyrehozni az azonosított hiányosságot.

A gyökérokelemzés végrehajtása magában foglalja a szakmai megítélésnek a felmérést végzők által, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján történő alkalmazását.

A166. Egy azonosított hiányossággyökérokának (gyökérokainak) megismerése céljából végzett eljárások jellegét, ütemezését és terjedelmét befolyásolhatják a társaság jellege és körülményei is, mint:

- A társaság összetettsége és működési jellemzői.
- A társaság mérete.
- A társaság földrajzi szétszórtsága.
- Az, hogy a társaság hogyan épül fel vagy az, hogy a társaság folyamatai vagy tevékenységei mennyire koncentráltak vagy centralizáltak.

Példák arra, hogy az azonosított hiányosságok jellege és lehetséges súlyosságuk, valamint a társaság jellege és körülményei hogyan befolyásolhatják az azonosított hiányosságok gyökérokának (gyökérokainak) megismerését célzó eljárások jellegét, ütemezését és

terjedelmét

Az azonosított hiányosság jellege: A társaságnak egy azonosított hiányosság gyökérokának (gyökérokainak) megismerését célzó eljárásai szigorúbbak lehetnek olyan körülmények között, amikor egy tőzsdén jegyzett gazdálkodó egység pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatára vonatkozó megbízással kapcsolatos jelentést adtak ki, amely nem volt megfelelő, vagy az azonosított hiányosság a vezetőség minőségre vonatkozó intézkedéseivel vagy magatartásaival kapcsolatos.

Az azonosított hiányosság lehetséges súlyossága: A társaságnak egy azonosított hiányosság gyökérokának (gyökérokainak) megismerését célzó eljárásai szigorúbbak lehetnek olyan körülmények között, amikor a hiányosságot több megbízásnál azonosították, vagy jelzés van arra, hogy nagy arányban nem felelnek meg politikáknak vagy eljárásoknak.

A társaság jellege és körülményei:

Egy kevésbé összetett, egyetlen helyszínen működő társaság esetében a társaságnak egy azonosított hiányosság gyökérokának (gyökérokainak) megismerését szolgáló eljárásai egyszerűek lehetnek, mivel a megismeréshez információt szolgáltatató információk lehet, hogy azonnal rendelkezésre állnak és koncentráltak, és a gyökérok(ok) nyilvánvalóbb(ak) lehet(nek).

Összetettebb, több helyszínen működő társaság esetében a társaságnak egy azonosított hiányosság gyökérokának (gyökérokainak) megismerését szolgáló eljárásai magukban foglalhatják az azonosított hiányosságok gyökérokának (gyökérokainak) kivizsgálására specifikusan kiképzett személyek igénybevételét, valamint gyökérok(ok) azonosítására szolgáló formalizáltabb eljárásokat tartalmazó módszertan kidolgozását.

A167. Az azonosított hiányosságok gyökérokának (gyökérokainak) kivizsgálása során a társaság megvizsgálhatja, hogy miért nem merültek fel hiányosságok más körülmények között, amelyek hasonló jellegűek, mint az a kérdés, amellyel az azonosított hiányosság kapcsolatos. Az ilyen információk hasznosak lehetnek annak meghatározása során is, hogy hogyan hozzanak helyre egy azonosított hiányosságot.

Példa arra, amikor nem merül fel hiányosság hasonló jellegű körülmények között, és hogy ez az információ hogyan segít a társaságnak kivizsgálni az azonosított hiányosságok gyökérokát (gyökérokait)

A társaság megállapíthatja, hogy egy hiányosság fennáll, mert hasonló megállapítások történtek több megbízásnál. A megállapítások azonban nem merültek fel több másik megbízásnál ugyanabban a vizsgált sokaságban. A megbízások összevetésével a társaság arra a következtetésre jut, hogy az azonosított hiányosság gyökérok a megbízásért felelős partnerek megfelelő részvételének hiánya a megbízások kulcsfontosságú szakaszaiban.

A168. A megfelelően konkrét gyökérok(ok) azonosítása támogathatja a társaságnak az azonosított hiányosságok helyrehozására szolgáló folyamatát.

Példa olyan gyökérok(ok) azonosítására, amely(ek) megfelelően konkrét(ak)

A társaság azt azonosíthatja, hogy a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatait végrehajtó megbízásért felelős munkacsoportok nem szereznek elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot a számviteli becslésekre vonatkozóan, amikor a vezetés feltételezései nagymértékben szubjektívek. Miközben a társaság megállapítja, hogy ezek a megbízásért felelős munkacsoportok nem alkalmaznak megfelelő szakmai szkepticizmust, ennek a problémának a mögöttes gyökérok vonatkozhat más kérdésre, mint amilyen például egy olyan kulturális környezet, amely nem bátorítja a megbízásért felelős munkacsoport tagjait arra, hogy megkérdőjelezzék nagyobb hatáskörű személyeket, vagy a megbízásokra vonatkozóan végrehajtott munka elégtelen irányítása, felügyelete és ellenőrzése.

A169. Az azonosított hiányosságok gyökérokának (gyökérokainak) kivizsgálásán túl a társaság vizsgálhatja a pozitív eredmények gyökérokát (gyökérokait) is, mivel ez a minőségirányítási rendszer fejlesztésének vagy további erősítésének lehetőségeit tárhatja fel a társaság számára.

Azonosított hiányosságokra való válaszadás (Hiv.: 42. bekezdés)

A170. A helyrehozó intézkedések jellege, ütemezése és terjedelme számos egyéb tényezőtől függhet, beleértve:

- a gyökérok(ok)at;
- az azonosított hiányosság súlyosságát és átfogó voltát, és így azt, hogy milyen sürgősen szükséges kezelni;
- azt, hogy mennyire hatékonyan kezelik a helyrehozó intézkedések a gyökérok(ok)at, mint például, hogy a társaságnak egynél több helyrehozó intézkedést szükséges-e bevezetnie a gyökérok(ok) hatékony kezelése érdekében, vagy szükséges-e átmeneti intézkedésként bevezetnie helyrehozó

intézkedéseket, amíg a társaság hatékonyabb helyrehozó intézkedéseket tud bevezetni.

A171. Bizonyos körülmények között a helyrehozó intézkedés magában foglalhatja további minőségcélok kialakítását, vagy sor kerülhet minőségi kockázatok vagy válaszok hozzáadására vagy módosítására, mert azt állapítják meg, hogy azok nem megfelelők.

A172. Olyan körülmények között, amikor a társaság azt állapítja meg, hogy egy azonosított hiányosság gyökérokra egy szolgáltató által biztosított erőforrással kapcsolatos, a társaság emellett:

- mérlegelheti, hogy továbbra is igénybe vegye-e a szolgáltató által biztosított erőforrást;
- kommunikálhatja a kérdést a szolgáltató felé.

A társaság felelős a szolgáltató által biztosított erőforrásra vonatkozó azonosított hiányosság minőségirányítási rendszerre gyakorolt hatásának kezeléséért, valamint azért, hogy intézkedést hozzon annak megakadályozására, hogy a hiányosság megismétlődjön a társaság minőségirányítási rendszerének a vonatkozásában. A társaság azonban rendszerint nem felelős az azonosított hiányosságnak a szolgáltató nevében történő helyrehozásáért, vagy az azonosított hiányosság gyökérokának a szolgáltatónál történő további kivizsgálásáért.

Egy adott megbízással kapcsolatos megállapítások (Hiv.: 45. bekezdés)

A173. Olyan körülmények között, amikor kihagytak eljárásokat, vagy a kibocsátott jelentés nem megfelelő, a társaság által megtett intézkedés magában foglalhatja:

- konzultáció lefolytatását megfelelő személyekkel a megfelelő intézkedésre vonatkozóan;
- a kérdés megbeszélését a gazdálkodó egység vezetésével vagy az irányítással megbízott személyekkel;
- a kihagyott eljárások végrehajtását.

A társaság által tett intézkedések nem mentesítik a társaságot a felelősség alól, hogy további intézkedéseket tegyen a megállapítással kapcsolatban a minőségirányítási rendszer kontextusában, beleértve a megállapítások értékelését a hiányosságok azonosítása céljából, és amikor fennáll hiányosság, az azonosított hiányosság gyökérokának (gyökérokainak) kivizsgálását.

A figyelemmel kísérésre és helyrehozásra vonatkozó folyamatos kommunikáció (Hiv.: 46. bekezdés)

A174. A figyelemmel kíséréssel és helyrehozással kapcsolatban a minőségirányítási

rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) felé kommunikált információk kommunikálása történhet folyamatosan vagy időszakosan. A személy(ek) több módon használhatja (használhatják) fel az információkat, például:

- A munkavállalók felé a minőség fontosságával kapcsolatos további kommunikációk alapjaként.
- Személyeknek a rájuk ruházott feladatkörre vonatkozó számon kérésére.
- A minőségirányítási rendszerrel kapcsolatos legfontosabb aggályok időben történő azonosítására.

Az információk alapot nyújtanak a minőségirányítási rendszer értékeléséhez és az arra vonatkozó következtetés levonásához, ahogy ezt az 53–54. bekezdések előírják.

Hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások (Hiv.: 48. bekezdés)

A175. Bizonyos körülmények között a társaság egy hálózathoz tartozhat. A hálózatok megállapíthatnak követelményeket a társaság minőségirányítási rendszerére vonatkozóan, vagy rendelkezésre bocsáthatnak szolgáltatásokat vagy erőforrásokat, amelyeket a társaság választása szerint bevezethet vagy felhasználhat a minőségirányítási rendszerének a kialakítása, bevezetése és működtetése során. Az ilyen követelmények vagy szolgáltatások célozhatják a minőségi megbízások következetes végrehajtásának elősegítését a hálózathoz tartozó minden társaságnál. Az, hogy a hálózat milyen mértékben nyújt a társaságnak az egész hálózatban közös minőségcélokat, minőségi kockázatokat és válaszokat a társaság és a hálózat megállapodásától függ majd.

Példák hálózati követelményekre

Arra vonatkozó követelmények a társaság számára, hogy foglaljon bele olyan további minőségcélokat vagy minőségi kockázatokat a társaság minőségirányítási rendszerébe, amelyek közösek a hálózatba tartozó társaságoknál.

Arra vonatkozó követelmények a társaság számára, hogy foglaljon bele olyan válaszokat a társaság minőségirányítási rendszerébe, amelyek közösek a hálózatba tartozó társaságoknál. A hálózat által kialakított ilyen válaszok magukban foglalhatnak hálózati politikákat vagy eljárásokat, amelyek meghatározzák a vezetőség feladatköreit és felelősségeit, beleértve a hatáskör és felelősség társaságon belüli kijelölésének a társaságtól elvárt módját, vagy erőforrásokat, mint például a hálózat által kidolgozott, megbízások végzésére vonatkozó

módszertanok vagy IT-alkalmazások.

Arra vonatkozó követelmények, hogy a társaságot vessék alá a hálózat figyelemmel kíséresi tevékenységeinek. Ezek a figyelemmel kíséresi tevékenységek vonatkozhatnak a hálózati követelményekre (például annak figyelemmel kísérése, hogy a társaság megfelelően vezette-e be a hálózat módszertanát) vagy általában a társaság minőségirányítási rendszerére.

Példák hálózati szolgáltatásokra

Olyan szolgáltatások vagy erőforrások, amelyeknek a minőségirányítási rendszerben vagy a megbízások végrehajtása során való használata választható a társaság számára, mint például önkéntes képzési programok, a hálózaton belüli komponens-könyvvizsgálók vagy szakértők igénybevétele, vagy a hálózat szintjén vagy a hálózatba tartozó másik társaság vagy társaságesoport által létrehozott szolgáltatási központ igénybevétele.

A176. A hálózat megállapíthat felelőségeket a társaság számára a hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások bevezetése során.

Példák a társaság felelőségeire a hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások bevezetése során

A társasággal szemben követelmény, hogy rendelkezzen bizonyos IT-infrastruktúrával és IT-folyamatokkal a hálózat által nyújtott olyan IT-alkalmazás támogatása céljából, amelyet a társaság használ a minőségirányítási rendszerben.

A társasággal szemben követelmény, hogy az egész társaságra vonatkozó képzést nyújtson a hálózat által adott módszertanra vonatkozóan, beleértve a módszertan frissítéseit is.

A177. A hálózati követelményeknek vagy hálózati szolgáltatásoknak, valamint a társaság ezek bevezetésével kapcsolatos felelőségének társaság általi megismerése történhet az alábbi kérdésekre vonatkozóan a hálózattal készített interjúk vagy a hálózat által adott dokumentáció révén:

- A hálózat irányítása és vezetősége.
- A hálózat által a hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások kialakítása, bevezetése és, ha értelmezhető, működtetése során végzett eljárások.
- Hogyan azonosítja a hálózat a hálózati követelményeket vagy hálózati

szolgáltatásokat érintő változásokat vagy egyéb információkat és hogyan válaszol azokra, mint például a szakmai standardok változásai vagy olyan információk, amelyek hiányosságot jeleznek a hálózati követelményekben vagy a hálózati szolgáltatásokban.

- Hogyan kíséri figyelemmel a hálózat a hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások megfelelőségét, ami magában foglalhatja a hálózatba tartozó társaságok figyelemmel kíséresi tevékenységein keresztül figyelemmel kísérést és a hálózat azonosított hiányosságok helyrehozására szolgáló folyamatait.

Hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások a társaság minőségirányítási rendszerében (Hiv.: 49. bekezdés)

A178. A hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások jellemzői egy feltétel, esemény, körülmény, intézkedés vagy elmaradt intézkedés a minőségi kockázatok azonosítása és felmérése során.

Példa olyan hálózati követelményre vagy hálózati szolgáltatásra, amely minőségi kockázatot idéz elő

A hálózat előírhatja a társaság számára az egész hálózatban egységes IT-alkalmazás használatát az ügyfélkapcsolatok és a konkrét megbízások elfogadására és megtartására. Ez előidézhet olyan minőségi kockázatot, hogy az IT-alkalmazás nem foglalkozik helyi jogszabályban vagy szabályozásban lévő kérdésekkel, amelyeket figyelembe szükséges venni a társaságnak az ügyfélkapcsolatok és a konkrét megbízások elfogadása és megtartása során.

A179. A hálózati követelmények célja magában foglalhatja minőségi megbízások következetes végrehajtását a hálózatba tartozó társaságoknál. Lehet, hogy a társasággal szemben elvárás, hogy bevezesse a hálózati követelményeket, ugyanakkor szükséges lehet, hogy a társaság átdolgozza vagy kiegészítse a hálózati követelményeket, hogy azok a társaság és megbízásai jellegének és körülményeinek megfelelők legyenek.

Példák arra, hogyan lehet szükség a hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások átdolgozására vagy kiegészítésére

Hálózati követelmény vagy hálózati szolgáltatás

Hogyan dolgozza át vagy egészíti ki a társaság a hálózati követelményt vagy a hálózati

	szolgáltatást
A hálózat előírja a társaság számára bizonyos minőségi kockázatok belefoglalását a minőségirányítási rendszerbe, hogy a hálózatba tartozó összes társaság kezelje a minőségi kockázatokat.	<p>A minőségi kockázatok azonosításának és felmérésének részeként a társaság belefoglalja a hálózat által előírt minőségi kockázatokat.</p> <p>A társaság emellett válaszokat alakít ki és vezet be a hálózat által előírt minőségi kockázatok kezelése céljából.</p>
A hálózat előírja, hogy a társaság alakítson ki és vezessen be bizonyos válaszokat.	<p>A válaszok kialakításának és bevezetésének részeként a társaság meghatározza, hogy:</p> <p>A válaszok melyik minőségi kockázatokat kezelik.</p> <p>Hogyan fogják a hálózat által előírt válaszokat beépíteni a társaság minőségirányítási rendszerébe tekintettel a társaság jellegére és körülményeire. Ez magában foglalhatja a válasz testre szabását, hogy tükrözze a társaság és megbízásai jellegét és körülményeit (például egy módszertan testre szabása jogszabályra vagy szabályozásra vonatkozó kérdések belefoglalása céljából).</p>
A társaság komponens-könyvvizsgálókként igénybe vesz személyeket a hálózatba tartozó más társaságtól. Hálózati követelmények vannak érvényben, amelyek nagymértékű egységességet vezérelnek	A társaság politikákat vagy eljárásokat alakít ki, amelyek előírják a megbízásért felelős munkacsoportnak, hogy kérjen megerősítést a komponens-könyvvizsgálótól (vagyis a

<p>a hálózatba tartozó társaságok minőségirányítási rendszereiben. A hálózati követelmények magukban foglalnak konkrét kritériumokat, amelyek egy csoport számára végzett könyvvizsgálat esetében egy komponensnél végzett munkára kijelölt személyekre vonatkoznak.</p>	<p>hálózatba tartozó másik társaságtól) arra vonatkozóan, hogy a komponenshez kijelölt személyek megfelelnek a hálózati követelményekben meghatározott konkrét követelményeknek.</p>
--	--

A180. Bizonyos körülmények között a hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások átdolgozása vagy kiegészítése során a társaság lehetséges fejlesztéseket azonosíthat a hálózati követelményekhez vagy hálózati szolgáltatásokhoz és kommunikálhatja ezeket a fejlesztéseket a hálózat felé.

A hálózat által a társaság minőségirányítási rendszerére vonatkozóan végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek (Hiv.: 50. bekezdés (c) pont)

A181. A hálózat által a társaság minőségirányítási rendszerére vonatkozóan végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek eredményei olyan információkat tartalmazhatnak, mint:

- a figyelemmel kíséresi tevékenységek leírása, beleértve azok jellegét, ütemezését és terjedelmét;
- megállapítások, azonosított hiányosságok és a társaság minőségirányítási rendszerével kapcsolatos egyéb észrevételek (például pozitív eredmények vagy lehetőségek arra, hogy a társaság továbbfejlessze vagy tovább erősítse a minőségirányítási rendszert); és
- az azonosított hiányosságok gyökérokának (gyökérokainak) a hálózat általi értékelése, az azonosított hiányosságok felmért hatása és a javasolt helyrehozó intézkedések.

A hálózat által a hálózatba tartozó összes társaságnál végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek (Hiv.: 51. bekezdés (b) pont)

A182. A hálózattól származó információ a hálózat által a hálózatba tartozó összes társaság minőségirányítási rendszerére vonatkozóan végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek átfogó eredményeivel kapcsolatban lehet az A181. bekezdésben leírt információk összesítése vagy összefoglalása, beleértve az azonosított hiányosságok tendenciáit és közös területeit a hálózat egészében, vagy pozitív eredményeket, amelyeket megismételhetnek az egész hálózatban. Az ilyen információt:

- Felhasználhatja a társaság:

- minőségi kockázatok azonosítása és felmérése során;
- a társaság által annak meghatározása során figyelembe vett egyéb releváns információk részeként, hogy vannak-e hiányosságok a társaság által a minőségirányítási rendszerében használt hálózati követelményekben vagy hálózati szolgáltatásokban.
- Kommunikálhatják a csoport részére végzett megbízásért felelős partnerek felé egy hálózatba tartozó társaságtól érkező olyan komponens-könyvvizsgálók szakértelmének és képességeinek mérlegelésével összefüggésben, akikre közös hálózati követelmények vonatkoznak (például közös minőségcélok, minőségi kockázatok és válaszok).

A183. Bizonyos körülmények között a társaság információt szerezhet a hálózattól a hálózatba tartozó egyik társaság minőségirányítási rendszerében azonosított olyan hiányosságokról, amelyek érintik a társaságot. A hálózat emellett gyűjthet információkat a hálózatba tartozó társaságoktól a hálózatba tartozó társaságok minőségirányítási rendszereire vonatkozó külső ellenőrzések eredményeiről. Egyes esetekben egy adott joghatóságbeli jogszabály vagy szabályozás megakadályozhatja, hogy a hálózat információkat osszon meg a hálózatba tartozó más társaságokkal vagy korlátozhatja az ilyen információk specifikusságát.

A184. Olyan körülmények között, amikor a hálózat nem ad információt a hálózat által az összes hálózatba tartozó társaságnál végzett figyelemmel kíséresi tevékenységek átfogó eredményeiről, a társaság további intézkedéseket tehet, mint például:

- a kérdés megbeszélése a hálózattal; és
- a társaság megbízásaira gyakorolt hatás meghatározása és a hatás kommunikálása a megbízásért felelős munkacsoportok felé.

A társaság által a hálózati követelményekben vagy hálózati szolgáltatásokban azonosított hiányosságok (Hiv.: 52. bekezdés)

A185. Mivel a társaság által használt hálózati követelmények vagy hálózati szolgáltatások részét képezik a társaság minőségirányítási rendszerének, azokra is vonatkoznak a jelen nemzetközi minőségirányítási standard figyelemmel kíséréssel és helyrehozással kapcsolatos követelményei. A hálózati követelményeket vagy hálózati szolgáltatásokat figyelemmel kísérheti a hálózat, a társaság vagy a kettő kombinációja.

Példa arra, amikor egy hálózati követelményt vagy hálózati szolgáltatást mind a hálózat, mind a társaság figyelemmel kíséri

A hálózat figyelemmel kíséresi tevékenységeket végezhet hálózati szinten egy közös módszertanra vonatkozóan. A társaság szintén figyelemmel kíséri a módszertannak a megbízásért felelős munkacsoport tagjai általi

alkalmazását a megbízások ellenőrzéseinek végrehajtásán keresztül.

A186. A hálózati követelményekben vagy hálózati szolgáltatásokban azonosított hiányosság hatásának kezelését célzó helyrehozó intézkedések kialakítása és bevezetése során a társaság:

- megismerheti a hálózat által tervezett helyrehozó intézkedéseket, beleértve, hogy a társaságnak vannak-e bármilyen felelősségei a helyrehozó intézkedések bevezetésére vonatkozóan; és
- mérlegelheti, hogy szükség van-e arra, hogy a társaság kiegészítő helyrehozó intézkedéseket tegyen az azonosított hiányosság és a kapcsolódó gyökérok(ok) kezelése céljából, mint például amikor:
 - a hálózat nem tett megfelelő helyrehozó intézkedéseket; vagy
 - időbe telik, amíg a hálózat helyrehozó intézkedései hatékonyan kezelik az azonosított hiányosságot.

A minőségirányítási rendszer értékelése (Hiv.: 53. bekezdés)

A187. A minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek)nek segíthetnek más személyek az értékelés végrehajtásában. Mindazonáltal a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) maradnak felelősek és elszámoltathatók az értékelésre vonatkozóan.

A188. Az értékelés elvégzésének időpontja függhet a társaság körülményeitől, és egybeeshet a társaság üzleti évének végével vagy egy éves figyelemmel kíséresi ciklus lezárulásával.

A189. A minőségirányítási rendszer értékelésének alapját adó információk magukban foglalják a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) felé a 46. bekezdéssel összhangban kommunikált információkat.

Méretre szabhatósági példák annak bemutatására, hogyan szerezhetők meg a minőségirányítási rendszer értékelésének alapját adó információk

Egy kevésbé összetett társaságnál a minőségirányítási rendszerre vonatkozó

végző felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) lehet, hogy közvetlenül részt vesz(nek) a figyelemmel kísérésben és helyrehozásban, és ezért tudomása (tudomásuk) van azokról az információkról, amelyek alátámasztják a minőségirányítási rendszer értékelését.

Egy összetettebb társaságnál a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végző felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek)nek szükséges lehet folyamatokat kialakítani a minőségirányítási rendszer értékeléséhez szükséges információk begyűjtésére, összegzésére és kommunikálására.

Következtetés levonása a minőségirányítási rendszerre vonatkozóan (Hiv.: 54. bekezdés)

A190. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard kontextusában az a szándék, hogy a rendszer egészének működése kellő bizonyosságot nyújtson a társaságnak arról, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek. A minőségirányítási rendszerre vonatkozó következtetés levonásakor a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végző felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) a figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat eredményeinek felhasználása során mérlegelheti(k) a következőket:

- Az azonosított hiányosságok súlyossága és átfogó volta, valamint a minőségirányítási rendszer céljainak elérésére gyakorolt hatás;
- A társaság kialakított és bevezetett-e helyrehozó intézkedéseket, és az értékelés időpontjáig megtett helyrehozó intézkedések hatékonyak-e; valamint
- Megfelelően korrigálták-e az azonosított hiányosságoknak a minőségirányítási rendszerre gyakorolt hatását, mint például, hogy tettek-e további intézkedéseket a 45. bekezdéssel összhangban.

A191. Lehetnek olyan körülmények, amikor azokat az azonosított hiányosságokat, amelyek súlyosak (beleértve azokat az azonosított hiányosságokat, amelyek súlyosak és átfogóak) az értékelés időpontjában már megfelelően helyrehozták és azok hatását korrigálták. Ilyen esetekben a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végző felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) levonhatják azt a következtetést, hogy a minőségirányítási rendszer kellő bizonyosságot nyújt a társaságnak arra, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek.

A192. Egy azonosított hiányosságnak átfogó hatása lehet a minőségirányítási rendszer kialakítására, bevezetésére és működésére, amikor például:

- A hiányosság a minőségirányítási rendszer több komponensét vagy

aspektusát érinti.

- A hiányosság a minőségirányítási rendszernek egy konkrét komponensére vagy aspektusára korlátozódik, de alapvető a minőségirányítási rendszer szempontjából.
- A hiányosság a társaság több üzleti egységét vagy földrajzi helyszínét érinti.
- A hiányosság csak egy üzleti egységre vagy földrajzi helyszínre korlátozódik, de az érintett üzleti egység vagy földrajzi helyszín alapvető a társaság egésze szempontjából.
- A hiányosság bizonyos típusú vagy jellegű megbízások jelentős részét érinti.

Példa olyan azonosított hiányosságra, amely súlyosnak, de nem átfogónak tekinthető

A társaság hiányosságot azonosít a társaság egy kisebb regionális irodájánál. Az azonosított hiányosság a társaság számos politikájának vagy eljárásának való meg nem feleléssel kapcsolatos. A társaság megállapítja, hogy a regionális iroda kultúrája, különösen a regionális iroda vezetőségének intézkedései és magatartása, amelyek túlságosan a pénzügyi prioritásokra összpontosítottak, hozzájárultak az azonosított hiányosság gyökérokához. A társaság megállapítja, hogy az azonosított hiányosság hatása:

súlyos, mert a regionális iroda kultúrájára és a társaság politikáinak vagy eljárásainak való átfogó megfelelésre vonatkozik; és

nem átfogó, mert a kisebb regionális irodára korlátozódik.

A193. A minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) arra a következtetésre juthat(nak), hogy a minőségirányítási rendszer nem nyújt kellő bizonyosságot a társaságnak arra vonatkozóan, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek, olyan körülmények között, amikor az azonosított hiányosságok súlyosak és átfogók, az azonosított hiányosságok helyrehozása céljából tett intézkedések nem megfelelők, és az azonosított hiányosságok hatását nem korrigálták megfelelően.

Példa olyan azonosított hiányosságra, amely súlyosnak és átfogónak tekinthető

A társaság hiányosságot azonosít egy regionális irodánál, amely a társaság legnagyobb irodája és pénzügyi, működési és technikai támogatást nyújt az egész régióknak. Az azonosított hiányosság a társaság számos politikájának vagy eljárásának való meg nem felelésre vonatkozik. A társaság megállapítja, hogy a regionális iroda kultúrája, különösen a regionális iroda vezetőségének intézkedései és

magatartása, amelyek túlságosan a pénzügyi prioritásokra összpontosítottak, hozzájárultak az azonosított hiányosság gyökérokáéhoz. A társaság megállapítja, hogy az azonosított hiányosság hatása:

súlyos, mert a regionális iroda kultúrájára és a társaság politikáinak vagy eljárásainak való átfogó megfelelésre vonatkozik; és

átfogó, mert a regionális iroda a legnagyobb iroda és sok más irodának nyújt támogatást, és a társaság politikáinak vagy eljárásainak való meg nem felelés lehet, hogy szélesebb körű hatást gyakorolt a többi irodára.

A194. Időbe telhet, amíg a társaság helyrehozza azokat az azonosított hiányosságokat, amelyek súlyosak és átfogóak. Ahogy a társaság folytatja az intézkedések megtételét az azonosított hiányosságok helyrehozása céljából, az azonosított hiányosságok átfogó volta csökkenhet, és lehet, hogy azt állapítják meg, hogy az azonosított hiányosságok továbbra is súlyosak, de már nem súlyosak és átfogóak. Ilyen esetekben a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) lehet, hogy azt a következtetést vonja (vonják) le, hogy a minőségirányítási rendszer kialakítására, bevezetésére és működésére súlyos, de nem átfogó hatást gyakorló azonosított hiányosságokkal kapcsolatos kérdések kivételével a minőségirányítási rendszer kellő bizonyosságot nyújt a társaságnak arra, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek.

A195. A jelen nemzetközi minőségirányítási standard nem írja elő a társaság számára, hogy független bizonyosságot nyújtó jelentést szerezzen be a minőségirányítási rendszerére vonatkozóan és nem zárja ki, hogy így tegyen.

Gyors és megfelelő intézkedés meghozatala és további kommunikáció (Hiv.: 55. bekezdés)

A196. Olyan körülmények között, amikor a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) az 54. bekezdés (b) pontban vagy az 54. bekezdés (c) pontban leírt következtetést vonja (vonják) le, a társaság által megtett gyors és megfelelő intézkedés magában foglalhatja:

- Intézkedések meghozatalát a megbízások végrehajtásának több erőforrás kijelölése vagy több útmutatás kidolgozása révén történő támogatására, valamint annak megerősítésére, hogy a társaság által kiadott jelentések megfelelőek az adott körülmények között, addig, amíg az azonosított hiányosságokat helyrehozzák, továbbá ezeknek az intézkedéseknek a megbízásért felelős munkacsoportok felé való kommunikálását.
- Jogi tanács beszerzését.

A197. Bizonyos körülmények között lehet, hogy a társaságnak van a társaság fölött nem ügyvezetői felügyeletet gyakorló független irányító szerve. Ilyen körülmények között a kommunikációk magukban foglalhatják a független irányító szerv tájékoztatását.

A198. *Példák olyan körülményekre, amikor helyénvaló lehet a társaság számára, hogy külső felek felé kommunikáljon a minőségirányítási rendszer értékeléséről*

Amikor a társaság egy hálózatba tartozik.

Amikor a hálózatba tartozó más társaságok felhasználják a társaság által végzett munkát, például egy csoport részére végzett könyvvizsgálat esetében.

Amikor a társaság által kibocsátott jelentésről a társaság azt állapítja meg, hogy nem megfelelő a minőségirányítási rendszer hibájának eredményeképpen, és a gazdálkodó egység vezetését vagy a gazdálkodó egység irányításával megbízott személyeket tájékoztatni szükséges.

Amikor jogszabály vagy szabályozás előírja a társaság számára egy felügyeleti hatóság vagy szabályozószerv felé való kommunikációt.

Teljesítményértékelések (Hiv.: 56. bekezdés)

A199. Az időszakonkénti teljesítményértékelések elősegítik az elszámoltathatóságot. Egy személy teljesítményének mérlegelése során a társaság figyelembe veheti:

- A társaság figyelemmel kísérisi tevékenységeinek eredményeit a minőségirányítási rendszernek azokra az aspektusaira vonatkozóan, amelyek az adott személy felelősségével kapcsolatosak. Bizonyos körülmények között a társaság meghatározhat célokat a személy számára és a társaság figyelemmel kísérisi tevékenységeinek eredményeit ezekhez a célokhoz viszonyítva mérheti.
- A személy által az olyan azonosított hiányosságokra válaszul tett intézkedéseket, amelyek az adott személy felelősségével kapcsolatosak, beleértve az ilyen intézkedések időszerűségét és hatékonyságát.

Méretre szabhatósági példák annak bemutatására, hogyan végezheti a társaság a teljesítményértékeléseket

Egy kevésbé összetett társaságnál a társaság megbízhat egy szolgáltatót az értékelés végrehajtásával, vagy a társaság figyelemmel kísérelési tevékenységeinek eredményei jelezhetik a személy teljesítményét.

Egy összetettebb társaságnál a teljesítményértékeléseket végezheti a társaság irányító szervének egy független nem ügyvezető tagja vagy a társaság irányító szerve által felügyelt speciális bizottság.

A200. Egy pozitív teljesítményértékelés jutalmazható kompenzáció, előléptetésen és egyéb ösztönzőkön keresztül, amelyek a személy minőség iránti elkötelezettségére összpontosítanak és megerősítik az elszámoltathatóságot. Másrészt a társaság korrekciós intézkedéseket tehet egy olyan negatív teljesítményértékelés kezelése céljából, amely érintheti a társaság minőségcéljainak a társaság általi elérését.

Az állami szektorra vonatkozó szempontok

A201. Az állami szektor esetében lehet, hogy nem kivitelezhető, hogy a minőségirányítási rendszerre vonatkozó végső felelősséggel és elszámoltathatósággal felruházott személy(ek) teljesítményét értékeljék, vagy hogy intézkedéseket tegyenek a teljesítményértékelés eredményeinek kezelése céljából, tekintettel a személy kinevezésének jellegére. Mindazonáltal teljesítményértékelések továbbra is elvégezhetők a társaságnál lévő más személyekre vonatkozóan, akik működési felelősséget viselnek a minőségirányítási rendszer aspektusaiért.

Dokumentálás (Hiv.: 57–59. bekezdések)

A202. A dokumentálás bizonyítékot nyújt arra, hogy a társaság megfelel a jelen nemzetközi minőségirányítási standardnak, valamint jogszabálynak, szabályozásnak vagy releváns etikai követelményeknek. Szintén hasznos lehet a munkatársak és a megbízásért felelős munkacsoportok képzéséhez, biztosítva a szervezeti tudás megőrzését és a társaság által a minőségirányítási rendszerével kapcsolatosan hozott döntések alapjának előzményleírását. Se nem szükséges, se nem kivitelezhető, hogy a társaság a minőségirányítási rendszerével kapcsolatos minden egyes mérlegelt kérdést vagy meghozott megítélést dokumentáljon. Emellett a jelen nemzetközi minőségirányítási standardnak való megfelelést a társaság bizonyíthatja az információk és kommunikáció komponense, dokumentumok vagy egyéb írásbeli anyagok, vagy IT-alkalmazások révén, amelyek szerves részét képezik a minőségirányítási rendszer komponenseinek.

A203. A dokumentáció öltheti formális írásbeli kézikönyvek, ellenőrzőlisták és űrlapok formáját, lehet informálisan dokumentált (például e-mailes kommunikáció vagy weboldalon való posztolások), vagy tarthatják azt IT-alkalmazásokon vagy egyéb digitális formákban (például adatbázisokban). Azok a tényezők, amelyek befolyásolhatják a társaságnak a dokumentálás formájával, tartalmával és terjedelmével kapcsolatos megítéléseit, beleértve a dokumentáció frissítésének gyakoriságát is, magukban foglalhatják:

- a társaság összetettségét és az irodák számát;
- a társaság gyakorlatának és szervezetének jellegét és összetettségét;
- a társaság által végrehajtott megbízások jellegét, valamint azoknak a gazdálkodó egységeknek a jellegét, amelyek részére megbízásokat hajtanak végre;
- a dokumentált kérdés jellegét és összetettségét, mint például, hogy a minőségirányítási rendszernek olyan aspektusára vonatkozik-e, amely változott, vagy egy nagyobb minőségi kockázatú területre, valamint a kérdésre vonatkozó megítélések összetettségét; továbbá
- a minőségirányítási rendszer változásainak gyakoriságát és terjedelmét.

Egy kevésbé összetett társaságnál lehet, hogy nincs szükség a kommunikált kérdéseket alátámasztó dokumentációra, mert az informális kommunikációs módszerek hatékonyak lehetnek. Mindazonáltal egy kevésbé összetett társaság helyénvalónak tarthatja, hogy az ilyen kommunikációkat dokumentálja annak érdekében, hogy az bizonyítékot nyújtson azok megtörténte.

A204. Egyes esetekben egy külső felügyeleti hatóság megállapíthat dokumentálási követelményeket akár formálisan, akár informálisan, például külső ellenőrzési megállapítások végeredményének eredményeként. A releváns etikai követelmények szintén tartalmazhatnak dokumentálással foglalkozó konkrét követelményeket, például az IESBA-kódex előírja adott kérdések dokumentálását, beleértve érdekellentéttekkel, jogszabályoknak és szabályozásoknak való meg nem feleléssel és függetlenséggel kapcsolatos bizonyos helyzeteket.

A205. A társaság számára nem követelmény, hogy dokumentálja minden egyes feltételnek, eseménynek, körülménynek, intézkedésnek vagy elmaradt intézkedésnek a mérlegelését minden egyes minőségcélra vagy minden egyes olyan kockázatra vonatkozóan, amely minőségi kockázatot idézhet elő. Ugyanakkor a minőségi kockázatoknak, valamint annak dokumentálása során, hogy a társaság válaszai hogyan kezelik a minőségi kockázatokat, a társaság dokumentálhatja a minőségi

kockázatokra adott felmérés okait (vagyis a figyelembe vett előfordulást és egy vagy több minőséggél elérésére gyakorolt hatást) annak érdekében, hogy támogassa a válaszok következetes bevezetését és működését.

A206. A dokumentálást végezhetik a hálózat, a hálózatba tartozó másik társaság, vagy a hálózaton belüli egyéb struktúrák vagy szervezetek.